

คู่มือ ประชาชน

เข้าใจง่าย
ใช้ได้จริง
เพื่อสังคมที่ดีขึ้น

สิทธิหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของทุกคน

รู้สิทธิ
ใช้สิทธิ
สร้างสังคม
ที่น่าอยู่

 สิทธิของเรา	 หน้าที่ของเรา	 ร่วมสร้าง อนาคตที่ดี
-----------------	-------------------	-----------------------------

คู่มือประชาชน

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961140938

สัญลักษณ์เหยี่ยวแดงขาว

คือตัวแทนแห่งความร่วมมือในการป้องกันเหตุร้าย ประกอบด้วย

“เหยี่ยว”

แทนสายตาเฉียบคม คอยสอดส่องดูแลได้อย่างกว้างไกลทั่วถึง

“เรดาห์”

แทนเทคโนโลยีในการกวาดหาสิ่งผิดปกติได้อย่างรวดเร็ว

วันที่ ๒๑ / ๑๐ / ๕๒
เลขทะเบียน น ๑๓๐๗
เลขหมู่ KC
32
๓ ๓๖๔๑
2542

หนังสือ

เรียนรู้กฎหมาย
สิทธิหน้าที่
และการป้องกันอาชญากรรม
ด้วยตัวคุณเอง

เอกสารแจกฟรี

สงวนลิขสิทธิ์

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เมื่อมาอยู่ร่วมกัน ณ ที่ใดที่หนึ่ง ย่อมมีกฎกติกาของ การรวมกลุ่มเพื่อให้สังคมนั้นดำเนินไปได้อย่างเป็นปกติสุขเรียบร้อย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในฐานะของหน่วยงานราชการที่ดำรงหน้าที่ ดูแลความสงบสุขของคนในสังคม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการอยู่ร่วมกัน อย่างมีสวัสดิภาพและภราดรภาพทั้งทางกายและใจของประชาชน จึงได้จัดทำ “คู่มือประชาชน” เพื่อเป็นหนังสือคู่มือใจประชาชนในภาวะต่าง ๆ โดยแบ่ง เนื้อหาหลักออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนแรก นำเสนอเนื้อหาของการติดต่อราชการต่าง ๆ ที่สถานีตำรวจว่าทั้ง การแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย และการแจ้งความ มีขั้นตอนปฏิบัติอย่างไร จะต้องจัด เตรียมเอกสารใดเพื่อให้กระบวนการเหล่านั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่น รวมไปถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม หากมีคดีความเกิดขึ้น

ส่วนที่สอง นำเสนอความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ค้ำมั่นอยู่บนความไม่ประมาท เพราะภัยตัว ฉกาจที่มนุษย์มองไม่เห็นคือความประมาทนั่นเอง

ส่วนที่สาม นำเสนอกระบวนการของ “การเป็นประชาชนคนไทยอย่าง สมบูรณ์” ด้วยการเรียนรู้กฎหมายพื้นฐานของชีวิตนับตั้งแต่ลืมตาดูโลกจนกระทั่ง มีลมหายใจสุดท้ายอยู่บนผืนแผ่นดินใหญ่ รวมไปถึงสิทธิพื้นฐานต่าง ๆ ที่ได้ บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อความเป็นคนไทยที่ถูกต้องสมบูรณ์แบบ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือคู่มือประชาชนเล่มนี้ จะสร้างประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนและสังคม เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ ชุมชนให้มีบทบาทในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ป้องกันและ ลดปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำความสงบสุขมาสู่ครอบครัว สังคม ชุมชน สืบไป

1.คำแนะนำเบื้องต้นในการติดต่อราชการ	7
- เอกสารสำคัญ	9
- กรณีติดต่อเอง	9
- กรณีเป็นตัวแทน	10
2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ	13
ก.การแจ้งเหตุ	15
ข.การแจ้งความ	24
- เอกสารสำคัญหาย	24
- คนหาย	24
- รถและเรือหาย	25
- อาวุธปืนหาย	25
- ทรัพย์สินหาย	26
- พรากผู้เยาว์	26
- ข่มขืนกระทำชำเรา	27
- ถูกทำร้ายร่างกายและเหตุฆ่าคนตาย	27
- ปลอมแปลงเอกสาร	27
- ถูกฉ้อโกง	28
- ถูกข่มขืน	28
- ถูกข่มขืนจากการทำงาน	28
- กรณีทำให้เสียทรัพย์สิน	29
- จ่ายเช็คไม่มีเงิน	29
ค.การชำระค่าปรับ	30
ง.กิจกรรมที่ต้องขออนุญาตเจ้าหน้าที่ตำรวจ	33

- การขออนุญาตแสดงมหรสพชั่วคราว	33
- การขออนุญาตใช้เครื่องขยายเสียง	33
- การขออนุญาตจุดดอกไม้เพลิง	33
- การขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน	34
- การขออนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัว	34
- การขอรับโอนมรดกอาวุธปืน	36
- การขออนุญาตเล่นการพนันประเภทต่าง ๆ	36
- การขออนุญาตเยี่ยมผู้ต้องขังในสถานีการวาง	37
3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม	39
- ประเภทคดีอาญา	42
- ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา	44
- สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา	47
- สิทธิในการยื่นคำร้องขอประกันตัว	48
4.ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม	55
- การป้องกันการลักทรัพย์ในที่พักอาศัย	57
- การป้องกันการลักทรัพย์ในที่สาธารณะ	60
- การป้องกันการปล้นทรัพย์ในสถานที่ประกอบการค้า	61
- การป้องกันการปล้นชิงหรือวิ่งราวผู้เบิกเงิน	63
- การป้องกันการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกายในอาคาร	64
- การป้องกันการลอบวางระเบิด	65
- การป้องกันการดั้มคุ่น	66
- การป้องกันการหลอกลวงโดยการจัดหางาน	68

- หมายเลขโทรศัพท์และที่อยู่สำนักงานจัดหางานในกรุงเทพฯ	69
- การป้องกันการล่อลวงหญิง	70
- การป้องกันการจับเรียกค่าไถ่	71
- การป้องกันการข่มขืนกระทำชำเรา	72
- การป้องกันการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์	72
- การป้องกันการชิงทรัพย์ในร้านเสริมสวย คลินิก	74
5.ความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย	77
- ความรู้เกี่ยวกับรถที่นำมาใช้	79
- อุบัติเหตุจราจรและการป้องกัน	79
- ความรู้ในการขับรถที่เสี่ยงต่ออันตราย	80
- ความรู้ในการใช้รถหลังเกิดอุบัติเหตุ	83
- ความรู้สำหรับคนเดินเท้า	85
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ	87
- เครื่องหมายและสัญญาณจราจร	90
6.ความรู้เกี่ยวกับอัคคีภัยและการป้องกัน	97
7.ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกัน	107
- หมายเลขโทรศัพท์และที่อยู่สถานที่ให้คำปรึกษา	117
การป้องกันยาเสพติด และสถานที่บำบัดผู้ติดยาเสพติด	
8.การทะเบียนราษฎร	119
- การเกิด	121
- การตาย	124
- การย้ายที่อยู่	127

- การทำบัตรประชาชน	129
9.การทะเบียนชื่อบุคคล	135
- หลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อและนามสกุล	137
- การเปลี่ยนชื่อและนามสกุล	140
10.การทะเบียนครอบครัว	141
- การจดทะเบียนสมรส	143
- การจดทะเบียนหย่า	145
- การจดทะเบียนรับรองบุตร	147
11.การศึกษาภาคบังคับ	149
- เกณฑ์การเข้าเรียน	151
- หลักฐาน	152
12.การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน	155
- การลงบัญชีทหารกองเกิน	157
- การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ	158
13.การขออนุญาตที่ควรรู้	163
- การขออนุญาตทำหนังสือเดินทาง	165
- การขออนุญาตทำใบขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์	166
- การขออนุญาตเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง	168
- การขออนุญาตตั้งสมาคม	169
14.สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ	173
15.เกมทดสอบ	195
16.เฉลยเกมทดสอบ	201
17.เบอร์โทรศัพท์สำคัญต่าง ๆ	207

คำแนะนํ
เบื้องต้นใน
การติดต่อ
ราชการ

ติดต่อราชการไม่ต้องขน
เอกสารมากขนาดนี้ ถ้าศึกษา
คู่มือประชาชนให้ดีๆ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

1. คำแนะนำเบื้องต้นในการติดต่อราชการ

จินตภาพของคำว่า “ระบบราชการ” ในความคิดของประชาชนทั่วไปมักมีความหมายในเชิงลบ มีกระบวนการที่ยุ่งยากซับซ้อน ชักช้าจนน่ารำคาญ บางคนถึงกับมีอาการกลัวระบบราชการไปเลย ยิ่งถึงคราวที่จะต้องติดต่อธุระในสถานที่ราชการด้วยแล้ว ต่างก็ส่ายหน้ากันเป็นแถว ถึงอย่างไรก็ไม่สามารถหลบหลีกพ้น เพราะระบบราชการนั้นมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกคนตั้งแต่ระดับสูงลงสู่ระดับรากหญ้า

เพราะฉะนั้นบันไดก้าวแรกของความมั่นใจและขจัดความกลัวสำหรับผู้ที่ต้องการติดต่อราชการ เพื่อที่จะทำให้การติดต่อราชการในเรื่องนั้น ๆ เป็นไปโดยราบรื่นไร้อุปสรรค มีดังนี้

- เอกสาร

ในการติดต่อราชการทุกครั้งจะต้องมีการเตรียมเอกสารต่าง ๆ ให้พร้อมอยู่เสมอ เอกสารที่เป็นพื้นฐานสำคัญห้ามลืมเด็ดขาด คือ บัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.14) เพราะเอกสารทั้งสองถือว่าเป็นหลักฐานแสดงสถานภาพของประชาชนที่มีความสำคัญที่สุด และนอกจากจะต้องนำฉบับจริงไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่แล้ว บางที่ยังต้องถ่ายเอกสารทั้งด้านหน้าและด้านหลังมอบให้เจ้าหน้าที่สำหรับเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐานอีกด้วย ฉะนั้น เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ควรถ่ายเอกสารทั้งสองฉบับเตรียมไว้ให้พร้อม

- กรณีติดต่อราชการด้วยตนเอง

นอกจากเอกสารพื้นฐานเบื้องต้น อาจจะต้องเตรียมเอกสารอื่น ๆ เพิ่มเติมแล้วแต่เรื่องที่ต้องการติดต่อราชการซึ่งมีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามธุระที่ต้องการติดต่อ

1. คำแนะนำเบื้องต้นในการติดต่อราชการ

- กรณีเป็นตัวแทน

ในบางครั้งผู้ที่ต้องการติดต่อราชการไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง เพราะมีสภาพเป็นผู้เยาว์ (อายุยังไม่ถึง 20 ปี) เป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือประสบอุบัติเหตุ จนไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นต้องอาศัยตัวแทนในการติดต่อราชการ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ตัวแทนต้องเตรียมเอกสารเพิ่มเติมดังนี้

ประเภทของตัวแทน	หลักฐานที่ต้องนำไปเพิ่มเติม
1. ตัวแทนผู้เยาว์	- ใบสำคัญแสดงการเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ เช่น แสดงตนว่าเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง
2. ตัวแทนผู้ไร้ความสามารถ	- ใบสำคัญแสดงการเป็นผู้ดูแลของผู้ไร้ความสามารถตามคำสั่งศาล
3. ตัวแทนผู้ประสบอุบัติเหตุ	- หลักฐานที่แสดงว่าคนเป็นลูกหลาน พ่อแม่ สามี หรือภรรยา
4. ตัวแทนนิติบุคคล	- หนังสือมอบอำนาจของนิติบุคคลพร้อมติดสแตมป์ 5 บาท - หนังสือรับรองนิติบุคคลจากกระทรวงพาณิชย์

1. คำแนะนำเบื้องต้นในการติดต่อราชการ

เมื่อไปติดต่องานราชการต่างๆ หากมีปัญหาขัดข้องประการใด ขอให้ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของสถานที่ราชการนั้นๆ ซึ่งจะจัดไว้คอยแนะนำไขข้อสงสัยให้แก่ประชาชนรวมถึงอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ อีกด้วย ฟังระลึกไว้เสมอว่า “เกิดข้อสงสัย สอบถามได้ ไม่ต้องกลัว” เพียงเท่านั้น ชุระที่มีก็สามารถดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงได้ ไม่ยากเลยใช่ไหม?

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

สถานีตำรวจไม่น่ากลัว
อย่างที่คิดนะจะบอกให้

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

การติดต่อ
ราชการ
ที่สถานี
ตำรวจ

จะหญิงหรือชาย
จะเด็กหรือผู้ใหญ่ ใคร ๆ ก็
แจ้งข่าวได้จ๊ะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

ก.การแจ้งเหตุ หรือการแจ้งข่าวอาชญากรรม ประชาชนสามารถให้ความช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ด้วยการช่วยกันเป็นหูเป็นตาสอดส่องพบเห็นเหตุร้ายหรือพฤติกรรมมีพิรุธน่าสงสัย เข้าข่ายอาชญากรรมประเภทต่างๆ เช่น ลักทรัพย์ ปล้นชิงทรัพย์ ฯลฯ ตลอดจนอุบัติเหตุร้ายแรงที่ต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นหลักสำคัญในการคลายทุกข์ร้อนของประชาชน

วิธีการแจ้งข่าวอาชญากรรม สามารถกระทำได้ ดังนี้

1.พบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือฝ่ายปกครองในท้องที่ที่เกิดเหตุ

2.แจ้งเหตุทางโทรศัพท์ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- โทรศัพท์หมายเลขฉุกเฉินโดยตรงของทางราชการ เช่น เหตุด่วนเหตุร้าย โทรแจ้ง 191 (คู่มือที่ 17 โทรศัพท์สำคัญต่างๆ)
- โทรศัพท์แจ้งเหตุในรายการวิทยุต่างๆ ที่สามารถประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทันที

3.แจ้งเหตุทางจดหมายไปยังสถานีตำรวจในท้องที่

ข้อควรทราบในการแจ้งข่าวอาชญากรรมทางโทรศัพท์ เมื่อพบเห็นเหตุร้าย อย่ามัวแต่ตกใจ ควรระงับสติอารมณ์แล้วแจ้งเหตุแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทันที พยายามจดจำข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ของเหตุการณ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิ่งสำคัญที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องการมากที่สุด คือ

1.เหตุร้ายนั้นเป็นเหตุอะไร เช่น ฆ่าคนตาย รถชนกัน ปล้นทรัพย์ ฯลฯ

2.เหตุนั้นเกิดที่ไหน ระบุสถานที่ให้ชัดเจนถูกต้อง

3.คนร้ายมีลักษณะอย่างไร บอกรูปพรรณสัณฐานของผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ ถ้าเป็นยานพาหนะ ก็ควรสังเกตว่ายานพาหนะนั้นมีป้ายทะเบียนหรือไม่ ถ้ามีเป็นหมายเลขอะไร เหล่านี้เป็นต้น

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

การติดต่อกับสถานีตำรวจทางโทรศัพท์ เป็นวิธีการที่น่าเชื่อว่าประชาชนจะสะดวก รวดเร็วและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเล็งเห็นและมุ่งที่จะปรับปรุงการให้บริการรับแจ้งเหตุต่าง ๆ ทางโทรศัพท์นี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป เท่าที่ผ่าน ๆ มาการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้คนในสังคมกับสถานีตำรวจทางโทรศัพท์นี้ส่วนใหญ่ก็จะได้รับการบริการที่น่าพึงพอใจ แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ตระหนักถึงความรู้สึกของผู้คนในสังคมที่ได้ใช้วิธีการติดต่อกับสถานีตำรวจทางโทรศัพท์และพบว่า บางครั้งประชาชนที่ใช้วิธีการแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ก็ไม่ได้รับบริการอย่างเหมาะสม หรือบางครั้งการบริการล่าช้ามาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมุ่งที่จะหาทางแก้ไขปัญหามาแม้ว่าจะเป็นส่วนน้อยที่เกิดขึ้นจากการแจ้งเหตุทางโทรศัพท์เพื่อมุ่งที่จะทำให้วิธีการแจ้งเหตุทางโทรศัพท์นี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นวิธีที่ประชาชนได้เรียกใช้บริการของสถานีตำรวจได้ อย่างมั่นใจ สะดวก รวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

แนวทางการแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ใหม่นี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ การแจ้งเหตุของประชาชนในแต่ละครั้ง จะได้รับการตอบสนองที่เหมาะสมในเวลาอันควรจากตำรวจผู้ให้บริการ และเพื่อให้ประชาชนได้มีหลักประกันและเกิดความมั่นใจว่า ค่าขอรับบริการที่แจ้งเหตุไปถึงตำรวจแล้ว จะได้รับการบริการที่เหมาะสม สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้กำหนดวิธีการในการให้ทุกสถานีให้หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกับสถานีเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- ระดับที่ 1** หมายเลขโทรศัพท์ของสถานีตำรวจที่เป็นหมายเลขหลักที่จะให้ประชาชนได้ใช้เป็นหมายเลขติดต่อกับแต่ละสถานีเพื่อแจ้งเหตุ
- ระดับที่ 2** หมายเลขโทรศัพท์ของหัวหน้าสถานี เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ติดต่อกับหัวหน้าสถานีตำรวจในกรณีที่ไม่ได้รับความสะดวก หรือไม่ได้

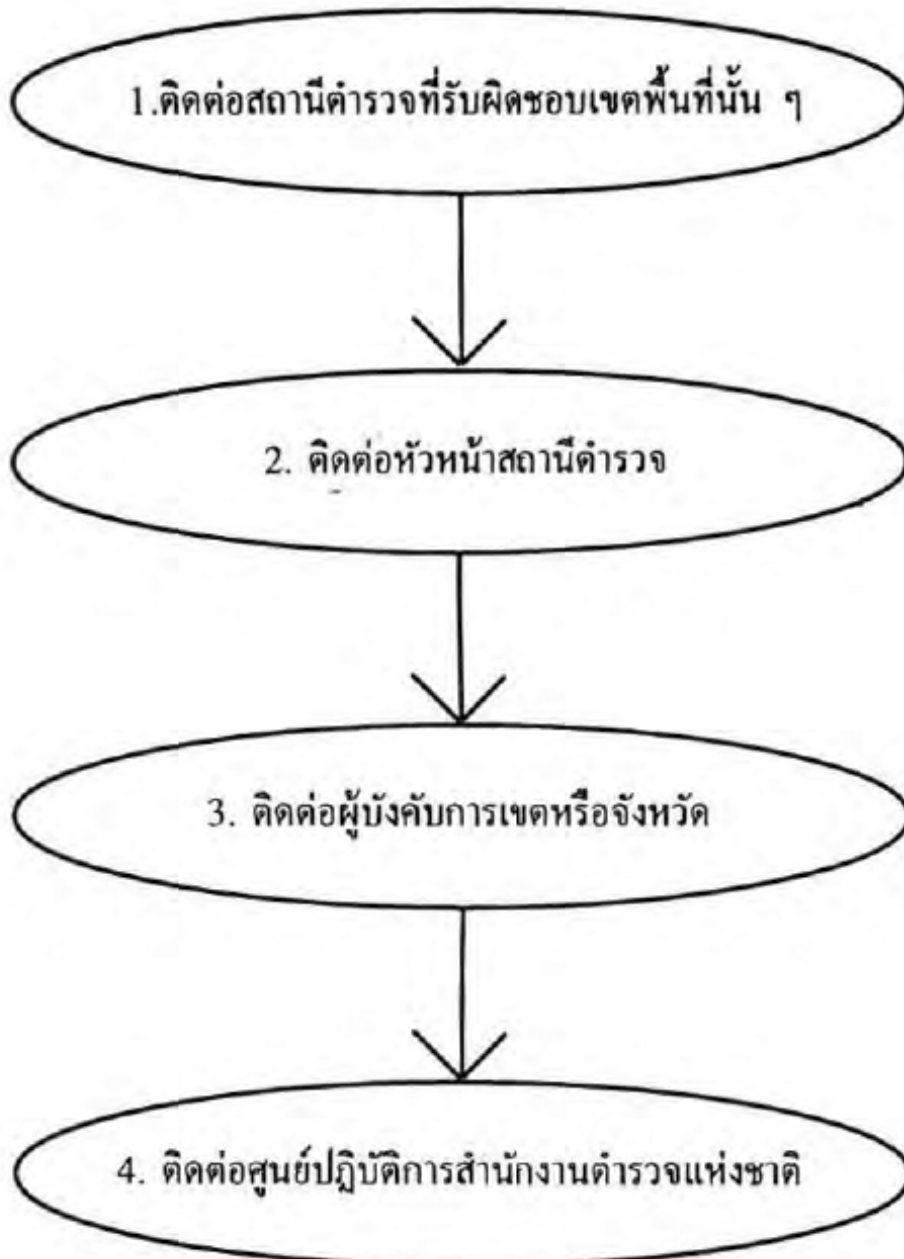
2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

- รับการดำเนินการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานในเวลาอันควร
- ระดับที่ 3** หมายเลขโทรศัพท์ของผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ คือ ผู้บังคับการ ตำรวจนครบาลเขต หรือผู้บังคับการจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ติดต่อกับผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของสถานี เพื่อแจ้งเหตุความไม่สะดวกที่เกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาระดับสูง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับทราบ รวมทั้งเป็นการเร่งรัด การดำเนินการต่าง ๆ ให้ถูกต้องเหมาะสม
- ระดับที่ 4** หมายเลขโทรศัพท์ของศูนย์ปฏิบัติการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2555311-4) เป็นหมายเลขที่ให้ไว้เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็น หลักประกัน เพื่อความมั่นใจว่า หากไม่ได้รับความสะดวกหรือการ บริการที่เหมาะสมจากผู้ปฏิบัติงานตำรวจในพื้นที่แล้ว ก็จะสามารถ แจ้งความไม่สะดวก หรือการบริการที่ไม่เหมาะสมให้กับสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติให้ทราบเพื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้เข้าไป ตรวจสอบ และพิจารณาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการบริการ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติต่อไป

ในเบื้องต้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติขอความกรุณาผู้ที่ต้องการจะติดต่อขอรับบริการ เจ้าหน้าที่ตำรวจติดต่อตรงไปยังสถานีตำรวจที่รับผิดชอบเขตพื้นที่ก่อน หากไม่ได้รับความสะดวก หรือไม่ได้รับการดำเนินการในเวลาอันควร ขอความกรุณาติดต่อไปยัง หมายเลขโทรศัพท์ระดับถัดไปได้ทีละระดับ ตั้งแต่หัวหน้าสถานีตำรวจ ผู้บังคับการ เขตหรือจังหวัด และสุดท้ายหากยังไม่ได้รับบริการที่เหมาะสม ขอได้โปรดแจ้งไปยัง ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้ใช้เป็น ข้อมูลในการพัฒนาการปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเป็นระบบการ ตรวจสอบให้บริการประชาชนของสถานีตำรวจอีกทางหนึ่งด้วย

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

แผนภูมิแสดงลำดับการติดต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจทางโทรศัพท์ตามแนวทางข้างต้น ดังนี้

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

การแจ้งข่าวอาชญากรรม สามารถแบ่งเป็น

1. การแจ้งข่าวก่อนเกิดเหตุ ช่วยกันจับตาดูแลสอดส่องพฤติกรรมของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยดังนี้

- ผู้มักมีพฤติกรรมการลักเล็กขโมยน้อย หรือลักโค กระบือ
- อันธพาล นักเลง
- ผู้ติดยาเสพติดติดฝิ่นกัญชา เฮโรอีน สารระเหย
- มือปืนรับจ้าง
- บุคคลแปลกหน้าที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย
- แหล่งซ่องสุมหรือหลบซ่อนตัวของคนร้าย หรือรับซื้อของโจร
- แหล่งค้ายาเสพติด
- แหล่งล่อลวงหญิงค้าประเวณี หรือทารุกกรรม
- แหล่งกักขัง ใช้แรงงานเด็ก หรือใช้แรงงานคนต่างด้าวผิดกฎหมาย

2.การแจ้งข่าวขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุ

- แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที หากได้พบเห็นบุคคลเป็นผู้ต้องสงสัย ว่ากระทำความผิด จดจำลักษณะ คำนิรूपพรรณ และยานพาหนะของผู้นั้น
- ให้ข้อเท็จจริงกับเจ้าหน้าที่อย่างละเอียด ไม่บิดเบือน เพื่อผลการดำเนินงานสอบสวนติดตามผลจะได้ถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว
- ถ้าเหตุร้ายมีผลต่อสาธารณชน เช่น อัคคีภัย ควรแจ้งตำรวจดับเพลิง หรือกรณีที่พบอุบัติเหตุรถชนกัน มีผู้ได้รับบาดเจ็บ ควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่โดยด่วน แล้วช่วยดูแลทรัพย์สินของผู้ประสบเหตุ

2.การคัดกรองรายการที่สถานีตำรวจ

การสังเกตจดจำคำหั้นลักษณะคนร้าย จะมีประโยชน์ในการสืบสวนปราบปรามผู้กระทำผิดได้ง่ายยิ่งขึ้น ประชาชนควรศึกษาหลักการสังเกตจดจำรูปพรรณ ดังต่อไปนี้

- 1.จดจำลักษณะใหญ่ เห็นง่าย
- 2.จดจำลักษณะเด่น คำหั้น
- 3.เลือกจดจำลักษณะเพียงบางอย่างที่สามารถจำได้อย่างแม่นยำ
- 4.เมื่อคนร้ายหลบหนีไป รีบจดบันทึกทันทีตามที่เห็นจริง
- 5.มอบรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

การสังเกตจดจำคำหั้นรูปพรรณบุคคล

- ลักษณะทางกายภาพ

เพศ	ชาย หญิง กระทบ
วัย	เด็ก ผู้ใหญ่ วัยรุ่น หรือประมาณอายุว่าเท่าไร ฯลฯ
รูปร่าง	อ้วน ผอม สูง เตี้ย สั้นทัด ร่างกายกำยำ หรือผอมแห้ง ฯลฯ
สีผิว	ขาว เหลือง คล้ำ ซีด เหี่ยวย่น ฯลฯ
เชื้อชาติ	ดูจากใบหน้า ไทย จีน แขก ฝรั่งเศส ลูกครึ่ง ฯลฯ

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

รูปหน้า	รูปไข่ กลม สีเหลี่ยม ฯลฯ
ผม	ดำ สั้น หยิก ยาว สีผมสีอะไร ลักษณะทรงอะไร ฯลฯ
ปาก	หนา บาง กว้าง แคบ ใหญ่ ฯลฯ
หู	หูกาง ใหญ่ เล็ก ฯลฯ
ตา	ตาสองชั้น เล็ก โต โปน สวมแว่นสายตา แว่นกันแดด ฯลฯ

- ลักษณะเด่น ตำแหน่งที่จดจำง่าย

แผลเป็น	ไฟ ปาน หูด ลักษณะอย่างไร อยู่ส่วนไหนของร่างกาย ฯลฯ
ลายสัก	รูปอะไร ขนาด สี อยู่ส่วนไหนของร่างกาย
ความพิการ	ตาบอด หูหนวก แขนด้วน
ท่าเดิน	เดินตรง เป๋ ค้วเอียง ฯลฯ
สำเนียงการพูด	ภาคกลาง ใต้ อีสาน เหนือ ฝรั่ง จีน พูดเร็ว-ช้า ฯลฯ

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961140938

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

การกระทำบ่อย ๆ	สูบบุหรี่จัด เวลาพูดชอบเอามือล้วงกระเป๋า ชอบแคะแคะ เกาส่วนใดของร่างกาย
การแต่งกาย	เสื้อ กางเกง แขนยาวหรือสั้น แบบของชุด เช่น เสื้อยืด ยีนส์ เสื้อเชิ้ต สีใด ลายบนตัวเสื้อผ้า รองเท้าแบบใด ฯลฯ
เครื่องประดับ	แหวน สร้อย กระเป๋า นาฬิกา แว่นตา ฯลฯ

การสังเกตจดจำคำนิยามพาหนะ ใช้ลักษณะการจดจำหลักใหญ่เช่นเดียวกับคำนิรูปรพรรณบุคคล และแบ่งลักษณะการจดจำพาหนะได้ดังนี้

- ลักษณะทั่วไป

ประเภทรถ	รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ปิกอัพ แท็กซี่ สามล้อ ฯลฯ
สีรถ	สีแดง ดำ ขาว เขียว สีลู่ไซด์ หรือสีธรรมดา ฯลฯ
รถเก่า-ใหม่	รถรุ่นเก่า ใหม่ หรือป้ายแดง
ยี่ห้อ	ยี่ห้อใด เป็นรถรุ่นใด ซึ่งควรหัดสังเกตและจดจำยี่ห้อต่างๆ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

หมายเลขทะเบียน	ดูจากแผ่นป้ายทะเบียน จำทั้งตัวเลขและตัวอักษร ดูว่าเป็นทะเบียนต่างจังหวัดหรือกทม.
----------------	--

- จุดเด่น ตำหนิ

ตำหนิรอบตัวถังรถ	กระจกแตก สีลอก มีรอยเจาะที่ตัวถังรถ ฯลฯ
รอยบุบชน	มีที่บริเวณใด กันชนหน้า-หลังมีรอยมากน้อยขนาดไหน
จุดเด่น	อุปกรณ์แต่งรถพิเศษ เช่น แต่งรถไหลต ท่อไอเสียเสียงดัง
สติ๊กเกอร์ฟิล์ม กรองแสง	แผ่นป้ายวงกลม ป้ายแสดงการเสียภาษี ป้ายแสดงการเข้าออกสถานที่ต่างๆ ซึ่งอาจจะบุ้ที่จอดไว้ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ต้องหมั่นหัดสังเกต
เสียงเครื่องยนต์ หรือ แตร	รถบางประเภทมีเสียงเครื่องยนต์เฉพาะตัว สามล้อ มอเตอร์ไซด์ รถแข่ง แต่ละเสียงย่อมแตกต่างกัน ฯลฯ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

ข.การแจ้งความต่าง ๆ เมื่อประชาชนประสบเหตุเดือดร้อนไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม หน่วยงานสำคัญที่จะเป็นที่พึ่งได้ในยามเกิดปัญหา คือ สถานีตำรวจ ตามกฎหมายได้ให้สิทธิแก่ประชาชนในการร้องทุกข์หรือแจ้งความเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ รวมไปถึงกำหนดหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องเอาใจใส่ต่อคำร้องทุกข์ของประชาชน จะละเลยไม่ได้

สงสัยหรือเปล่านั้นว่า แจ้งความ กับ แจ้งเหตุ ต่างกันอย่างไร

การแจ้งเหตุ คือ เมื่อเห็นเหตุการณ์ร้ายแรงใด ๆ ก็ควรช่วยเหลือสังคมด้วยแจ้งเหตุการณ์ที่เห็นแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อจะได้ช่วยเหลือได้ทันที่

การแจ้งความ คือ เมื่อเรามีเรื่องทุกข์ร้อน และนำเรื่องนั้นไปแจ้งหรือร้องทุกข์แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว มันจะกลายเป็นคดีความระหว่างเราซึ่งเป็นผู้เสียหายกับคู่กรณี ดังนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องเรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติ รวมทั้งการเตรียมเอกสารในเรื่องที่จะแจ้งความนั้นให้พร้อม เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.แจ้งความเอกสารสำคัญหาย

เช่น ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ จักรยานยนต์ โฉนดที่ดิน ใบสำคัญต่าง ๆ ฯลฯ มีขั้นตอนดังนี้ คือ ยื่นคำร้องแจ้งว่าเอกสารดังกล่าวหายต่อสถานีตำรวจท้องที่ที่เกิดเหตุ จากนั้นเจ้าพนักงานจะตรวจสอบว่าจริงหรือไม่ แล้วลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหลักฐานการแจ้งความเอกสารหายเพื่อให้ท่านนำไปยังหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสำหรับดำเนินการต่อไป

2.แจ้งความคนหาย

หลักฐานต่าง ๆ ที่ควรนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

- บัตรประจำตัวผู้หาย หรือสำเนาบัตรที่ถ่ายเก็บไว้ (ถ้ามี)
- สำเนาทะเบียนบ้านผู้หาย
- ภาพถ่ายคนหาย (เป็นภาพถ่ายปัจจุบัน)
- ใบสำคัญทางราชการ เช่น ใบเกิด ใบสำคัญทหาร (ใบกองเกิน ใบกองหนุน)

3.แจ้งความรถหรือเรือหาย

หลักฐานต่าง ๆ ที่ควรนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ

- ใบทะเบียนรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือพาหนะอื่น ๆ ที่หาย
- ใบรับเงินหรือสัญญาซื้อขายเท่าที่มี
- ถ้าเป็นตัวแทนห้างร้าน บริษัท ผู้ไปแจ้งความควรมีหนังสือมอบอำนาจจากเจ้าของหรือผู้จัดการของห้างร้าน บริษัทนั้น ๆ ไปรวมทั้งหนังสือรับรองบริษัทด้วย
- หนังสือคู่มือประจำตัวรถที่ทางบริษัทห้างร้านออกให้ ถ้าไม่มีก็ให้จำสิริรถ แบบ ยี่ห้อ หมายเลขประจำเครื่องและตัวรถไปด้วย (ถ้ามี)
- หากมีภาพถ่ายรถหรือเรือที่หายให้นำไปด้วย

4.แจ้งความอาวุธปืนหาย

ควรเตรียมหลักฐานดังนี้

- ทะเบียนใบอนุญาตอาวุธปืน
- ใบเสร็จรับเงินที่บริษัทห้างร้านขายปืนออกให้ (ถ้ามี)
- ภาพถ่ายปืนที่หาย (ถ้ามี)

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

5.แจ้งความทรัพย์สินหาย

ควรเตรียมหลักฐานดังนี้

- ใบเสร็จรับเงินซื้อขาย หรือหลักฐานการแสดงการซื้อขายทรัพย์สินนั้น
- รูปพรรณทรัพย์สินนั้นๆ เช่น หมายเลขเครื่อง ฯลฯ (ถ้ามี)
- คำทนายหรือลักษณะพิเศษต่างๆ
- เอกสารสำคัญต่างๆ เท่าที่มี
- ภาพถ่ายของทรัพย์สินที่หาย (ถ้ามี)

ในกรณีที่คนร้ายขโมยทรัพย์สินในบ้านหรือสำนักงาน ให้รักษาร่องรอยหลักฐานในที่เกิดเหตุไว้ อย่าให้ใครเข้าไปเคลื่อนย้ายหรือแตะต้องจนกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะมาดำเนินการ

6.แจ้งความพรากผู้เยาว์

ผู้เยาว์ คือ ผู้ที่อายุยังไม่ถึง 20 ปี หรือยังไม่บรรลุนิติภาวะ ข้อหาพรากผู้เยาว์เป็นอย่างไร คงจำกันได้ดีถึงกรณีพิพาทอื้อฉาวบนหน้าหนังสือพิมพ์ระหว่างนักร้องหญิงวัยรุ่นกับแม่ของเธอ เรื่องมันก็มีอยู่ว่าสาวเจ้าเล่นประกาศปาวๆ จะอยู่กับแฟนหนุ่ม แถมท้องได้ 4 เดือนเสียด้วย ทั้งๆ ที่อายุยังไม่ถึง 20 ปี เล่นเอาคุณแม่ต้องวิ่งโร่ไปแจ้งความกับตำรวจในข้อหาที่แฟนหนุ่มนั้นพรากผู้เยาว์นะสิ เห็นชัดแล้วใช่ไหมว่าการพรากผู้เยาว์เป็นอย่างไร ใครที่เจอเหตุการณ์แบบนี้ เวลาจะขึ้นโรงพักไปแจ้งตำรวจ ก็อย่าลืมเตรียมเอกสาร ดังนี้

- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้เยาว์
- ใบเกิดของผู้เยาว์ (สูติบัตร)
- รูปถ่ายของผู้เยาว์

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

- ใบสำคัญอื่น ๆ เกี่ยวกับผู้เยาว์ (ถ้ามี)

7.แจ้งความถูกข่มขืนกระทำชำเรา

ควรเตรียมหลักฐานดังนี้

- เสื้อผ้าของผู้ถูกข่มขืน ซึ่งมีรอยเปื้อนอันเกิดจากการข่มขืน และสิ่งของต่าง ๆ ของผู้ต้องหาที่ตกอยู่ในสถานที่เกิดเหตุ
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้เสียหาย
- รูปถ่ายหรือที่อยู่ของผู้ต้องสงสัยตลอดจนหลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)

8.แจ้งความถูกทำร้ายร่างกายและเหตุฆ่าคนตาย

ดำเนินการดังนี้

- รักษาสถานที่เกิดเหตุไว้อย่าให้ใครเข้าไปยุ่งย่ามหรือเคลื่อนย้ายสิ่งของต่าง ๆ ในที่เกิดเหตุจนกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินการ
- ดูแลรักษาอาวุธของคนร้ายหรือพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อส่งมอบแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ
- บอกรายละเอียดต่าง ๆ เท่าที่สามารถบอกได้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทราบ

9.แจ้งความถูกปลอมแปลงเอกสาร

นำหลักฐานต่าง ๆ ไปดังนี้

- ใบสำคัญตัวจริง เช่น โฉนด แบบ น.ส.3 หนังสือสัญญา ใบเสร็จรับเงิน ฯลฯ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

- หนังสือที่ปลอมแปลง
- ตัวอย่างตราที่ใช้ประทับหรือลายเซ็นในหนังสือ

10.แจ้งความถูกฉ้อโกงทรัพย์

เตรียมหลักฐานดังนี้

- หนังสือหรือหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการถูกฉ้อโกง
- หลักฐานแสดงการเป็นผู้ครอบครองทรัพย์
- หนังสือหรือหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของทรัพย์

11.แจ้งความถูกข่มขู่ทรัพย์

ควรเตรียมหลักฐานดังนี้

- หนังสือสำคัญที่เป็นหลักฐานว่าได้มีการมอบหมายทรัพย์ให้ไปจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ใบสำคัญแสดงการเป็นเจ้าของ
- สำเนาหรือคำสั่งศาล หรือพินัยกรรมในกรณีผู้กระทำผิดเป็นผู้จัดการทรัพย์สินผู้อื่นตามคำสั่งศาลหรือพินัยกรรม

12.แจ้งความถูกข่มขู่ทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการเช่าซื้อ

ควรเตรียมหลักฐานดังนี้

- สัญญาใบเช่าซื้อหรือสำเนา
- ใบสำคัญติดต่อซื้อ ขาย เช่า ยืม หรือฝาก
- ใบสำคัญที่บริษัทห้างร้านออกให้โดยระบุรูปพรรณ ยี่ห้อ สี ขนาด

2.กรณีต่อรายการที่สถานีตำรวจ

นำหนัก และเลขหมายประจำตัว

13. แจ้งความกรณีทำให้เสียหายทรัพย์สิน

ควรเตรียมเอกสารดังนี้

- หลักฐานต่าง ๆ แสดงการเป็นเจ้าของหรือครอบครองทรัพย์สินนั้น
- หลักฐานหรือสิ่งของที่เสียหายเท่าที่มีหรือเท่าที่นำไปได้
- หากเป็นของใหญ่โต หรือทรัพย์สินที่ไม่สามารถพกพาติดตัวได้ให้เก็บรักษาไว้อย่าให้เกิดความเสียหายมากขึ้นกว่าเดิม หรือจัดให้คนเฝ้ารักษาไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อไป

14. แจ้งความจ่ายเช็คโดยไม่มีเงิน

ควรเตรียมหลักฐานไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจดังนี้

- เช็คที่ยึดไว้
- หนังสือที่ธนาคารแจ้งขัดข้องหรือปฏิเสธการจ่ายเงิน (ใบคืนเช็ค)
- หลักฐานหรือเอกสารซึ่งเป็นมูลหนี้แห่งที่มาของการจ่ายเช็ค เช่น
  1. บิลส่งสินค้ากรณีที่มีการซื้อขายกัน, หนังสือสัญญากู้ยืมเงิน
  2. สัญญาซื้อขาย หรือเอกสารอื่นใดที่เป็นหลักฐานแห่งมูลหนี้ของการจ่ายเช็ค
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้แจ้ง
- บัตรประจำตัวประชาชนของผู้แจ้ง

กรณีเป็นเช็คของบริษัท หรือมีการมอบอำนาจ จะต้องมีเอกสารเพิ่มเติมคือ

- หนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ถูกต้อง
- สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มอบอำนาจ
- เอกสารเกี่ยวกับตัวผู้จ่ายเช็ค (ถ้ามี)

ค. การชำระค่าปรับ เมื่อเราทำผิดกฎจราจร และได้รับใบสั่งสำหรับความผิดตามพ.ร.บ.จราจรทางบกฯ สามารถเลือกปฏิบัติในการชำระค่าปรับตามจำนวนเงินที่ระบุไว้ในใบสั่งของเจ้าพนักงานจราจร ณ สถานที่และภายในวันเวลาที่ระบุไว้ในใบสั่งได้อย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. ชำระที่สถานีตำรวจหรือหน่วยงานตำรวจที่ออกใบสั่งนั้น
2. ชำระ ณ ที่ทำการไปรษณีย์แห่งใดก็ได้

กรณีผู้ได้รับใบสั่งไม่ปฏิบัติตามข้อ 1 หรือข้อ 2 ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันควร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท อีกข้อหาหนึ่งต่างหาก

อัตราปรับ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในฐานะของเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักรได้ออกข้อกำหนดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่องการชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ แบบใบสั่งและกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบสำหรับความผิดตามพ.ร.บ.จราจรทางบกฯ โดยได้กำหนดค่าปรับของแต่ละข้อหาไว้ให้พนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่จราจรถือปฏิบัติ ฉะนั้นการจะไปชำระที่สถานีตำรวจหรือชำระทางไปรษณีย์จะต้องชำระค่าปรับในอัตราเดียวกัน

ขั้นตอนการชำระค่าปรับทางไปรษณีย์

1. ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถต้องถ่ายเอกสารใบสั่งทั้ง 2 หน้า โดยกรอกข้อความ

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

ในสำเนาใบสั่งในส่วนของ “บันทึกของผู้ต้องหา” ให้ครบถ้วนพร้อมลงลายมือชื่อ (ใบสั่งตัวจริงเก็บไว้เป็นหลักฐาน)

2. ไปที่ทำการไปรษณีย์แห่งใดก็ได้พร้อมแจ้งความจำนงว่าจะชำระค่าปรับทางไปรษณีย์
3. เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์จะมอบใบฝากธนาคัตติในประเทศและซองจดหมายจำนวน 2 ซอง เพื่อดำเนินการดังนี้
  - กรอกรายละเอียดในใบฝากส่งไปรษณีย์ธนาคัตติในประเทศส่งจ่าย “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางตามที่ระบุไว้ในใบสั่ง
  - จำนำซอง โดยซองแรกให้จำนำถึงหัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานตำรวจที่ออกใบสั่ง และซองที่สองให้จำนำชื่อที่อยู่ของผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถที่ได้กรอกไว้ในสำเนาใบสั่งส่วนของ “บันทึกผู้ต้องหา” ตามข้อ 1 เพื่อจะส่งใบเสร็จรับเงินและใบอนุญาตขับขี่ (หากถูกยึด) คืนให้
  - มอบเอกสารตามข้างต้นให้เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ พร้อมชำระค่าปรับจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่งและเงินค่าใช้บริการตามที่ทำการไปรษณีย์เรียกเก็บ
  - เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์จะตรวจความถูกต้องและดำเนินการให้ต่อไป

การใช้ใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่เป็นการชั่วคราว

1. ใบรับแทนใบอนุญาต (ใบสั่ง) ใช้แทนใบอนุญาตขับขี่ที่ถูกพนักงานเจ้าหน้าที่ยึดไว้ได้ไม่เกิน 7 วัน นับแต่วันที่ออกใบสั่ง

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

2. กรณีผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถเลือกหรือมีความจำเป็นต้องใช้วิธีการชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ธนาณัติ จะต้องดำเนินการภายใน 7 วัน จึงสามารถใช้ใบรับแทนใบอนุญาต (ใบสั่ง) ประกอบกับใบรับการส่งธนาณัติแทนใบอนุญาตขับขี่ออกไปได้อีก 10 วัน นับแต่วันที่ส่งธนาณัติ

จะได้รับใบอนุญาตขับขี่คืนเมื่อใด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติและการสื่อสารแห่งประเทศไทย จัดทำข้อตกลงระหว่างกันเพื่อให้บริการชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษในประเทศ (EMS) ฉะนั้นเมื่อพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจออกใบสั่ง ได้รับเงินตามธนาณัติแล้ว จะต้องส่งคืนใบเสร็จรับเงินและใบอนุญาตขับขี่ (หากถูกยึด) คืนให้โดยเร็ว

หมายเหตุ

1. พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.จราจรทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 มาตรา 140 และ 141 ประกอบมาตรา 155
2. ข้อกำหนดกรมตำรวจเรื่องการชำระค่าปรับทางไปรษณีย์แบบใบสั่งและข้อกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบสำหรับความผิดตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2539 แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อกำหนดกรมตำรวจเรื่องการชำระค่าปรับทางไปรษณีย์ฯ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2540

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

ง. กิจธุระที่ต้องขออนุญาตต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1. การขออนุญาตแสดงมหรสพชั่วคราว

- ต้องมีหนังสือยินยอมจากเจ้าของสถานที่
- ต้องขออนุญาตใช้เครื่องขยายเสียงด้วย (ถ้ามี)
- เลิกแสดงมหรสพเวลา 24.00 น.

สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร จะต้องยื่นคำร้องต่อผู้กำกับหรือรองผู้กำกับ หัวหน้าสถานีตำรวจท้องที่เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ส่วนในต่างจังหวัด จะต้องยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่ และเมื่อนายอำเภอ อนุญาตแล้วจะแจ้งให้ตำรวจท้องที่ทราบ

2. การขออนุญาตใช้เครื่องขยายเสียง

- ในกรุงเทพมหานคร ต้องยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการเขต
- ในต่างจังหวัด ต้องยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่ แล้วนำคำร้องมาขึ้นต่อ ผู้กำกับหรือรองผู้กำกับท้องที่เพื่อลงความเห็นแล้วส่งกลับไปยังเขตหรือ อำเภอเพื่อพิจารณาอนุญาตต่อไป

3. การขออนุญาตจุดดอกไม้เพลิง

- ในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องยื่นคำร้องที่สถานีตำรวจท้องที่เพื่อเสนอเรื่อง ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเป็นผู้อนุญาต
- ในต่างจังหวัด ให้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

4. การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน

สามารถยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนท้องที่ ดังนี้

1. กรุงเทพฯ : ยื่นต่อผู้บังคับการกองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ลาดพร้าว)

2. ต่างจังหวัด : ยื่นต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอ

หลักฐานสำหรับประกอบการพิจารณา ที่ต้องนำไปมีดังนี้

1. บัตรประจำตัวประชาชนหรือหนังสือสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวพร้อมสำเนา

2. สำเนาทะเบียนบ้าน

3. หลักทรัพย์ หลักฐานประกอบอาชีพและรายได้

4. หนังสือรับรองความเหมาะสม เหตุผล ความจำเป็น นิสัยใจคอ ดังนี้

- ถ้าเป็นราษฎรทั่วไป ต้องนำพยานบุคคลที่เชื่อถือได้ไปให้คำรับรองเกี่ยวกับความประพฤติและหลักฐานของผู้ขออนุญาตด้วย
- ถ้าเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ต้องให้ผู้บังคับบัญชา ตั้งแต่ชั้นหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า หรือผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัด หรือผู้บังคับกองพันทหาร รับรองความประพฤติและตำแหน่งหน้าที่การงาน
- ถ้าเคยได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ให้นำใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4) ไปแสดงด้วย

5. การขออนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัว

สามารถยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนท้องที่ ดังนี้

1. ยื่นต่อผู้บังคับการกองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ลาดพร้าว) สำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพฯ

2. ยื่นต่อนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ สำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาตพกพาอาวุธปืนติดตัว

1. เป็นผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนอยู่แล้ว
2. เป็นบุคคลประเภทใดประเภทหนึ่งดังต่อไปนี้
  - เจ้าพนักงานซึ่งทำหน้าที่ควบคุมทรัพย์สินของรัฐบาล
  - ข้าราชการ พนักงาน หรือพนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีหน้าที่ในการปราบปราม หรือการปฏิบัติงานที่เป็นการฝ่าอันตรายหรือเขตทุรกันดาร
  - บุคคลซึ่งได้ทำประโยชน์อย่างมากให้แก่ทางราชการในการจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย
  - บุคคลที่มีความจำเป็นต้องมีอาวุธปืนติดตัว เพื่อป้องกันอันตรายจากการประทุษร้าย
  - บุคคลที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเห็นสมควรอนุญาต

หลักฐานการขออนุญาต

1. สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการเจ้าพนักงานหรือพนักงานองค์การรัฐวิสาหกิจ หรือบัตรประจำตัวประชาชน
2. สำเนาใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป.4)
3. สำเนาทะเบียนบ้าน โดยที่อยู่ของผู้ขออนุญาตที่ระบุไว้ในทะเบียนบ้านจะต้องตรงกับที่อยู่ในแบบ ป.4
4. ภาพถ่ายของผู้ขออนุญาต ขนาด 3 นิ้ว จำนวน 2 รูป โดยถ่ายหน้าตรง แต่งเครื่องแบบ
5. กรณีผู้ขอเป็นข้าราชการ เจ้าพนักงาน หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องมี

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

หนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดว่าเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย มีเหตุผลและความจำเป็นสมควรได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนติดตัวได้

6. กรณีที่ผู้ขอทำงานอยู่ในธุรกิจเอกชน จะต้องหนังสือรับรองจากเจ้าของหรือผู้จัดการธุรกิจนั้น ๆ ว่าผู้ขอเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย มีเหตุผลและความจำเป็นสมควรได้รับอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนติดตัวได้

6. การขอรับโอนมรดกอาวุธปืน ปฏิบัติเช่นเดียวกับการขออนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน หากต้องเตรียมเอกสารเพิ่มเติมดังนี้

1. ใบมรณบัตรของผู้ตาย
2. หนังสือพินัยกรรมของผู้ตาย หรือคำสั่งศาลให้เป็นผู้จัดการมรดก (ถ้ามี)
3. ต้องแจ้งขอรับการโอนภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับมรดก

7. การขออนุญาตเล่นการพนันประเภทต่าง ๆ ควรนำหลักฐานเอกสารดังต่อไปนี้แสดงต่อเจ้าหน้าที่

1. บัตรประจำตัวประชาชน
  2. ทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน
  3. หนังสือมอบอำนาจ พร้อมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้รับมอบอำนาจ ในกรณีที่ผู้ขอมิได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตด้วยตนเอง
  4. โครงการหรืองานที่จะจัดให้มีการเล่นการพนัน (ถ้ามี)
- สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ต้องยื่นคำขออนุญาตจัดให้มีการเล่นการพนัน

2.การติดต่อราชการที่สถานีตำรวจ

พร้อมเอกสารดังกล่าวต่อนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรประจำท้องที่ซึ่งดำรงตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป ส่วนในเขตต่างจังหวัดนั้นให้ยื่นต่อนายอำเภอท้องที่หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอ

8.การขออนุญาตเยี่ยมผู้ต้องหามนสถานีตำรวจ

- พบเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหามนสถานีตำรวจ
- แจงชื่อผู้ต้องหาที่ต้องการเยี่ยม
- หลังได้รับอนุญาต ให้เข้าเยี่ยมผู้ต้องหาได้ตามระเบียบที่กำหนด คือ
  - เวลา 08.00 - 09.00 น.
  - เวลา 12.00 - 13.00 น.
  - เวลา 16.00 - 17.00 น.
- อาหารของเยี่ยมของฝากผู้ต้องหา ต้องได้รับการตรวจจากเจ้าหน้าที่ก่อนเสมอ

มารู้จักกระบวนการยุติธรรม
กันเถอะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

การติดต่อ
เจ้าหน้าที่
กระบวนการ
ยุติธรรม

ผู้ต้องหามีสิทธิอะไรบ้าง
พลิกคุได้ในบทนี้นะจ๊ะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

3.กรติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

คำว่า “เจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม” หมายถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม คือ พนักงานสอบสวน อัยการ ศาล ทนายความ ราชทัณฑ์ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เข้าข่ายคดีอาญาซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการยุติธรรมในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน การมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่เหล่านี้จึงเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รู้จักแต่หน้าตากันอย่างเดียวคงไม่พอ จะต้องรู้ถึงขอบเขตความรับผิดชอบของคนเหล่านี้ด้วย

พนักงานสอบสวน คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำหน้าที่จับกุมผู้ต้องหาค้นหาหลักฐาน สอบสวน และสรุปสำนวนว่าจะส่งฟ้องผู้ต้องหาหรือไม่ แล้วจึงส่งเรื่องไปยังอัยการ

อัยการ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทนายแผ่นดิน มีหน้าที่ในการตัดสินใจว่าจะส่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลหรือไม่หลังจากที่ได้รับสรุปสำนวนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว

ศาล คือผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินคดีความต่าง ๆ ตามกฎหมาย

ทนายความ คือตัวแทนที่ฝ่ายโจทก์ (ผู้ได้รับความเสียหาย) และ จำเลย (ผู้ต้องหา) ตั้งขึ้นมาเป็นตัวแทนในการว่าความหรือแก้ต่างในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้ศาลนำไปพิจารณาตัดสิน บุคคลดังกล่าวจะต้องมีใบอนุญาตจากสภาทนายความให้ประกอบอาชีพทนายความได้ และเราไม่จำเป็นต้องตั้งทนายความก็ได้ หากมั่นใจว่าเราสามารถว่าความด้วยตัวเองในคดีได้

ราชทัณฑ์ มีหน้าที่คุมตัวผู้ต้องหาหลังจากที่ตัดสินจำคุกแล้ว เรียกว่า ย ๑ ก็คือ ผู้คุม จะคอยดูแลการเยี่ยมนักโทษ ดูแลความเป็นอยู่ของนักโทษในห้องขัง

ก่อนจะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม บทเรียนแรกที่ท่านต้องศึกษาเป็นพื้นฐานคือ “คดีอาญา”

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

◎ ประเภทของคดีอาญา

1. **คดีอาญาแผ่นดิน** เป็นคดีอาญาที่คู่ความตกลงยอมความกันไม่ได้ ถือเป็น การกระทำผิดทางอาญาที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน เช่น ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั่วไป ความผิดที่รัฐเข้าไปควบคุมการดำเนินการในกิจการที่สำคัญหรือร้ายแรง ได้แก่ การค้ายาเสพติด การตัดไม้ทำลายป่า การพนันเถื่อน หวยเถื่อน คอร์รัปชั่น ซึ่งความผิดทางอาญาแผ่นดินส่วนมากจะเกิดความเสียหายแก่ทั้งรัฐและประชาชนด้วย

2. **คดีอาญาที่ยอมความกันได้** คือ การกระทำผิดอาญาที่ไม่ก่อผลกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนทั่วไป แต่เป็นความผิดส่วนตัวที่มีผลต่อผู้ถูกกระทำโดยเฉพาะ ซึ่งเท่าที่ปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาว่ายอมความกันได้ก็มีหลายประการ ดังนี้

1. การเอาชื่อ รูป รอยประติษฐ์ ในการประกอบการค้าของผู้อื่นมาใช้การลอกเลียนป้ายจนทำให้คนหลงเชื่อ การปล่อยข่าวลือเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการค้าของตน
2. ความผิดฐานหมิ่นประมาท
3. ความผิดฐานเปิดเผยความลับ
4. ความผิดหมวดฉ้อโกงทุกมาตรา (ยกเว้นความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน)
5. ความผิดฐานโกงเจ้าหน้าที่
6. ความผิดฐานยักยอก
7. ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ (ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และฐานทำให้พระพุทธรูป

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

หรือวัตถุทางพุทธศาสนาเสียหาย)

8. ความผิดฐานบุกรุก (ยกเว้นการบุกรุกโดยใช้กำลังทำร้ายหรือขู่ว่าจะทำร้ายโดยใช้อาวุธหรือร่วมมือกันสองคนขึ้นไป หรือบุกรุกในเวลากลางคืนซึ่งเป็นความผิดยอมความกันไม่ได้)
9. ความผิดต่อเสรีภาพฐานข่มขืนใจผู้อื่น หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพทางกาย
10. ความผิดเกี่ยวกับเพศ ฐานข่มขืนกระทำชำเราหญิงที่ไม่ใช่ภรรยา หรือกระทำอนาจารแก่บุคคลโดยขู่เข็ญหรือใช้กำลังทำร้ายซึ่งหญิงนั้นไม่สามารถขัดขืนได้ และยังรวมถึงความผิดฐานพาหญิงเพื่อการอนาจารโดยใช้อุบายหลอกลวง และความผิดฐานซ่อนเร้นหญิงที่ถูกพาไปเพื่อการอนาจาร
11. ความผิดตามกฎหมายอื่นที่ถือว่าเป็นความผิดอันยอมความได้ เช่น ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ความผิดตามกฎหมายลิขสิทธิ์

ความผิดอันยอมความได้นั้น ผู้เสียหายจะต้องร้องทุกข์หรือฟ้องคดีด้วยตนเองภายในกำหนดอายุความ 3 เดือน นับแต่วันรู้เรื่องและรู้ตัวผู้กระทำผิด ถ้าไม่ทำภายในกำหนดอายุความ จะทำให้คดีขาดอายุความ และจะฟ้องร้องอีกไม่ได้

☐ ผู้มีอำนาจร้องทุกข์

ผู้ได้รับความเสียหาย หรือผู้มีอำนาจจัดการแทน คือ

- ผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์ หรือผู้อนุบาลของผู้ไร้ความสามารถ
- ผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้เสียหายให้ร้องทุกข์แทน
- ผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลตามกฎหมาย เช่น ผู้จัดการบริษัท

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

- ผู้แทนเฉพาะคดี
- ในกรณีผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต บุพการี หรือ ผู้สืบสันดาน หรือ สามี ภรรยา ที่ถูกต้องตามกฎหมายของผู้เสียหายมีอำนาจร้องทุกข์แทนได้

◎ ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา

1.ชั้นพนักงานสอบสวน

ก.เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นพนักงานสอบสวนดำเนินการรับแจ้งเหตุและสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเป็นสำนวนคดี ตามกฎหมายได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจดังนี้

- สืบสวนหาตัวผู้กระทำผิดและพยานหลักฐาน
- ตรวจสอบตัวบุคคลและสถานที่ต่าง ๆ เพื่อหาพยานหลักฐานและจับกุมผู้ต้องหา
- จับกุมผู้ต้องหามาดำเนินคดี
- ออกหมายเรียกพยาน และผู้ต้องหามาสอบสวนเป็นหลักฐานคดี
- ยึดวัตถุพยานไว้เป็นหลักฐาน
- ควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้สอบสวน
- ให้ประกันตัวผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวน

อำนาจการควบคุมตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

- ในความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ พนักงานสอบสวนจะควบคุมผู้ต้องหาได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การและที่จะรู้ว่าเขาเป็นใคร อยู่ที่ไหนเท่านั้น

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

- ห้ามควบคุมตัวผู้ต้องหาเกินกว่า 48 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาที่ถูกจับมาจนถึงที่ทำการของตำรวจ เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นก็สามารถยืดเวลาได้แต่ไม่เกิน 3 วัน

- ถ้าหากมีความจำเป็นที่จะควบคุมผู้ต้องหาเกิน 3 วัน ต้องส่งให้ศาลเป็นผู้พิจารณาเท่านั้น โดย

1.ถ้าเป็นคดีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 500 บาท ศาลจะสั่งขังได้ครั้งเดียวไม่เกิน 7 วัน

2.หากเป็นความผิดอาญาที่มีโทษจำคุกเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่ถึง 10 ปี หรือปรับเกินกว่า 500 บาท ศาลมีอำนาจสั่งขังได้หลายครั้งติดต่อกัน ครั้งละไม่เกิน 12 วัน รวมกันแล้วไม่เกิน 48 วัน

3.หากเป็นความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป ศาลมีอำนาจสั่งขังได้หลายครั้งติดต่อกัน แต่ครั้งหนึ่งไม่เกิน 12 วัน รวมแล้วไม่เกิน 84 วัน

ค.เมื่อพนักงานสอบสวนรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้วก็จะสรุปสำนวนการสอบสวนมีความเห็นคดีได้ 3 ทาง ดังนี้

- เห็นควรงดการสอบสวน กรณีไม่มีผู้ต้องหา

- เห็นควรสั่งฟ้อง ก็จะส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการต่อไป

- เห็นควรสั่งไม่ฟ้อง จะส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการต่อไป ส่วนตัวผู้ต้องหา หากอยู่ในความควบคุมของพนักงานสอบสวนจะปล่อยตัวไป หากอยู่ในความควบคุมของศาล ให้ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวผู้ต้องหาต่อศาล

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

สำหรับคดีอาญาที่สามารถเลิกกันได้ในระดับพนักงานสอบสวน คือ คดีอาญาที่เป็นความผิดต่อส่วนตัว เช่น คดีฉ้อโกงทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ เมื่อผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ และคดีที่พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามกำหนดแล้ว

2.ชั้นพนักงานอัยการ

เมื่อเรื่องส่งมาถึงชั้นพนักงานอัยการ พนักงานอัยการจะพิจารณาและมีความเห็นคดีไว้ใน 3 ทาง ดังนี้

- งดการสอบสวน กรณีไม่มีผู้ต้องหา
- มีความเห็นสั่งฟ้อง ก็จะนำผู้ต้องหา (ที่อยู่ในความควบคุมหรือประกันตัวไป) ยื่นฟ้องต่อศาล เมื่อศาลรับฟ้องก็จะให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ควบคุมไว้ตามอำนาจศาล
- มีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง จะยื่นคำร้องต่อศาลขอปล่อยตัวผู้ต้องหา กรณีที่ถูกควบคุมอยู่ ถ้าผู้ต้องหาไม่ประกันตัวก็จะปล่อยตัวและคืนหลักทรัพย์ในการประกันตัวชั้นพนักงานอัยการ ให้กับนายประกันไป

3.ชั้นศาล

ก.ศาลอาญา จะพิพากษาคดีโดยแยกเป็น 2 กรณีคือ

- ยกฟ้อง
- พิพากษาลงโทษ คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนด และจะนำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลอุทธรณ์

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

หากไม่สามารถอุทธรณ์ได้คดีก็จะเสร็จสิ้นตามคำพิพากษานั้น

ข.ศาลอุทธรณ์ จะพิพากษาคดีซึ่งแยกได้ 2 กรณี คือ

- ยกฟ้อง
- พิพากษาลงโทษจำเลย คู่ความมีสิทธิฎีกาตามเงื่อนไขของกฎหมาย หากไม่มีการยื่นฎีกาหรือศาลฎีกาไม่รับ คดีก็จะสิ้นสุดและบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์

ค.ศาลฎีกา คำพิพากษาของศาลฎีกาถือเป็นที่สุดของกระบวนการยุติธรรม จะต้องมีการบังคับคดีตามคำพิพากษานั้นๆ เว้นแต่จะมีพระบรมราชโองการลดโทษให้

4.ชั้นราชทัณฑ์ เมื่อศาลฎีกาพิพากษาคดีจนถึงที่สุดแล้ว จำเลยจะถูกส่งตัวมาอยู่ในความรับผิดชอบในชั้นนี้ โดยเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ สามารถ

- ควบคุมตัวจำเลยที่จำคุก
- ดำเนินการลดโทษตามที่กฎหมายกำหนด
- ดูแลการเยี่ยมจำเลยขณะอยู่ในคุก

◎ สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา

1.ตั้งทนายความยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาลได้ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการ ศาลจะพิจารณาพยานหลักฐานเบื้องต้น หากเห็นว่ามีมูลจะประทับรับฟ้องและพิจารณาคำเนนคดีกับผู้ต้องหาต่อไป ถ้าไม่มีมูลก็จะไม่รับฟ้อง

2.พบและปรึกษาทนายสองต่อสอง ในการขอพบทนาย จะต้องร้องขออนุญาตตำรวจเวรประจำการสถานีตำรวจนั้นๆ โดยเขียนคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษร

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

หรือจะใช้คำพูดก็ได้ แต่ต้องระบุชื่อทนายความด้วย และสำหรับผู้ต้องหาที่ไม่มีเงินจะจ้างทนายความได้ ศาลจะจัดทนายความบริการว่าความให้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

3.มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ที่ตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้

4.ได้รับการเยี่ยมตามสมควร คือในเวลาปกติตามที่ทางราชการกำหนด และเวลาอื่น ซึ่งต้องขออนุญาตจากนายตำรวจเวรประจำการผู้รับผิดชอบก่อน

5.ได้รับรักษาโดยเร็วเมื่อเจ็บป่วย ถ้าเจ็บป่วยก่อนถูกควบคุม เจ้าหน้าที่ตำรวจจะนำผู้ต้องหาที่เจ็บป่วยไปโรงพยาบาลของทางราชการเพื่อรับการรักษา แต่ถ้าเจ็บป่วยในระหว่างถูกควบคุมตัว ร้อยเวรประจำการจะเป็นผู้รายงานต่อสารวัตรหัวหน้าสถานีเพื่อพิจารณาอนุญาตนำตัวส่งโรงพยาบาล

◎ สิทธิในการยื่นคำร้องขอประกันตัว

คือการอนุญาตให้ผู้ต้องหาเป็นอิสระ พ้นจากการถูกควบคุมของเจ้าหน้าที่ในระยะเวลาหนึ่งที่มีกำหนด โดยผู้มีสิทธิยื่นคำร้องคือตัวผู้ต้องหาเองหรือผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง อาจเป็นพ่อแม่ญาติพี่น้องก็ได้ ผู้ขอประกันต้องเป็นผู้มีความสามารถทำนิติกรรมได้ โดยดำเนินการดังนี้

1.เขียนคำร้องขอประกันต่อพนักงานสอบสวน

2.เมื่อพนักงานสอบสวนรับคำร้องแล้ว ให้ขอหลักฐานการรับสัญญาประกัน ซึ่งต้องลงเวลารับคำร้องไว้ด้วย

3.เจ้าพนักงานจะพิจารณาแจ้งผลการส่งคำร้องให้เสร็จภายใน 24 ชั่วโมง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ประกันตัวผู้ต้องหา

1.ความหนักเบาของข้อหา

2.พยานหลักฐานที่นำมาสืบแล้วมีเพียงใด

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

3. พฤติการณ์ต่าง ๆ ในคดีเป็นอย่างไร
4. ผู้ร้องขอประกันหรือหลักประกันมีความน่าเชื่อถือเพียงใด
5. ผู้ต้องหาหรือจำเลยน่าจะหลบหนีหรือไม่
6. ภัยอันตรายหรือความเสียหายที่เกิดจากการปล่อยตัวชั่วคราวมีหรือไม่เพียงใด

☐ หลักประกัน

1. เงินสด
2. หลักทรัพย์อื่น ๆ เช่น โฉนดที่ดินและหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3ก) ซึ่งพนักงานที่ดินได้ประเมินราคาไว้แล้ว พันธบัตรรัฐบาล สลากออมสินและสมุดเงินฝากออมสินประเภทประจำใบรับเงินฝากประจำของธนาคาร ตัวแลกเงิน เช็ค หนังสือรับรองของธนาคารเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีที่ผิดสัญญาประกัน
3. บุคคลเป็นประกัน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีนโยบายอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในเรื่องการใช้บุคคลเป็นประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวตามนัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 110 และมาตรา 114 วรรคสอง ดังนี้

บุคคล	วงเงินประกัน
- ข้าราชการพลเรือน ระดับ 3 - 5 หรือ ข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า	ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท

(ยังมีต่อ)

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

บุคคล	วงเงินประกัน
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรีหรือร้อยตำรวจตรี ถึงพันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการบำนาญตั้งแต่ระดับ 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป - พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกับข้าราชการประจำ - สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร - สมาชิกสภาจังหวัด - สมาชิกสภาเทศบาล 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

บุคคล	วงเงินประกัน
<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกสภาเมืองพัทยา - สมาชิกสภาเขตกรุงเทพฯ - กรรมการสุขภาพ - กำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 60,000 บาท
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการพลเรือนระดับ 6 ถึง 8 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า - ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท หรือพันตำรวจโท นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือพันตำรวจเอก 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 200,000 บาท

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

บุคคล	วงเงินประกัน
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการตุลาการ หรืออัยการ ตั้งแต่ชั้น 1 ถึง 2 - พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกันกับข้าราชการประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 200,000 บาท
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการพลเรือนระดับ 9 ถึง 10 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า - ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือพันตำรวจเอกที่ได้รับอัตราเงินเดือนพันเอก (พิเศษ) นาวาอากาศเอก (พิเศษ) หรือพันตำรวจเอก (พิเศษ) ถึงพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี หรือพลเรือตำรวจตรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท

3.การติดต่ोज้างหน้าทีกระบวนการยุติธรรม

บุคคล	วงเงินประกัน
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการตุลาการ หรืออัยการ ตั้งแต่ชั้น 3 ถึง 4 - พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกันกับข้าราชการประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 500,000 บาท
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการพลเรือนระดับ 11 หรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า - ข้าราชการทหารหรือตำรวจที่มียศตั้งแต่พลโท พลเรือโท พลอากาศโท หรือพลตำรวจโท - ข้าราชการตุลาการ หรืออัยการ ตั้งแต่ชั้น 5 ขึ้นไป - พนักงานรัฐวิสาหกิจในระดับเดียวกันกับข้าราชการประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท

3.การติดต่อเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม

บุคคล	วงเงินประกัน
- สมาชิกวุฒิสภาข้าราชการ การเมือง หรือผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร	- ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองได้ ในวงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท

▣ สิ่งที่ห้ามลืมหาสำหรับผู้ประกัน

- แสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบพิจารณาทันที
- แสดงหนังสือรับรองจากต้นสังกัดและภาระผูกพันนั้นภายใน 5 วันนับ
ตั้งแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ประกัน
- ใครที่ทำสัญญาประกันผู้อื่นหรือตนเองไว้ แต่หลักประกันยังไม่พอ ก็
สามารถใช้บุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้หรือใช้หลักทรัพย์อื่น
เป็นหลักประกันเพิ่มเติมได้

ก ำ ร
ป้ อ ง กั น
อ ำ ช ญา
ก ร ร ม

เศรษฐกิจไม่ดีแบบนี้
ระวังตัวให้ดี อย่าให้ใคร
หลอกได้ง่าย ๆ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

อาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้หากเราดำรงชีวิตอยู่บนความประมาทและรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของท่าน การมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้นจะเป็นกำแพงสำคัญที่กั้นท่านและบุคคลรอบข้างให้ห่างจากภัยอันตรายร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะ “กันไว้ย่อมดีกว่าแก้” อย่างแน่นอน

1. การป้องกันและการลักทรัพย์ในที่พักอาศัย

อยู่แต่ในบ้านเชื่อว่าปลอดภัยเสียเมื่อไหร่กัน ข่าวคราวขโมยขึ้นบ้านลักทรัพย์ยังดังระงมอย่างครึกโครม ฉะนั้นท่านควรจะดูแลที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่มีดริชดไม่เป็นสิ่งต่อใจให้คนร้ายกระทำการในบ้านท่านได้

* **ตัวบ้าน** การป้องกันภัยที่ดีควรเริ่มจากการมีบ้านที่ปลอดภัย ด้วยการหมั่นตรวจตราอุปกรณ์ของบ้านอย่างเคร่งครัด ไม่ใช่ปล่อยปละละเลยเสียจนคนร้ายสามารถงัดแงะเข้ามาได้ง่าย โปรดใช้เวลาเพียงเล็กน้อยแล้วปฏิบัติตามดังนี้

- รั้วบ้านควรทำให้สูงและแข็งแรง
- สำหรับบ้านสองชั้นที่ต่อเนื่องกับครัวควรทำประตูให้แน่นหนา
- กลอนประตูก็ควรเลือกชนิดที่มั่นคงแข็งแรง หน้าต่างประตูทุกบานควรมีการติดลูกกรงเหล็กเพราะจะทำให้คนร้ายงัดยากมากขึ้น
- ติดตั้งสวิทช์ไฟทุกชนิดไว้ในบ้าน
- ควรเลี้ยงสุนัขไว้ส่งเสียงดังช่วยเตือนภัย หรือติดตั้งสัญญาณไซเรนคอยส่งสัญญาณให้เพื่อนบ้านใกล้เคียงทราบเวลามีเหตุร้ายเกิดขึ้น
- ที่ว่างเปล่าที่ติดกับบ้าน ไม่ควรปล่อยให้มีต้นไม้ขึ้นสูงเพราะคนร้ายอาจใช้เป็นที่ยึดตัวได้

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

* สมาชิกของบ้าน มีเทคนิคง่าย ๆ สำหรับผู้อยู่อาศัยเพื่อกันภัยร้ายไม่ให้กรายใกล้

อยู่บ้านอย่างไรให้อุ่นใจ

- ก่อนเปิดประตูบ้านรับใครควรดูให้แน่ใจเสียก่อนว่าเป็นคนแปลกหน้าหรือเปล่า
- เมื่อมีคนโทรศัพท์มาถามว่ามีใครอยู่บ้านหรือไม่อาจเป็นการหาโอกาสของคนร้าย ให้ตอบว่าอยู่กันหลายคน
- ควรอธิบายแก่คนใช้หรือผู้อื่นให้ทราบถึงกลอุบายต่าง ๆ ที่คนร้ายมักใช้เพื่อป้องกันอย่าให้หลงเชื่อคนร้าย และเพิ่มความพร้อมในการป้องกันเหตุร้าย

สุขใจแม้อยู่ไกลบ้าน

- ก่อนออกจากบ้านควรปิดประตู หน้าต่าง ใสกุญแจให้เรียบร้อย
- หยุดบอกรับหนังสือพิมพ์ขณะที่ไม่อยู่

กลางคืนยังหลับสบาย

- คอนกลางคืน ควรรูดม่านปิดไม่ให้คนภายนอกมองเห็นด้านใน
- ถ้ามีคนอยู่บ้านก็ไม่ควรเปิดไฟทิ้งไว้ในบ้านเพราะคนร้ายจะมองเห็นทรัพย์สินภายในได้ ควรเปิดไฟทิ้งไว้รอบนอกบ้านจะทำให้มองจากภายในเห็น

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

ข้างนอกได้ แต่ถ้าไม่มีใครอยู่ก็ควรเปิดไฟทิ้งไว้ในบางห้อง

ร่วมมือร่วมใจ กันภัยไกลห่าง

- ให้ความร่วมมือกับเพื่อนบ้านในการสอดส่องดูแลชุมชนที่ตนอยู่อาศัย
- ร่วมกันจัดระบบการป้องกันต่าง ๆ ในชุมชน เช่น จัดเวรยามหมู่บ้าน คิดสัญญาขอความช่วยเหลือเมื่อมีเหตุร้าย

เล็กน้อย แต่ห้ามลืม!!!

- ไม่ควรเก็บทรัพย์สินมีค่าไว้ในบ้าน หรือถ้าจำเป็นก็ควรจดยละเอียดของทรัพย์สินนั้นและถ่ายรูปเก็บไว้ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิมพ์แจกจ่าย
  - ตรวจสอบบัตรประจำตัวของช่างซ่อมต่าง ๆ ที่จะเข้ามาในบ้าน และอย่าปล่อยให้ใครเข้ามาโดยไม่แน่ใจว่าคน ๆ นั้นเป็นบุคคลตามที่อ้างไว้ ตลอดจนพยายามจำลักษณะของคนแปลกหน้าหรือทะเบียนรถที่ต้องสงสัยเข้ามาในละแวกบ้าน
  - ควรมีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรต่าง ๆ ของคนรับใช้ รวมทั้งรูปถ่าย รายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็น หากต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อสอบประวัติก็ให้ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ในท้องที่
- เพียงปฏิบัติตามข้อต่าง ๆ ดังข้างต้น ท่านก็สามารถป้องกันเหตุการณ์ร้ายที่จะเกิดขึ้นได้ แต่ถ้าหากยังมีเหตุร้ายเกิดขึ้นแก่ตัวท่านจริง ๆ ก็อย่าคิดจับคนร้ายด้วยตนเอง และพยายามป้องกันโดยบอกเหตุการณ์แก่เพื่อนบ้านให้คอยระวัง

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

อีกทั้งควรดูแลป้องกันสถานที่เกิดเหตุ อย่าให้บุคคลอื่นเข้าไปหากไม่ใช่ตำรวจ

2. การป้องกันการลักทรัพย์ในที่สาธารณะ

บ่อยครั้งที่ท่านต้องออกไปทำธุระยังสถานที่ต่าง ๆ ที่ไม่คุ้นเคยหรือเป็นที่ที่คนพลุกพล่าน ยิ่งประเทศชาติกำลังประสบเหตุภัยนະทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ย่อมเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ปริมาณมิจฉาชีพเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยต่อตัวท่านและทรัพย์สิน ควรปฏิบัติตนดังนี้

เก็บเงินอย่างไรให้ปลอดภัย

- อย่างนำของมีค่าหรือทรัพย์สินจำนวนมากติดตัวออกนอกบ้าน
- เก็บกระเป๋าสดางค์ให้มิดชิดในที่ที่รู้สึกเมื่อหายไป
- กระเป๋าถือของสตรีก็ไม่ควรหิ้วหรือสะพายบ่าไว้ ควรใช้มือจับ

หน้าตาใส ๆ แฉใจเป็นโจร

- ฟังระลึกรั้วเสมอว่าคนร้ายเป็นได้ทุกเพศทุกวัย แต่งกายได้ทุกรูปแบบ มักแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและถือสิ่งของที่ใช้งบค่าได้ดี

ระวัง!! ที่คนพลุกพล่าน

- เมื่อต้องไปในสถานที่ที่เบียดเสียดแน่นหนาควรเพิ่มความ

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

ระมัดระวังมากขึ้น

- ถูกชนหรือเบียดควรรีบสำรวจทรัพย์สินที่น่าติดตัวไปด้วยทันที
- เมื่อรู้ตัวว่าถูกล้วงกระเป๋าควรส่งเสียงร้องขอความช่วยเหลือทันที
- รีบไปแจ้งตำรวจที่อยู่ใกล้ที่สุด
- เมื่อพบเห็นคนร้ายกำลังล้วงกระเป๋าบุคคลอื่นก็ควรช่วยกันจับกุมหรือแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ “สังคมจะสงบสุขได้ถ้าทุกคนมีน้ำใจต่อกัน”

3.การป้องกันการปล้นทรัพย์ในสถานที่ประกอบการค้า

มีร้านค้ามากมายที่คนร้ายหมายตาเข้าชิงทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ร้านขายทองรูปพรรณหรือเครื่องประดับมีราคาทั้งหลาย ถึงอย่างไรร้านค้าประเภทอื่นๆ ก็ประมาณไม่ได้ ซึ่งควรปฏิบัติดังนี้

* ตัวร้านค้า ควรติดกลอนประตู หน้าต่าง ช่องระบายอากาศที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรงโดยหมั่นตรวจตราทุกครั้ง และไม่ควรถัดกลอนประตู หน้าต่างไว้ด้านนอกเพราะคนร้ายจะใช้เป็นห้องขังได้อย่างดี อีกทั้งควรติดสัญญาณเตือนภัยในหลายๆ แห่ง การจัดร้านค้าก็ควรให้สามารถมองเห็นได้จากภายนอก

* ผู้ประกอบการ ถ้าปฏิบัติตามเคล็ดลับดังนี้ รับรองว่าอยู่ร้านสบายหายห่วง

รายการทรัพย์สิน

- จดรายละเอียดเครื่องประดับสำหรับขายและถ่ายรูปเก็บไว้ทุกชิ้น

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

- ไม่ควรเก็บเงินสดหรือทรัพย์สินมีค่าจำนวนมากในร้านค้า

ขณะมีลูกค้าเข้าร้าน

- เมื่อมีลูกค้ามาขอคู่มือไม่ควรนำสินค้าหรือเครื่องประดับที่มีราคาแพงออกมาให้เลือกหลายๆ แบบในคราวเดียวกัน
- เวลาจะไปหยิบสิ่งของที่ห้องเก็บของก็最好不要ปล่อยหน้าร้านทิ้งไว้โดยไม่มีคนดูแล
- อย่าปล่อยให้เด็กกับสตรีอยู่ดูแลร้านเพียงลำพัง
- ระมัดระวังคนแปลกหน้าที่มาเดินวนเวียน
- จดจำรูปพรรณของบุคคลที่เข้ามาในร้านค้า หากเป็นคนร้ายจะได้แจ้งรายละเอียดให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้

การเปิด-ปิดร้าน

- ไม่ควรเปิดร้านแต่เช้าตรู่ และไม่ควรปิดร้านในเวลาค่ำหรือตีเกินไป
- ขณะที่กำลังจะปิดร้าน หากมีคนแปลกหน้าเข้ามาติดต่อ ให้ใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษเพราะอาจเป็นคนร้ายได้ ถ้าเป็นไปได้ควรปฏิเสธในทุกเรื่องโดยอ้างว่าปิดร้านแล้ว

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

ร่วมด้วยช่วยกันสอดส่อง

- ผูกมิตรกับเพื่อนบ้านเพื่อช่วยเป็นหูเป็นตาซึ่งกันและกัน
- ควรจัดเวรยามดูแลทรัพย์สินในเวลากลางคืน

เมื่อเกิดเหตุร้าย!!

- เมื่อเกิดเหตุร้ายควรพยายามระงับสติอารมณ์แล้วจดจำลักษณะรูปพรรณคนร้าย
- อย่าพยายามจับคนร้ายโดยลำพังด้วยตนเอง เมื่อคนร้ายก่อเหตุให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบโดยเร็ว
- พยายามรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้อย่าให้ใครเข้าไปเกี่ยวข้องจนกว่าตำรวจจะไปถึง

4.การป้องกันการปล้นชิงหรือวิ่งราวผู้เบิกเงิน

สำหรับลูกจ้างหรือพนักงานทั้งหลายที่มักจะต้องเข้าออกธนาคารเพื่อเบิกเงินจำนวนมากเป็นประจำในทุกๆ สัปดาห์ หรือเวลาใดก็ตาม ควรปฏิบัติคนดังนี้

การเบิก-ถอนเงิน

- การไปเบิกเงินจำนวนมากจากธนาคารหรือสถาบันการเงินต่างๆ ควรขอเจ้าหน้าที่ตำรวจไปคุ้มกัน
- ไม่ควรกระทำในเวลาใดเวลาหนึ่งเป็นประจำ

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

- เมื่อเบิกเงินมาได้แล้วควรนับเงินในที่ลับตา
- ไม่ควรใส่เงินไว้ในถุงของธนาคาร ควรแยกเก็บไว้หลายๆ แห่ง

คนแปลกหน้า

- ควรระมัดระวังบุคคลแปลกหน้าที่ติดตาม
- ถ้าพบพาหนะใดแล่นติดตามมาผิดปกติหรือสงสัยว่าอาจเป็นคนร้าย ควรขับรถไปหาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใกล้ที่สุด
- อย่าหยุดหรือจอดรถเพื่อนำเงินออกจากรถเด็ดขาด
- เมื่อเกิดเหตุร้ายไม่ควรตามจับคนร้ายด้วยตนเอง แต่ควรพยายามจดจำรายละเอียดเกี่ยวกับคนร้ายให้ได้มากที่สุด พร้อมทั้งรักษาสถานที่เกิดเหตุ ไม่ให้ใครเข้าไปเกี่ยวข้องจนกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไปถึง

5.การป้องกันการชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และทำร้ายร่างกายในอาคาร

ตามอาคารต่างๆ แม้จะมียามเฝ้ารักษาการณ์ก็เชื่อว่าจะปลอดภัยสำหรับตัวท่าน เนื่องจากพื้นที่อาคารบางส่วนเข้าข่ายสนับสนุนให้คนร้ายก่อการได้โดยง่าย เช่น ในลิฟท์ ที่จอดรถเปลี่ยว หรือแม้แต่ในห้องพักตามโรงแรม ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยเบื้องต้นควรปฏิบัติตนดังนี้

- หลีกเลี่ยงการใช้สถานที่ที่มีสภาพเปลี่ยว เหมาะสำหรับเปิดโอกาสให้คนร้ายชิงทรัพย์ได้ หรือหากจำเป็นก็ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ
- สำหรับสภาพสตรีก็ควรหลีกเลี่ยงการเดินลำพังในที่เปลี่ยวมืดหรือลาน

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

จอตลอดขนาดใหญ่ และถ้าจะใช้ลิฟท์ที่มีเพียงชายแปลกหน้าเท่านั้น ก็ควรหลีกเลี่ยงการใช้ลิฟท์นั้น

- เวลามีคนกดเครื่องเรียกตามห้องพักในโรงแรม ควรดูให้แน่ชัดเสียก่อนเปิดประตูทางช่องดูภายนอกซึ่งอยู่ที่ประตู และเวลาปิดประตูควรใส่กลอนประตู ล็อกกุญแจ คล้องโซ่ประตูด้วย

6.การป้องกันการลอบวางระเบิด

เหตุการณ์ที่ก่อความวุ่นวายไม่สงบในสังคมที่มักจะพบเห็นคือ การขู่ลอบวางระเบิดตามสถานที่สำคัญทางราชการ หรือสถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน หรือบางทีอาจเป็นบ้านของท่านเองโดยที่สาเหตุนั้นอาจเกิดจากความขัดแย้งส่วนตัวซึ่งเป็นเพียงการกลั่นแกล้งกันเท่านั้น เมื่อเกิดระเบิดย่อมมีความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเกิดขึ้นอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นทางที่ดีควรมีการป้องกันไว้เสียแต่เนิ่น ๆ

- พาหนะที่จอดไว้ในบ้านหรือสำนักงานต้องล็อกประตูฝากระโปรงหลังและถังน้ำมันเพื่อป้องกันการลอบวางระเบิด
- พบบุคคลมีพิรุธ พยายามจดจำรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลนั้นแล้วรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทราบทันที
- พบวัตถุน่าสงสัยหรือผิดสังเกต อย่าแตะต้อง เปิดดู หรือทำให้กระทบกระเทือนด้วยการยกหรือเขย่า ควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที และอย่าทำให้คนอื่นรอบข้างเกิดความตื่นตกใจจนโกลาหล ควรให้ประชาชนออกจากพื้นที่โดยสงบ ถ้าเป็นไปได้ก็ควรนำยางรถยนต์มาล้อมวัตถุที่ต้องสงสัยนั้น
- อย่าพยายามใช้เครื่องมือสื่อสารหรือคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าใกล้วัตถุต้องสงสัย

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

- เมื่อเกิดระเบิดขึ้น อย่าเข้าไปในที่ที่เกิดเหตุ ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของตำรวจ และประชาชนควรให้ความร่วมมือโดยไม่เข้าไปมุงซึ่งทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจยากยิ่งขึ้น

7.การป้องกันการต้มตุ๋น

การหลอกลวงต้มตุ๋นด้วยวิธีการต่างๆ มักพบเห็นอยู่เสมอในสังคม เพราะมิฉฉาชีพจะพยายามใช้ทุกวิถีทางเพื่อล่อให้ท่านหลงเชื่อจนเสียทรัพย์สินให้แก่คนเหล่านี้ได้ง่ายดาย หลักสำคัญของการป้องกันการต้มตุ๋นไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตามคือ “อย่าหลงเชื่อคนแปลกหน้า” และ “อย่าโลภมากจนเกินไป” ซึ่งมิฉฉาชีพมักจะใช้เงินทองจำนวนมากหลอกล่อเหยื่อเสมอ ดังนั้นท่านควรตระหนักให้ดีในข้อนี้พร้อมทั้งพยายามพิจารณาด้วยเหตุผลก่อนที่จะปักใจเชื่อกับสิ่งใด และทุกครั้งที่พบการกระทำเข้าข่ายหลอกลวงต้มตุ๋น ก็ควรจดจำรายละเอียดของมิฉฉาชีพแล้วนำไปแจ้งตำรวจทันที ทั้งนี้รูปแบบของการต้มตุ๋นสามารถสรุปได้ดังนี้

■ โดยการเล่นไพ่ 3 ใบ วันหนึ่งถ้าเกิดจู่ๆ มีคนมาชักชวนหรือทำท่านให้เล่นพนันด้วยการทายไพ่ 3 ใบที่คนๆ นั้นมีว่าเขาจะตายถูกหรือไม่ ถ้าพบเห็นวิธีการในรูปแบบนี้ ก็ควรระมัดระวังคนแปลกหน้าที่จะเข้ามาตีสนิท อย่างนี้ก็ก๊อคะนองหรือประมาทหลงเชื่อเล่นพนันไปกับเขา และสำหรับตัวท่านเองก็ไม่ควรนำทรัพย์สินคิดตัวไปเป็นจำนวนมาก ที่สำคัญจงตระหนักไว้เสมอว่า “การพนันไม่เคยสร้างความร่ำรวยให้แก่ใครได้อย่างถาวร” พร้อมทั้งติดตามให้ความสนใจต่อพฤติกรรมของคนร้ายที่หลอกลวงในลักษณะนี้ เพื่อจะได้ระมัดระวัง

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

■ โดยวิธีการเสนอขายของเก่า มิจฉาชีพจะพยายามโฆษณาว่าสินค้านั้น เป็นของโบราณที่มีค่า ดังนั้นท่านก็อย่าหลงเชื่อจนกว่าจะทดสอบของมันด้วยตัวเอง ว่ามีค่าจริง และควรตรวจสอบรุ่น ยี่ห้อ ให้แน่ชัด หากไม่มีความชำนาญในเรื่องของเก่า ก็อย่าซื้อสินค้าดังกล่าวโดยเด็ดขาด ควรปรึกษาหารือกับผู้รู้ให้ได้ตรวจสอบเสียก่อน

■ โดยวิธีการหลอกขายที่ดิน ที่ดินถือเป็นทรัพย์สินที่มีค่ามีราคา ใครๆ ก็อยากมีที่ดินไว้ในครอบครองของคน ยิ่งในช่วงระยะเวลา 4 - 5 ปีที่ผ่านมา มีการเก็งกำไร บันที่ดินจนมีราคาสูงลิบลัว การขายที่ดินเริ่มแพร่ระบาดทุกหย่อมหญ้า เครื่องมือหากินของเกษตรกรต่างตกเป็นกรรมสิทธิ์ของนายทุนแล้วแปรสภาพเป็นรีสอร์ทบ้าง เป็นคอนโดมิเนียมสุดหรู (แต่ไม่มีคนอยู่) บ้าง

เมื่อประเทศเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจฟองสบู่แตก ยุคทองของการซื้อขายที่ดิน กลายเป็นยุคมืด แต่ก็เชื่อว่าวิธีการหลอกขายที่ดินจะลบลือนหายตามไปด้วย จึงควรปฏิบัติดังนี้หากมีบุคคลมาเสนอขายที่ดินกับท่าน

- ควรไปดูที่ดินด้วยตนเอง ไม่ควรตกลงโดยทันที ควรตรวจสอบโฉนดกับสำนักงานที่ดินให้แน่นอนเสียก่อนจะทำการซื้อขาย และ อย่าให้ใครยืมโฉนดโดยไม่จำเป็น
- ก่อนจะทำสัญญาซื้อขายควรปรึกษากับผู้รู้เสียก่อน
- การจ่ายเงินแต่ละครั้งควรกระทำต่อหน้าเจ้าพนักงานเสมอ และควรมีบุคคลที่เชื่อถือได้เป็นประกันจึงค่อยชำระเงิน

■ โดยวิธีการทำของตก คนร้ายมักจะทำสิ่งของมีค่าตกไว้เพื่อล่อให้เหยื่อเก็บและเข้าติดกับที่วางไว้ ดังนั้นทางที่ดี ท่านไม่ควรหลงเชื่อคนง่าย ควรระมัดระวังคนแปลกหน้า และอย่าโลภมาก

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

■ โดยวิธีการขอยืมเครื่องประดับตกแต่ง คนร้ายจะพยายามเข้ามาตีสนิทแล้วมักจะขอยืมสิ่งของมีค่ากับท่านโดยให้คำมั่นว่าจะนำมาคืน ท่านก็อย่าหลงเชื่อคนง่าย และทางที่ดีไม่ควรนำทรัพย์สินมีค่าติดตัวไว้เลยระหว่างการเดินทาง ควรเก็บไว้ให้มีคิติด อย่าให้เป็นที่ล่อตาล่อใจของผู้อื่น

■ โดยหลอกล่อว่าญาติเจ็บป่วย เรื่องนี้ก็ต้องตรวจสอบให้แน่ชัดก่อนจะเชื่อคำบอกเล่า

นอกจากนี้ยังมีวิธีการดักคุ่นสารพัดที่จะทำให้ท่านหลงเชื่อจนต้องเสียทรัพย์สินมีค่าไป เพราะฉะนั้น อย่าหลงเชื่อใครง่าย ๆ เป็นอันตรายโดยปราศจากการไตร่ตรองแล้วด้วยเหตุและผล

8.การป้องกันการหลอกลวงโดยการจัดหางาน

ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจที่จะต้องพึ่งการส่งออกสินค้านำเงินตราเข้าสู่ประเทศ “การส่งออกแรงงาน” ก็เป็นอีกหนทางหนึ่งที่หลายฝ่ายต่างเล็งเห็นว่าสามารถช่วยจุดเศรษฐกิจไม่ให้ตกลงเหวเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดหางานต่างประเทศให้กับคนไทยจึงมีมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยผ่านบริษัทนายหน้าหรือแม่แด้งานภายในประเทศก็เช่นกัน ที่มีบริษัทจัดหางานมากมายต่างเสนอช่องทางทำกินให้แก่ประชาชน หากประชาชนรู้เท่าไม่ถึงการณ์แล้วยอมตกเป็นเหยื่อของบริษัทเถื่อนที่คอยหลอกลวงได้ เพราะฉะนั้นควรปฏิบัติดังนี้

- อย่าหลงเชื่อคนง่าย ควรตรวจสอบหรือสอบถามจากผู้รู้ที่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ได้
- ไม่ควรจ่ายเงินแก่นายหน้าล่วงหน้า หากจำเป็นควรทำหนังสือสัญญาโดย

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

ทำต่อเจ้าหน้าที่พนักงานหรือมีคนค้าประกันเป็นหลักฐาน

- เมื่อเกิดความสงสัยว่าอาจถูกหลอกรั่วแฉ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที

นอกจากนี้ท่านสามารถติดต่อกับกรมการจัดหางานซึ่งมีหน้าที่ในการจัดหางานให้กับประชาชนรวมทั้งให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ อย่างครอบคลุมและกว้างขวางที่สุด หากมีข้อสงสัยหรือปัญหาท่านควรปรึกษากับสำนักงานจัดหางานในพื้นที่ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่จะคอยบริการท่านในเรื่องดังกล่าว

■ สำนักงานจัดหางานในกรุงเทพฯ มีจำนวน 9 แห่งดังนี้

- 1.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 1 วิชาวุฒิสถิต รับผิดชอบปฏิบัติงานในเขตดินแดง ห้วยขวาง พญาไท ราชเทวี โทร.617-6568
- 2.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 2 จตุจักร รับผิดชอบเขตจตุจักร บางเขน ดอนเมือง โทร.272-0980
- 3.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 3 บางรัก รับผิดชอบเขตบางรัก ปทุมวัน สัมพันธวงศ์ โทร.233-3384 - 7
- 4.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 4 ราชดำเนิน รับผิดชอบเขตพระนคร ดุสิต บางซื่อ ป้อมปราบ โทร.280-0785
- 5.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 5 ธนบุรี รับผิดชอบเขตธนบุรี คลองสาน บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย โทร.437-5855
- 6.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 6 ราษฎร์บูรณะ รับผิดชอบเขตบางขุนเทียน จอมทอง โทร.427-4512
- 7.สำนักงานจัดหางานกรุงเทพ 7 พุทธมณฑล รับผิดชอบเขตหนองแขม

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

ภาษีเจริญ ดลิ่งชั้น บางพลัด โทร.803-0400

8.สำนักจัดหางานกรุงเทพ 8 รามอินทรา รับผิดชอบเขตมีนบุรี หนองจอก
ลาดกระบัง บึงกุ่ม ลาดพร้าว บางกะปิ โทร.510-3602

9.สำนักจัดหางานกรุงเทพ 9 พระโขนง รับผิดชอบเขตพระโขนง คลองเตย
สวนหลวง สาทร ประเวศ ยานนาวา บางคอแหลม โทร.332-9105

▣ เอกสารที่ต้องนำไปติดต่อกับกรมการจัดหางาน

* สำหรับนายจ้าง

- ทะเบียนพาณิชย์หรือทะเบียนการค้า (กรณีเป็นนิติบุคคล) หรือสำเนา
ทะเบียนบ้าน (กรณีเป็นบุคคลธรรมดา)

- หนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 30 บาท

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้มอบอำนาจ/ผู้รับมอบอำนาจ

* สำหรับผู้หางาน

- บัตรประจำตัวประชาชนพร้อมสำเนา

- สำเนาทะเบียนบ้าน

- สำเนาหลักฐานการศึกษา

- รูปถ่าย

- อื่นๆ เช่น หลักฐานการพ้นภาระทางทหาร ใบรับรองการผ่านงาน

9.การป้องกันการล่อลวงหญิง

หญิงทั้งหลายพึงระวังอาชญากรรมใกล้ตัวที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้นควรปฏิบัติ

คนดังนี้

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

- ไม่ควรเดินทางไปไหนเพียงลำพังและในเวลากลางคืน
- อย่าเชื่อคนแปลกหน้าที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน และอย่าหลงเชื่อเพราะเห็นแก่หน้าที่การงานหรือรายได้
- ไม่ควรไปไหนมาไหนกับชายแปลกหน้า และอย่าคิดว่าผู้ที่แต่งตัวสุภาพ ดูมีฐานะจะไม่ใช่คนร้าย
- อย่าดื่มสุราหรือของมึนเมาทุกชนิด
- การไปรอรถโดยสาร ไม่ควรพูดคุยกับคนแปลกหน้า
- ควรอบรมลูกหลานหรือญาติพี่น้องให้รู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของคนร้าย พร้อมทั้งช่วยสอดส่องดูแลเป็นหูเป็นตาแทนเจ้าหน้าที่

10. การป้องกันการจับเรียกค่าไถ่

มักจะเกิดขึ้นกับเด็กที่เป็นบุตรหลานของท่าน ดังนั้นควรปฏิบัติดังนี้

- อย่าปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพัง พร้อมทั้งอบรมลูกหลานอย่าให้เชื่อคนแปลกหน้าและอย่าไปไหนกับคนแปลกหน้าโดยเด็ดขาด ถึงแม้จะอ้างว่าพ่อแม่ให้มารับก็ตาม
- อบรมเด็กอย่าให้รับของหรืออาหารและเครื่องดื่มจากคนแปลกหน้า
- การรับคนเลี้ยงดูเด็ก ควรทำประวัติ ถ่ายรูปเก็บไว้ และควรเป็นบุคคลที่รู้จักคุ้นเคยกันมาก่อนจนไว้วางใจได้
- เมื่อมีเหตุสงสัยให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยเร็วที่สุด และพยายามจดจำรายละเอียดของคนร้าย ยานพาหนะ อาวุธ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

11. การป้องกันการข่มขืนกระทำชำเรา

เรื่องนี้ถือเป็นภัยมีคต่อผู้หญิงที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาใครเลยจะรู้ว่าบนถนนที่ทอดยาวนั้นจะแฝงภัยร้ายอันน่าสะพรึงกลัวเพียงใด สตรีเพศทั้งหลายจึงควรระลึกไว้เสมอว่า

- ไม่ควรเดินทางคนเดียวโดยลำพังตามตรอกซอกซอยที่เปลี่ยวมืด ควรหาเพื่อนร่วมทางไปด้วย
- อย่าแต่งตัวโป้หรือโชว์สัดส่วนมากเกินไป ซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดการข่มขืนกระทำชำเราหรืออนาจารขึ้นได้
- ไม่ควรขึ้นรถยนต์หรือจักรยานยนต์เมื่อมีคนแปลกหน้าชวนให้ขึ้น
- เมื่อมีคนมาตีสนิททำนองเคยรู้จักกันมาก่อนทั้ง ๆ ที่ท่านไม่เคยรู้จัก ก็ควรหลีกเลี่ยงบุคคลเช่นนี้ ถ้าเป็นไปได้ให้ร้องขอความช่วยเหลือจากบุคคลที่อยู่ใกล้เคียง
- พยายามหลีกเลี่ยงงานสังสรรค์กลางคืนต่าง ๆ นอกจากจะมีคนสนิทหรือญาติคอยรับส่ง
- เมื่อมีความจำเป็นต้องออกนอกบ้านในตอนกลางคืน ควรบอกให้ทางบ้านทราบว่าจะไปที่ไหน ไปพบใคร อย่างไร และกลับเมื่อไร และควรพกบัตรประจำตัวประชาชนทุกครั้งเมื่อออกจากบ้าน

12. การป้องกันการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์

รถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูง จึงเป็นที่หมายปองของคนร้าย สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ตระหนักถึงความสำคัญข้อนี้เป็นอย่างดี จึงแนะนำวิธีการป้องกันรถยนต์และรถจักรยานยนต์จากการถูกโจรกรรม ดังนี้

- เมื่อซื้อรถใหม่ รถใหม่เป็นรถที่คนร้ายสามารถนำไปขายได้ง่ายและมี

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

ราคาสูง เพื่อความปลอดภัยท่านควรจอดรถในสถานที่ที่มีคนดูแลและติดตั้งอุปกรณ์กันขโมย

- เมื่อต้องการซื้อรถมือสอง ก่อนจะตกลงซื้อควรขอหมายเลขเครื่องยนต์ หมายเลขตัวถัง และหมายเลขทะเบียนรถมาตรวจสอบกับหน่วยทะเบียนยานพาหนะที่รถคันนั้นมีทะเบียนอยู่ และควรเปลี่ยนกุญแจประตู กุญแจเครื่องยนต์ใหม่ เพราะกุญแจเดิมอาจอยู่ในมือคนร้ายจะโดยวิธีใดก็ตาม และตรวจสอบความถูกต้องของสมุดคู่มือจดทะเบียนรถด้วย

- การนำรถไปจอดในสถานที่ต่าง ๆ ท่านควรจอดรถไว้ไม่ให้อยู่ห่างสายตา และควรมีคนเฝ้าดูแล ทุกครั้งที่จะจอดรถต้องล็อกประตู ปิดกระจกให้เรียบร้อย เปิดสวิทช์ป้องกันขโมยไว้ทุกครั้ง ไม่ควรจอดรถในที่ลับตาคนหรือค้ำคืน

สำหรับการจอดรถในบ้านหรือใกล้บ้าน ควรจอดรถในบริเวณที่มีแสงสว่างเห็นได้ชัด ถ้าเป็นนอกบ้านควรทำรั้วรอบขอบชิดหรือทำโรงไว้เก็บรักษารถ และสำหรับการนำรถไปจอดเพื่อล้างอัดฉีดทุกครั้งก็ควรดูแลด้วยตนเอง หรือไม่ก็ควรนำรถไปล้างอัดฉีดที่สถานบริการที่ท่านคุ้นเคยและไว้วางใจได้

- การนำรถไปซ่อมแซมแก้ไข เนื่องจากช่างซ่อมเครื่องยนต์ เคาะ พ่นสี เป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในกลไกของรถเป็นอย่างดี และอาจเป็นหนึ่งในแก๊งของคนร้ายได้ ฉะนั้นการจะนำรถไปซ่อมควรเป็นสถานบริการที่ท่านมีความสนิทสนมคุ้นเคยและไว้วางใจได้ หรือคอยควบคุมการซ่อมโดยตลอด

- การใช้กุญแจ รถบางชนิดใช้กุญแจรถชนิดเดียวกันกับเปิดประตูเครื่องยนต์ เปิดลิ้นชักและฝาน้ำมัน ฉะนั้นเมื่อฝาน้ำมันหายอาจเป็นไปได้ว่าคนร้ายได้นำไปเพื่อทำแบบสร้างกุญแจปลอมสำหรับนำมาใช้โจรกรรมรถของท่าน ดังนั้นท่านควรรีบเปลี่ยนกุญแจเสียใหม่ โดยใช้กุญแจที่ใช้ได้เฉพาะแห่งเท่านั้น และเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ

4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

- ความระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์ ป้องกันการโจรกรรม ควรเก็บความลับเกี่ยวกับกลไกต่างๆ และกระทำอย่างมิดชิดลับตาผู้อื่น โดยเฉพาะเมื่อจอดรถแล้ว เวลาจะใช้อุปกรณ์ต่างๆ อาจมีคนร้ายคอยสังเกตสถานที่ตั้ง รูปแบบ และวิธีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว

- ดำเนินรูปพรรณยานพาหนะ ท่านควรทราบข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับรถโดยละเอียด เช่น หมายเลขประจำตัวถังรถ หมายเลขประจำเครื่องยนต์ เลขทะเบียนและลักษณะพิเศษอื่นๆ หรือหากรถท่านไม่มีลักษณะพิเศษก็ควรทำขึ้นมาโดยที่ไม่มีผู้ใดรู้นอกจากตัวท่านเอง และต้องเป็นลักษณะพิเศษที่สังเกตได้ง่าย โดยจดยรายละเอียดหรือถ่ายภาพไว้

- การถูกติดตามขณะขับรถ เมื่อสังเกตว่ามีผู้ขับรถติดตามมา พึงสังวรไว้ว่าผู้ที่ติดตามอาจกำลังหาช่องทางโจรกรรมรถของท่าน ควรแจ้งตำรวจที่อยู่บริเวณใกล้เคียงให้ทราบ และไม่ควรรับคนแปลกหน้าขึ้นรถในที่เปลี่ยว

13.การป้องกันการชิงทรัพย์ในร้านเสริมสวย คลินิก

- 1.จัดให้มีพนักงานคอยปิดเปิดประตูทางเข้าด้านหน้า รอรับลูกค้าและคอยสังเกตการณ์ หากพบพิรุธจากผู้มาติดต่อคนใดซึ่งสงสัยว่าจะเป็นคนร้าย จะได้รับแจ้งตำรวจหรือจดจำดำเนินรูปพรรณไว้สกัดจับติดตามตัวต่อไปได้
- 2.แนะนำลูกค้าผู้มารับบริการ ไม่ควรสวมใส่ทรัพย์สินของมีค่าติดตัวมาด้วย
- 3.กรณีใกล้เวลาจะปิดการให้บริการ หรือเหลือลูกค้าอยู่จำนวนน้อย ควรจะปิดประตูด้านหน้า จะเปิดรับต่อเมื่อตรวจสอบแน่ใจแล้ว เพราะคนร้ายมักฉวยโอกาสช่วงนี้กระทำการ

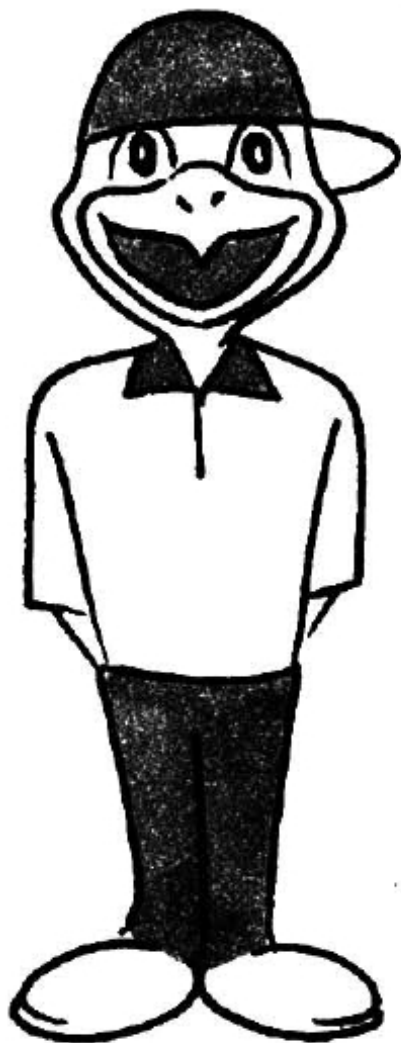
4.การป้องกันอาชญากรรมเบื้องต้น

4.ติดตั้งกริ่งหรือไซเรนสัญญาณเตือนภัยไว้ที่ด้านหน้าร้าน โดยชุกซ่อนสวิทช์ เปิดปิดเอาไว้อย่างน้อย 2 จุด หากเกิดเหตุร้ายจะได้กดสวิทช์แจ้งเหตุให้ บุคคลภายนอกได้ทราบเพื่อช่วยกันสกัดติดตามและแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจทันที

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

มีรถอย่างเดียวไม่พอ
ต้องมีความรู้ในการใช้รถ
ใช้ถนนอีกด้วยนะคะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

การใช้รถ
ใช้ถนน
อย่าง
ปลอดภัย

ศึกษาคู่มือ ขับรถตามกฎหมาย
ช่วยลดอุบัติเหตุ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญต่อการใช้รถใช้ถนน เนื่องจากเป็นผลดีต่อทั้งตัวผู้ขับขี่เองและเพื่อนร่วมทางรอบข้าง แต่ทำไมสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์จึงเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ ซึ่งเมื่อตัดปัจจัยของการเพิ่มปริมาณรถยนต์บนท้องถนนที่มีโอกาสทำให้ตัวเลขผู้ประสบอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้นแล้ว “ความประมาท” และ “การขาดความรู้เรื่องการใช้รถใช้ถนน” น่าจะเป็นสาเหตุหลักของอุบัติเหตุการณัอันน่าสลดใจเหล่านี้

การเป็นนักขับรถที่ดีไม่ใช่จะขับรถอย่างเดียว ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนในหลายๆ ด้าน ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับรถที่นำมาใช้

1. ห้ามนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงมาใช้ในทางเดินรถ เพราะอาจเกิดอันตรายหรืออาจทำให้ผู้ใช้และคนรอบข้างเสียสุขภาพ เช่น รถตัวถังผุ ยางล้อรถไม่มีดอกยาง มีควันดำ ฯลฯ

2. รถที่นำมาใช้ต้องมีโคมไฟหน้า-หลัง-ไฟเลี้ยว-ไฟจอด-ไฟเบรก-ไฟฉุกเฉิน-แตร-เบรกมือที่ใช้การได้-ที่ปิดน้ำฝน ครบถูกต้องตามกฎหมาย และต้องติดแผ่นป้ายทะเบียนหน้า-หลัง และติดป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีด้วย

ความรู้ในเรื่องอุบัติเหตุจราจรและการป้องกัน

อุบัติเหตุเป็นเรื่องที่เราป้องกันได้ โดยการแก้ไขจากสาเหตุที่ทำให้เกิดนั้น สำหรับการใช้รถใช้ถนนแล้ว สาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะตลอดจนสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่นโดยส่วนรวม ได้แก่

1. ผู้ขับขี่ขาดความรู้ในการใช้รถใช้ถนน

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

2. ประชาชนผู้เดินทางขาดความรู้เกี่ยวกับการเดินทางบนรถโดยสารที่ปลอดภัย

3. ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด และขับรถอยู่บนความประมาทขาดความระมัดระวัง หรือขับรถในขณะที่มึนเมา ซึ่งอุบัติเหตุบนท้องถนนในปัจจุบันที่กำลังเพิ่มปริมาณขึ้นเกิดจากสาเหตุนี้โดยหลักใหญ่ ดังจะเห็นได้ว่ามีโครงการรณรงค์ไม่ให้ผู้ขับรถดื่มสุราหรือของมึนเมาขณะขับรถ

ความรู้ในการขับรถที่เสี่ยงต่ออันตราย

หมายถึงการขับรถยนต์บนถนนที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ เช่น ถนนลื่น ขึ้นลงเขา หรือขับรถทางไกล ซึ่งผู้ขับขี่ควรมีความรู้ต่างๆ ดังนี้

1. ขับรถขณะฝนตกถนนลื่น ควรชะลอความเร็วรถให้ช้าลงกว่าปรกติ และทิ้งระยะห่างจากคันหน้าให้มากขึ้น ถ้าขับรถอยู่บนทางที่ให้รถขับสวนกันก็ควรเปิดไฟหน้ารถเพื่อเตือนให้รถที่วิ่งสวนมามองเห็น เวลาจะหยุดรถควรใช้เกียร์ช่วยไม่ควรเหยียบเบรกโดยกระทันหันหรือหักพวงมาลัยรถอย่างฉับพลันเพราะอาจทำให้รถปัดหรือหมุนได้

2. ขับรถขึ้น-ลงเขาสูง เวลาขับรถขึ้นเขาควรใช้เกียร์ต่ำที่มีกำลังพอ เพราะถ้าเครื่องยนต์ไม่มีกำลังพอจะทำให้รถดับได้ ถ้ารถดับและไหลลงจากเขาต้องเหยียบเบรกและใช้เบรกมือช่วย ส่วนเวลาลงเขาก็กควรใช้เกียร์ต่ำเช่นกันเพื่อจุดกำลังไม่ให้ไหลเร็วจนเกินไป หรือคอยประคองรถด้วยการเหยียบเบรกชะลอให้รถช้าพอที่จะบังคับได้

3. การขับรถทางไกล ในบางครั้งเมื่อมีความจำเป็นต้องขับรถเดินทางไกลซึ่งอาจมีโอกาประสบอุบัติเหตุได้ ดังนั้นผู้ขับขี่ควรปฏิบัติตามดังนี้

5.การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ก.ตรวจสอบสภาพและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของรถ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและปลอดภัยก่อนออกเดินทาง ดังนี้

- ตรวจสอบช่วงล่าง คันส่งคันชักพวงมาลัย
- ตรวจสอบยางทั้ง 4 ล้อ และยางอะไหล่ด้วย ยางไม่มีดอกควรเปลี่ยน
เนื้อล้อชั้นแน่นหรือไม่ วัดลมยางทั้ง 4 ล้อให้ได้ขนาดเหมาะสม
กับรถ และควรมีที่วัดลมยางติดไปด้วย
- เตรียมแม่แรงประจำรถ เหล็กขันแม่แรงและกุญแจขันแม่แรง
พร้อมทั้งตรวจสอบว่าใช้งานได้หรือไม่
- ตรวจสอบระบบเบรก ผ้าเบรก น้ำมันเบรก และตรวจสอบเบรกมือว่าใช้
การได้ดีหรือไม่
- ตรวจสอบระบบเครื่องยนต์ ลองสตาร์ทเครื่องว่าเดินเรียบหรือไม่ ถ้า
เครื่องเดินไม่เรียบอาจต้องเปลี่ยนหัวเทียนหรือทองขาว
- ตรวจสอบดวงไฟหน้าทั้งสองดวง รวมถึงไฟทุกดวงของรถ ต้องสว่าง
เพียงพอและใช้งานได้ดีทุกดวง ปรับไฟสูง-ไฟต่ำให้ได้ขนาดตาม
ที่กำหนดไว้ ถ้าหลอดขาดหรือฟิวส์ขาดให้เปลี่ยน
- ตรวจสอบระดับน้ำกลั่นในแบตเตอรี่ น้ำในหม้อน้ำ (รังผึ้ง) ถ้าหม้อน้ำ
แห้งหรือทางเดินของน้ำหมุนเวียนอุดตัน เครื่องยนต์จะร้อน
สังเกตได้จากหน้าปัดวัดความร้อน อาจทำให้เสื่อสูบแตกหรือ
ซาร์จละลาย
- ตรวจสอบน้ำล้างกระจก ท่อฉีดน้ำกระจกต้องไม่อุดตัน ที่ปัดน้ำฝนยัง
ใช้งานได้ดี
- ตรวจสอบน้ำมันเครื่อง และไส้กรองน้ำมันเครื่องจะต้องเปลี่ยนทุก 5,000

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

- 10,000 กม.
- ตรวจสอบน้ำมันเชื้อเพลิงว่ามีเพียงพอหรือไม่ และไส้หม้อกรองน้ำมันเชื้อเพลิงต้องสะอาด ซึ่งจะต้องเปลี่ยนทุก 10,000 - 20,000 กม. น้ำมันเชื้อเพลิงต้องเติมให้ค่าออกเทนตรงกับสภาพรถซึ่งสามารถสอบถามได้ตามสถานีบริการน้ำมันต่าง ๆ
- ตรวจสอบระบบแตรว่าใช้การได้ดีหรือไม่
- ตรวจสอบระบบแอร์ ถ้าน้ำยาแอร์ไม่พอ แอร์จะไม่เย็น และให้ตรวจดูสายพานแอร์ว่าหย่อนหรือไม่
- ตรวจสอบการรั่วไหลของน้ำ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่นต่าง ๆ
- นำรถไปอัดฉีดจาระบีล้อ เติมน้ำมันเกียร์ น้ำมันเฟืองท้าย

ข.เตรียมอุปกรณ์และอะไหล่ที่จำเป็นระหว่างทาง คือ ไฟส์ต่าง ๆ ของรถ หลอดไฟหน้า-หลัง แกลลอนหรือถังน้ำสำหรับเติมน้ำในหม้อน้ำ แกลลอนน้ำมันเครื่อง น้ำมันเชื้อเพลิง ไฟฉาย เครื่องดับเพลิงสำหรับรถ น้ำยาปะจุดยางพร้อมเติมลมได้ด้วย เชือกในลอนขนาดนิ้วก้อยยาวประมาณ 10 เมตรสำหรับลากรถเมื่อรถเสีย ชุดปฐมพยาบาล และไม้รองล้อทั้ง 4 ล้อ

ค.ก่อนขับรถทางไกล ผู้ขับขี่ควรพักผ่อนอย่างเพียงพอ

ง.การขับรถทางไกลในระยะเกินกว่า 150 กม. ควรมีอีกคนคอยเปลี่ยนข้าง งดเว้นการดื่มสุรา หรือของมีเมาทุกชนิด

จ.ถ้ามีฝนตกขณะเดินทาง น้ำโคลนกระเด็นเปื้อนไฟรถ ควรหยุดรถแล้ว เช็ดให้สะอาด

ข.ถ้าน้ำในหม้อน้ำหมดระหว่างขับรถ เวลาเติมน้ำในหม้อน้ำควรใช้ความระมัดระวัง อย่าเอาหน้าเข้าใกล้มาก เพราะน้ำจะดันฝาไอน้ำร้อนจะเข้าตาหรือถูกมือ

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

และอย่าเติมน้ำมันที่ต้องปล่อยให้เย็นเสียก่อนมิฉะนั้นฝาสูบหรือเสื่อสูบจะแตก

ช.ควรศึกษาแผนที่ คู่มือการท่องเที่ยว ถามผู้รู้เมื่อเกิดปัญหา

ณ.ขับรถปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด ดังนี้

- อย่าแซงรถในที่คับขัน ขณะขึ้นลงเขาสูง บนสะพาน ทางโค้ง ทางแยกทางร่วม หรือจุดที่มีเส้นขาวทึบหรือเหลืองทึบ
- อย่าขับรถตามหลังรถคันอื่นในระยะทางกระชั้นชิด
- อย่าขับรถแข่งกันด้วยความคึกคะนอง
- อย่าขับรถเร็วเกินอัตรากำหนด
- ควรให้สัญญาณก่อนหยุดรถ เลี้ยวรถ ขอทางแซง
- รถที่ขับช้ากว่ารถคันอื่น ๆ ควรใช้ทางเดินรถด้านซ้าย
- ทางเดินรถที่มีมากกว่า 1 ช่อง ให้ขับชิดช่องทางที่ 1 ชิดซ้ายมือ ยกเว้นจะแซงขึ้นหน้าหรือเลี้ยวขวา เมื่อแซงแล้วก็ให้กลับเข้าช่องทางที่ 1
- ขับรถสวนกันควรใช้ไฟต่ำ
- เวลาขับรถผ่านทางแคบระหว่างภูเขา หรือระหว่างเนินควรชิดขอบทางซ้าย และเมื่อถึงทางโค้งควรส่งสัญญาณให้รถอื่นที่สวนมารู้

ความรู้ในการใช้รถหลังจากเกิดอุบัติเหตุ

เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นแล้ว หากผู้ขับรถมีความรู้เพียงพอที่จะบรรเทาเหตุนั้น ไม่ให้นำไปสู่ความรุนแรงได้ก็จะเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยป้องกันได้ ซึ่งอุบัติเหตุที่ควรรู้และสามารถแก้ไขได้ทันทีที่มีดังต่อไปนี้

* เบรกแตก คือเมื่อเหยียบเบรกแล้ว คันเหยียบเบรกจมหายไปและรถไม่

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

หยุด ก็อย่าตกใจ แก้ไขได้โดยใช้เกียร์ต่ำในทันที หากจวนตัวมากก็ควรเปลี่ยนจากเกียร์ 4 มาเกียร์ 2 เลยแล้วดึงเบรกมือช่วย พร้อมกับประคองพวงมาลัยรถให้อยู่ในบังคับเพื่อหลบหลีกกรณีอื่น ๆ ในกรณีคับขันได้

* ยางแตกหรือระเบิด อาการของยางแตกเพราะรั่วโดยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง ยางจะค่อย ๆ แบนลง พวงมาลัยรถจะหนักหรือกินไปทางด้านนั้น วิธีแก้ต้องรีบเบารถทันทีโดยเปลี่ยนเกียร์ลงเรื่อย ๆ เพื่อใช้เครื่องชะลอรถให้ช้าลง ในขณะที่รถแล่นด้วยความเร็วสูง “อย่าเหยียบเบรก” จะเหยียบได้ก็คือเมื่อรถช้าลงแล้วและแอบเข้าข้างทางเพื่อเปลี่ยนยางต่อไป

ในกรณีที่ยางระเบิดมีเสียงดังและรถมีอาการทรุดฮวบ แฉลบหรือปัดเจอลอกนอกแนวทาง ก็อย่าตกใจ ต้องคุมสติให้อยู่ อย่าเหยียบเบรกเพราะรถอาจคว่ำได้พยายามบังคับพวงมาลัยให้รถอยู่ในเส้นทาง รีบปล่อยคันเร่งพร้อมกับเปลี่ยนใช้เกียร์ต่ำลดลงเรื่อย ๆ เพื่อชะลอให้รถช้าลง จึงค่อยเหยียบเบรกและแอบรถเข้าข้างทางเพื่อเปลี่ยนยางต่อไป

* รถเสีย ให้นำรถจอดแอบเข้าข้างทางและจะต้องเปิดไฟสัญญาณฉุกเฉินเพื่อเตือนให้รถอื่น ๆ เห็น

* เมื่อรถชนกันกลางถนนไม่สามารถแอบเข้าข้างทางได้ ผู้ประสบเหตุหรือประชาชนไม่ควรเข้าไปมุงดู โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลากลางคืนเพราะอาจเกิดอันตรายจากรถที่วิ่งสวนทางมาได้ บางครั้งรถอื่นอาจพุ่งเข้าไปใส่ผู้ชนจะทำให้ตายและบาดเจ็บเพิ่มมากขึ้น และควรรีบแจ้งตำรวจหรือตำรวจจราจรให้เข้ามาดูแลสถานการณ์โดยเร็ว

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ความรู้สำหรับคนเดินเท้า

1. การเดินถนน

- ถนนที่มีทางเท้าจัดไว้ควรเดินบนทางเท้า อย่าเดินใกล้ทางรถ โดยหันหลังให้รถที่กำลังแล่นมา ก่อนที่จะก้าวลงทางรถต้องมองซ้าย-ขวาก่อนเสมอ
- ถนนที่ไม่มีทางเท้า ควรเดินชิดขอบริมทางขวาของถนน และถ้ามาข้ามเป็นหมู่คณะก็ไม่ควรเดินคู่กัน ควรเดินเรียงเดียว
- เวลาเด็กๆ ควรให้เด็กเดินด้านในของถนนและจับมือเด็กไว้ให้มั่นเพื่อป้องกันเด็กวิ่งออกไปในทางรถ
- การเดินถนนในที่มืด ควรสวมเสื้อขาวและถ้าเป็นไปได้ควรพกไฟฉายติดตัวไว้สำหรับส่องทาง
- แลวหรือขบวนทหาร ตำรวจ ลูกเสือ หรือนักเรียนที่เดินกันอย่างเป็นระเบียบ จะเดินบนทางรถก็ได้โดยเดินชิดทางรถด้านขวาหรือด้านซ้ายตามความจำเป็น

2. การข้ามถนน

- ควรข้ามถนนบนทางม้าลายทุกครั้ง หรือใช้สะพานลอยซึ่งถือเป็นวิธีที่ปลอดภัยที่สุด และหากจำเป็นต้องข้ามถนนในเวลากลางคืนก็ควรหาที่ข้ามที่มีแสงสว่าง
- ก่อนข้ามถนนทุกครั้งควรมองซ้าย-ขวาให้แน่ใจว่าไม่มีรถกำลังแล่นมา จึงจะข้ามได้ และควรเดินอย่างรวดเร็ว อย่าวิ่งข้ามถนน
- อย่าข้ามถนนโดยออกจากที่กำบังตัว เช่น ออกจากซอย รถที่จอดอยู่ เพราะหากรถที่สวนมามองไม่เห็นล่วงหน้าอาจทำให้เกิดอันตรายได้
- การข้ามถนนที่รถเดินทางเดียว ต้องแน่ใจเสียก่อนว่ารถแล่นมาทางไหน

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

และมีความปลอดภัยพอจึงจะข้ามได้

- ถนนที่มีเกาะกลางถนนต้องข้ามทีละครึ่งถนน โดยข้ามครึ่งแรกแล้วพักที่เกาะกลาง จากนั้นจึงข้ามครึ่งหลังต่อไป
- การข้ามถนนในช่องทางข้ามที่บริเวณทางแยกควรระวังรถที่จะเลี้ยวเข้ามาหาตัวท่านด้วย
- อย่าข้ามถนนเมื่อตำรวจกำลังปล่อยรถเดินอยู่ หรือเมื่อตำรวจให้สัญญาณห้ามคนเดินเท้าอยู่ และถ้าไม่มีตำรวจแต่มีสัญญาณไฟคอยบอก ถ้าเห็นรูปคนสี่เหลี่ยมกะพริบขึ้นที่สัญญาณไฟก็ให้รีบข้ามถนนโดยเร็ว

3. การขึ้นลงรถประจำทาง

- อย่าขึ้นหรือลงรถประจำทางจนกว่ารถจะหยุดสนิทที่ป้ายหยุดรถ และถ้าจะข้ามถนนต้องรอให้รถประจำทางออกไปให้พ้นเสียก่อน จะได้มองเห็นรถคันอื่นที่แล่นมาได้ชัดเจน

การสวมหมวกนิรภัย หรือหมวกกันน็อก

เป็นกฎบังคับอย่างเคร่งครัดที่ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสารจะต้องสวมหมวกนิรภัยไม่ว่าในกรณีใดก็ตามเพื่อความปลอดภัยต่อตัวผู้ขับขี่และผู้โดยสาร ซึ่งหากมีการละเมิดฝ่าฝืนไม่ทำตามทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสารจะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท เตือนตัวเองไว้เสมอว่า “สวมหมวก เจอหมู!”

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535

เป็นพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อรักษาสิทธิอันพึงมีของประชาชนที่ประสบภัยจากอุบัติเหตุบนท้องถนนได้รับการชดเชยค่าเสียหายและได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นที่แน่นอนและทันทั่วถึง

* การประกันความเสียหาย เจ้าของรถจะต้องจัดให้มีการประกันสำหรับผู้ประสบภัยกับบริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ จำนวนเงินเอาประกันนั้นจะกำหนดตามชนิด ประเภท และขนาดของรถแต่ต้องไม่น้อยกว่าจำนวนเงินที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เช่น รถที่มีที่นั่งไม่เกิน 7 คน ให้มีจำนวนเงินประกันภัย 5,000,000 บาทต่อความเสียหายหนึ่งครั้ง และจำนวนเงินที่เอาประกันภัย 50,000 บาทต่อคนสำหรับความเสียหายต่อร่างกาย หรือ 80,000 ต่อคนสำหรับความเสียหายต่อร่างกายหรือกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ได้แก่ ตาบอด หูหนวก เป็นใบ้ เสียแขน ขา มือ เท้า ฯลฯ หรือ 80,000 บาทต่อคนสำหรับความเสียหายต่อชีวิต เป็นต้น ค่าเสียหายเบื้องต้นนี้ต้องร้องขอภายใน 180 วัน นับแต่วันที่มีความเสียหาย

* รถที่ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหาย

1.รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ คือ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถพ่วง รถบดถนน รถแทรกเตอร์ และรถอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก คือ ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ในการขนส่งทางบกในการขนคน สัตว์ สิ่งของ

3.สำหรับรถที่จดทะเบียนในต่างประเทศและนำเข้ามาใช้ในประเทศ ต้องจัด

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยเช่นเดียวกับรถในประเทศ และต้องมีระยะเวลาประกันภัยไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่รถนั้นอยู่ในราชอาณาจักร

* การทำประกันภัย ทำได้ที่บริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาต โดยมีอัตราเบี้ยประกันภัยตามที่นายทะเบียนกำหนดของรถแต่ละประเภทและขนาด เพื่อความสะดวกควรนำสำเนาภาพถ่ายทะเบียนรถไปด้วย และเมื่อชำระเบี้ยประกันแล้วจะได้รับสติ๊กเกอร์ ก็ให้นำไปติดไว้ที่กระจกหน้าด้านใน หันข้อความออกด้านนอก

ในกรณีที่เป็นรถใหม่ ต้องจัดให้มีประกันความเสียหายก่อนที่จะได้รับจดทะเบียนรถนั้น และเมื่อมีการโอนเปลี่ยนเจ้าของรถ ผู้รับโอนยังได้รับความคุ้มครองตลอดอายุกรมธรรม์ประกันภัยที่ยังเหลืออยู่

* ผู้ที่ได้รับความคุ้มครอง ได้แก่ทุกคนที่อยู่ในรถและนอกรถที่ได้รับอันตรายจากรถที่ใช้ทางหรืออยู่ในทาง และยังรวมถึงทายาทของผู้ประสบภัยที่ถึงแก่ความตายด้วย

* การคุ้มครอง ความเสียหายตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถนี้เป็นค่าเสียหายเบื้องต้นที่เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ร่างกายและต่อชีวิต ไม่รวมถึงความเสียหายของทรัพย์สิน

- ความเสียหายต่อร่างกาย ได้แก่ ค่ายา อาหาร ค่าบริการทางการแพทย์ ฯลฯ โดยจะได้รับเงินค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นจำนวนเท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 15,000 บาท
- ความเสียหายต่อชีวิต ได้แก่ ค่าปลงศพ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการทำศพ จะได้รับเงินค่าเสียหายจำนวน 15,000 บาท และจะได้รับ

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ค่าเสียหายรวมกับข้อแรกในกรณีที่ถึงแก่ความตายหลังจากเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล

* การร้องขอรับค่าเสียหาย

- ความเสียหายต่อร่างกาย ต้องใช้ใบเสร็จรับเงินของโรงพยาบาล หลักฐานแจ้งหนี้ในการรักษาพยาบาล สำเนาบัตรประจำตัวหรือหนังสือเดินทาง หลักฐานที่ทางราชการออกให้ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้นั้นประสบภัย
- ความเสียหายต่อชีวิต ต้องใช้ใบมรณบัตร สำเนานบันทึกประจำวัน ในคดีของพนักงานสอบสวน หรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าผู้นั้นถึงแก่ความตายเพราะประสบภัยจากรถ
- ถ้าเป็นทั้งสองข้อรวมกันก็ต้องใช้หลักฐานรวมกันด้วย
- ผู้จะร้องขอได้ต้องเป็นผู้ประสบภัย หรือญาติพี่น้องที่มีส่วนได้เสียหรือทายาทของผู้ประสบภัย

* การจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น

- 1.จ่ายแก่ผู้ประสบภัยหรือโรงพยาบาล
- 2.จ่ายเป็นเงินสด หรือเช็คที่ไม่ได้ลงวันที่ล่วงหน้า
- 3.ควรจ่ายเงินให้เสร็จเรียบร้อยภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

โดยไม่ต้องรอพิสูจน์ความรับผิดชอบ

4.กรณีที่บริษัทไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้น สามารถร้องเรียนได้ที่สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัยหรือกรมการประกันภัย หรือสำนักงานประกันภัยภูมิภาค หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพื่อดำเนินการจ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นจากกองทุนทดแทน

5.การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

* ลักษณะความผิดและบทลงโทษ

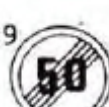

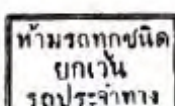
- 1.เจ้าของรถผู้ใดไม่จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- 2.ผู้ใดใช้รถที่ไม่ได้จัดให้มีการประกันความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัย ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- 3.ถ้าไม่ติดเครื่องหมายแสดงว่ามีการประกันความเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท
- 4.ผู้ประสบภัยหรือทายาทที่ยื่นขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นโดยทุจริตหรือใช้หลักฐานที่ปลอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เครื่องหมายและสัญญาณจราจร

1.ป้ายบังคับ คือป้ายที่มีผลบังคับตามกฎหมายลักษณะทั่วไป เป็นรูปวงกลมสีพื้นใช้สีขาว เส้นของป้าย-เส้นขีดกลางใช้สีแดง เครื่องหมาย-สัญลักษณ์บนป้ายใช้สีดำ ยกเว้นป้ายหยุดเป็นรูปแปดเหลี่ยม ป้ายให้ทาง เป็นรูปสามเหลี่ยม ป้ายห้ามจอด เป็นรูปวงกลม พื้นสีน้ำเงิน-ขอบและเส้นขีดกลางสีแดง

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

เครื่องหมายจราจรประเภทบังคับ

บ.1 หยุด	บ.2 ให้ทาง	บ.3 หยุดตรวจ	บ.4 ห้ามเข้า	บ.5 ห้ามเลี้ยวซ้าย	บ.6 ห้ามเลี้ยวขวา	บ.7 ห้ามถอยรถ
บ.8 ห้ามแซง	บ.9 ห้ามรถบรรทุกหนักแซง	บ.10 ห้ามรถเบสส์	บ.11 ห้ามรถบรรทุก	บ.12 ห้ามรถชนิดใช้ใบการเกษตร	บ.13 ห้ามรถทัวร์	บ.14 ห้ามรถจักรยานยนต์
บ.15 ห้ามรถจักรยาน	บ.16 ห้ามรถสามล้อ	บ.17 ห้ามรถชนิดสามล้อ	บ.18 ห้ามรถจักรยานยนต์และรถเบสส์	บ.19 ห้ามรถจักรยานยนต์และรถจักรยานยนต์	บ.20 ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น	บ.21 ห้ามรถเข็น
บ.22 ห้ามคน	บ.23 ห้ามใช้เสียง	บ.24 ห้ามรถหนักเกินที่กำหนด	บ.25 ห้ามรถสูงเกินที่กำหนด	บ.26 ห้ามรถสูงเกินที่กำหนด	บ.27 ห้ามรถสูงเกินที่กำหนด	บ.28 จำกัดความเร็ว
บ.29 สุดเขตจำกัดความเร็ว	บ.30 ห้ามรถรถ	บ.31 ห้ามหยุดรถ	บ.32 ห้ามจอดรถในวินาศ	บ.33 ห้ามจอดรถในวินาศ	บ.34 ให้รถสวนทางมาก่อน	บ.35 ให้รถสวนทางมาก่อน ห้ามรถสวนทางก่อน
บ.36 ให้รถตรงไป	บ.37 ให้รถซ้าย	บ.38 ให้รถขวา	บ.39 ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย	บ.40 ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา	บ.41 วงเวียนซ้าย	บ.42 ให้รถขวา
บ.43 ให้รถซ้ายหรือรถขวา	บ.44 ให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา	บ.45 วงเวียน	บ.46 เส้นทางรถบรรทุกประจำทาง	บ.47 วงเวียนรถประจำทาง	บ.48 ห้ามรถทุกชนิดยกเว้นรถประจำทาง	

เครื่องหมายจราจรประเภทเตือน

ด. 1 ทางโค้งซ้าย	ด. 2 ทางโค้งขวา	ด. 3 ทางโค้งรัศมีแคบ เลี้ยวซ้าย	ด. 4 ทางโค้งรัศมีแคบ เลี้ยวขวา	ด. 5 ทางโค้งรัศมีแคบ เลี้ยวซ้าย
ด. 6 ทางโค้งรัศมีแคบ เลี้ยวขวา	ด. 7 ทางโค้งรัศมีแคบ เลี้ยวซ้าย	ด. 8 ทางโค้งรัศมีแคบ เลี้ยวขวา	ด. 9 ทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย	ด. 10 ทางคดเคี้ยวเริ่มขวา
ด. 11 ทางโทตัดทางเอก	ด. 12 ทางโทแยกทางเอก ทางซ้าย	ด. 13 ทางโทแยกทางเอก ทางขวา	ด. 14 ทางโทแยกทางเอก เขื่องกันเริ่มซ้าย	ด. 15 ทางโทแยกทางเอก เขื่องกันเริ่มขวา
ด. 16 ทางโทเชื่อมทางเอก จากซ้าย	ด. 17 ทางโทเชื่อมทางเอก จากขวา	ด. 18 ทางโทแยกทางเอก ทางซ้ายรูปตัววาย	ด. 19 ทางโทแยกทางเอก ทางขวารูปตัววาย	ด. 20 ทางข้ามรถไฟไม่มี เครื่องกันทาง
ด. 21 ทางข้ามทางรถไฟ มีเครื่องกันทาง	ด. 22 สัญญาณจราจร	ด. 23 ทางแคบลง ทั้งสองด้าน	ด. 24 ทางแคบด้านซ้าย	ด. 25 ทางแคบด้านขวา

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

ด.26 ทางคู่ข้างหน้า	ด.27 สิ้นสุดทางคู่	ด.28 ช่องทางจราจรปิด	ด.29 วงเวียนข้างหน้า	ด.30 สะพานแคบ
ด.31 ทางแคบ	ด.32 ทางลดต่ำ	ด.33 ทางชันลาดขึ้น	ด.34 ทางลงลาดชัน	ด.35 เดือนรถกระโดด
ด.36 ผิวทางขรุขระ	ด.37 ทางเป็นแอ่ง	ด.38 ทางเดิน	ด.39 ผิวทางร่วม	ด.40 ระวังหินร่วง
ด.41 สะพานเปิดได้	ด.42 ทางกำลังซ่อม	ด.43 ระวังคนข้ามถนน	ด.44 โรงเรียนระวังเด็ก	ด.45 ระวังเครื่องปั้นดินเผา
ด.46 ระวังทางข้าม ทางวิ่งของเครื่องบิน	ด.47 ระวังสัตว์	ด.48 ระวังอันตราย	ด.49 สายไฟแรงสูงหาคตัด	
ด.50 เดือนทางโค้ง	ด.51 ทางเดินรถสองทาง	ด.52 ทางเดินรถสองทาง ตัดผ่าน	ด.53 ให้เปลี่ยนช่องทาง จราจร	

5.การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

3.ป้ายเตือนในงานก่อสร้าง

4.ป้ายแนะนำทั่วไป มีไว้เพื่อช่วยแนะนำผู้ขับขี่ไปสู่จุดหมายปลายทางได้ถูกต้องและให้ข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นในการเดินทางตลอดระยะทางนั้นๆ มี 2 แบบ คือ พื้นสีขาวและพื้นสีน้ำเงิน สำหรับป้ายแนะนำบนทางหลวงพิเศษหรือทางด่วนใช้พื้นสีเขียว รูปภาพตัวอย่างต่อไปนี้

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

5. สัญญาณไฟจราจร : ไฟแดง ให้หยุดรถหลังเส้นหยุดรถ ไฟเขียว ให้ออกรถไปได้ ถ้าจะเลี้ยวซ้ายหรือขวาต้องระวังคนข้ามถนนและรถทางตรง ไฟเหลือง เตรียมตัวหยุดรถ

ถ้าลูกศรเขียวเปิดคู่กับไฟแดง หมายถึงให้รถผ่านไฟแดงไป ทางด้านลูกศรชี้ได้ ลูกศรเขียว จะชี้ไปทางทิศใดก็ได้

6. เส้นแบ่งช่องจราจร

1. เส้นทึบสีขาว หรือสีเหลือง จะเป็นเส้นเดี่ยวหรือคู่ก็ตาม หมายความว่า “ห้ามแซง”

2. เส้นประสีขาว หรือสีเหลือง หมายความว่า “ให้แซงได้” ถ้าข้างหน้าปลอดภัย

3. เส้นทึบคู่กับเส้นประ หมายความว่า รถที่ขับทางซ้ายของเส้นทึบห้ามแซง แต่รถที่ขับทางซ้ายของเส้นประสามารถแซงได้

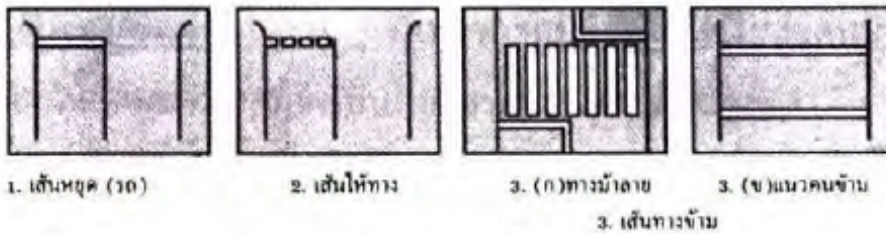

5. การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย

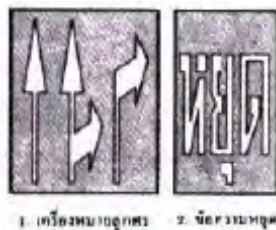
หมายเหตุ (1) ในกรุงเทพฯ เส้นทึบและเส้นประสีเหลืองใช้เฉพาะช่องเดินรถประจำทาง ในต่างจังหวัดบนเส้นทางหลวงแผ่นดินบางแห่งใช้สีเหลืองเป็นเส้นแบ่งช่องจราจร หรือแบ่งกลางถนนในบริเวณที่อาจเกิดอันตรายได้ง่าย เช่น บริเวณทางแยก ทางโค้ง

(2) ห้ามขับรถทับหรือคร่อมเส้นแบ่งช่องจราจร

7. เส้นขวางแนวจราจร

8. เครื่องหมายและข้อความบนพื้นทาง

9. เครื่องหมายบนขอบทาง

1. เครื่องหมายห้ามจอดหรือเว้นแต่หยุดรับ - ส่งผู้โดยสาร (เหลือง - ขาว)

2. เครื่องหมายเอ้าท์เมทูดหรือจอด (แดง - ขาว)

อัครกัษ
และการ
ป้องกัน

เกิดไฟไหม้ อย่ามัวตกใจ

หมุนไปที่ 199

หรือ *2860199

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

6. ทัศนคติและการป้องกัน

หลายคนคงยังจำภาพเหตุการณ์ไฟไหม้โรงแรมแห่งหนึ่งในเมืองพัทยา ซึ่งถือเป็นบทเรียนที่ต้องแลกด้วยชีวิตของคนจำนวนมาก ทั้งยังผลให้เกิดความเสียหายที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ ทำให้เราตระหนักถึงพิษภัยอันร้ายกาจของไฟที่จะเผาผลาญทุกสิ่งให้เป็นจุลอย่างราบคาบ

ทุกครั้งที่เกิดอัคคีภัยหรือไฟไหม้ เป็นการยากที่จะควบคุมเพลิงไม่ให้ลุกลามสร้างความเสียหายได้ แม้ว่าในบางขณะพนักงานดับเพลิง จะสามารถรุดเข้ามาถึงที่เกิดเหตุได้ทันเวลาก็ตาม ดังนั้นการป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัยจึงเป็นหนทางที่ดีที่สุดต่อประชาชนทุกคน โดยเริ่มจาก

การป้องกันก่อนเกิดอัคคีภัย

- จัดระเบียบภายในและภายนอกอาคาร เช่น ขจัดสิ่งรกรุงรังให้หมดไป เก็บสิ่งของที่จัดเป็นวัตถุไวไฟไว้อย่างเป็นสัดส่วน
- ตรวจสอบซ่อมแซมเครื่องใช้ต่างๆ ที่อาจเป็นบ่อเกิดของไฟไหม้ได้ เช่น สายไฟฟ้า เครื่องจักรกล เครื่องทำความร้อน ถ้ามีเสียก็ต้องซ่อมให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์
- เตรียมสารสำหรับดับเพลิงไว้ให้พร้อมรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น น้ำทราย หรือเครื่องดับเพลิง รวมถึงศึกษาวิธีการใช้เครื่อง
- ให้ความร่วมมือ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางจากสถาบันต่างๆ ที่กำหนดไว้เพื่อความปลอดภัย

6. วิกฤติภัยและการป้องกัน

การปฏิบัติตนเมื่อเกิดอัคคีภัย

- เมื่อเกิดเหตุการณ์ก็ควรควบคุมสติให้อยู่โดยรีบแจ้งข่าวทางโทรศัพท์ไปยัง สถานีดับเพลิง หรือหมายเลข 199
- พยายามดับเพลิงขั้นต้นด้วยเครื่องมือที่มีอยู่ในบ้าน
- ปิดประตูหน้าต่างทุกบานพร้อมทั้งอุดท่อต่าง ๆ ที่อาจเป็นทางผ่านของ ความร้อน ก๊าซหรือควัน
- ให้เด็กและคนชราไปอยู่ในที่ปลอดภัย
- ขนย้ายเอกสารและทรัพย์สินมีค่าเท่าที่จำเป็น
- ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานดับเพลิง

พึงระวังในเรื่องต่อไปนี้

ระวังเรื่องเด็ก

- อย่าปล่อยให้เด็กเล่นไฟ

แม่บ้านควรระวัง

- เมื่อประกอบอาหารเสร็จแล้วควรปิดวาล์วแก๊สและเตาถึงให้เรียบร้อย
- อย่าฉีดดีดีที สเปรย์ฉีดผม ใกล้เคียงไฟ เพราะจะติดไฟและระเบิด
- อย่าจุดธูปเทียนบูชาพระหรือไหว้เจ้าทั้งไว้

6. อักคิภัยและการป้องกัน

ระวังเรื่องเศษขยะ

- อย่าทิ้งเศษผ้าขี้ริ้ว ไม้กวาดดอกหญ้า หรือเศษกระดาษไว้หลังตู้เย็นที่มีไออุ่น เพราะอาจคุไหม้ขึ้นได้
- อย่าจุดหรือเผาขยะมูลฝอย หญ้าแห้ง โดยไม่มีคนดูแล

การใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า

- อย่าใช้เครื่องคั้นน้ำไฟฟ้าแล้วเสียบปลั๊กจนน้ำแห้ง หรือเสียบปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ ทิ้งไว้
- อย่าเปิดพัดลม โทรทัศน์ ทิ้งไว้ทั้งวันทั้งคืน
- อย่าวางเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็นติดฝาผนัง เพราะจะทำให้ระบายความร้อนไม่ได้
- อย่าใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ไม่มีมาตรฐานหรือปลอมแปลงคุณภาพ
- ควรดูแลสายไฟภายในบ้านทุกครั้ง เพราะสายไฟที่เก่าอาจทำให้ไฟฟ้าลัดวงจร

ระวังเรื่องการจุดบุหรี่

- อย่าสูบบุหรี่ขณะเติมน้ำมันรถ
- อย่าสูบบุหรี่บนที่นั่งนอน และอย่าวางก้นบุหรี่ที่ขอบจานเขี่ยบุหรี่ หรือขี้ดักไม่หมด เพราะอาจปลัดตกจากจานได้

ระวังเรื่องอื่น ๆ

- เวลา มีฟ้าผ่า ถ้าไม่มีสายล่อฟ้าที่ถูกต้องก็อาจทำให้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นได้

6. ทัศนคติและการป้องกัน

- ในการซ่อมแซมสถานที่ต่างๆ เช่น ลอกสีด้วยเครื่องพ่นไฟ การตัดเชื่อมโลหะด้วยแก๊สหรือไฟฟ้า ต้องทำด้วยความระมัดระวัง เพราะอาจเป็นบ่อเกิดของเพลิงไหม้ได้

ทำอย่างไรเมื่อเกิดแก๊สรั่ว

บางครั้งภัยร้ายภายในบ้านกำลังแฝงตัวรอคอยโอกาสแห่งความประมาทของผู้อาศัย เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว สิ่งสำคัญคือ ควรรีบตั้งสติ อย่าตื่นตระหนก เพราะอาจทำให้เหตุการณ์ลุกลามใหญ่โตได้ พร้อมทั้งปฏิบัติตามดังนี้

- เมื่อได้กลิ่นแก๊สให้รีบปิดวาล์วหัวถังทันที และเปิดประตูหน้าต่างให้
อากาศถ่ายเทเพื่อให้แก๊สเจือจาง
- ใช้ไม้กวาดหรือวัสดุอื่นๆ กวาดแก๊สออกทางประตู
- ตรวจสอบที่รั่วและแก้ไขทันที
- หากถังแก๊สมีรอยรั่ว ให้นำถังนั้นไปไว้ในที่โล่งที่ปลอดภัย

ข้อควรระวังเมื่อเกิดแก๊สรั่ว

- อย่าจุดไม้ขีดไฟ ไฟแช็ก เปิดหรือปิดสวิตช์ไฟ หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าในบริเวณที่มีแก๊สรั่ว
- ท่อวางส่งแก๊สต้องไม่อยู่ใกล้กับเปลวไฟ
- ห้องน้ำที่มีเครื่องทำน้ำร้อนโดยใช้แก๊ส ควรมีช่องระบายอากาศเพื่อให้มีออกซิเจนเพียงพอ

6. อัคคีภัยและการป้องกัน

อัคคีภัยในภาคอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นที่รวมคนจำนวนมาก และยังเป็นแหล่งที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ง่ายดายอีกด้วย เนื่องจากเป็นแหล่งรวมของวัสดุหรืออุปกรณ์ที่ทำให้เกิดไฟไหม้ได้หากมีการระเบิดขึ้น อุตสาหกรรมบางประเภทมีความเกี่ยวข้องกับวัตถุไวไฟโดยเฉพาะ เช่น อุตสาหกรรมทางด้านเชื้อเพลิงหรือพลังงาน ซึ่งถ้าหากเกิดเหตุร้ายขึ้นแล้วย่อมเป็นการยากที่จะบรรเทาไม่ให้ความเสียหายลุกลามใหญ่โตได้ ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย ควรปฏิบัติดังนี้

1. บริเวณที่มีการผลิต

- ควรนำวัสดุขีบออกไปให้ห่างจากบริเวณที่มีการผลิต หรือมีได้เท่าที่จำเป็น ส่วนวัตถุไวไฟที่ใช้เพื่อการผลิตควรจำกัดให้พอใช้เพียงวันต่อวันเท่านั้น และหลังเลิกงานต้องนำไปเก็บในที่เฉพาะทุกครั้ง
- ควรมีถังหรืออุปกรณ์ไว้รองรับเศษขยะต่างๆ อย่าทิ้งเกลื่อนกลาด และทุกวันนี้หลังเลิกงานต้องนำไปทิ้ง
- แยกส่วนหรือแผนกที่มีอาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายออกไปต่างหาก

อุปกรณ์ไฟฟ้าที่สำคัญ

- ควรมีการตรวจซ่อมบำรุงเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพที่ดีเป็นประจำ
- สายไฟฟ้าและอุปกรณ์ต้องอยู่ในสภาพที่ดีและตรวจเช็คอยู่เสมอ
- หลีกเลี่ยงการต่อสายไฟฟ้าโดยใช้ผ้าเทปพันหรือต่อแบบชั่วคราว เพราะ

6. ทัศนคติและการป้องกัน

อาจเกิดไฟรั่วได้

พนักงานในโรงงาน

- หลังเลิกงานควรปิดสวิตช์อุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดที่เมนใหญ่
- งดการสูบบุหรี่ในบริเวณที่มีการผลิต
- ตรวจสอบความเรียบร้อยในทุกส่วนข้างต้นก่อนจะออกจากบริเวณที่มีการผลิตเมื่อเลิกงานแล้ว

2. บริเวณที่ใช้เก็บสินค้า

- จัดเก็บสินค้าบนชั้นวางหรือที่รองรับอย่างเป็นระเบียบเป็นลิ้นชัก ๆ ในปริมาณที่ไม่มากเกินไปโดยความสูงไม่เกิน 6 เมตร หรือมีระยะห่างจากเพดานประมาณ 1 เมตร และควรมีช่องทางเดินสินค้าในทุกลิ้นชัก
- วัตถุไวไฟควรเก็บแยกต่างหากจากสินค้าอื่น
- ไม่ควรมีการผลิตหรือดำเนินการใด ๆ ในบริเวณนี้ เช่น การชาร์จแบตเตอรี่
- รักษาความสะอาดเป็นประจำ พร้อมทั้งติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงบริเวณทางเข้า-ออก
- ตรวจสอบเช็คสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าในบริเวณนี้เป็นประจำ
- บริเวณที่เก็บสินค้าควรปิดล็อกให้แน่น และห้ามบุคคลภายนอกที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าไป
- ห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณนี้

6. อัคคีภัยและการป้องกัน

หนีเพลิงไหม้บนอาคารสูงอย่างไรให้รอดตาย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการสร้างอาคารสูง ตึกระฟ้า เพิ่มมากขึ้นเพื่อใช้เป็นอาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า โรงแรม ตลอดจนที่พักอาศัย ซึ่งถ้าหากภายในอาคารไม่ได้มีการติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัยอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์แล้ว เมื่อเกิดเหตุร้ายขึ้นย่อมสร้างความเสียหายอย่างมหาศาลดังตัวอย่างเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นมาแล้วหลายต่อหลายครั้ง ผู้พักอาศัยหรือผู้ที่ต้องเข้าไปอยู่ในอาคารสูงๆ ควรจะคำนึงถึงการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันหรือเวลาที่เกิดเหตุแล้ว ดังนี้

การปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในอาคารสูง หรือก่อนเข้าห้องพักในโรงแรม

1. ก่อนเข้าพักอาศัยหรือจองห้อง ควรสอบถามว่ามีการติดตั้งเครื่องป้องกันควันไฟและอุปกรณ์ฉีดน้ำอัตโนมัติบนเพดานหรือไม่
2. ตรวจสอบดูทางออกฉุกเฉินว่าไม่ปิดตายหรือมีสิ่งกีดขวาง
3. เรียนรู้และฝึกการเดินในห้องพักเข้าหาประตูได้ในความมืด
4. วางกุญแจห้องและไฟฉายไว้ใกล้กับเตียงนอน

การปฏิบัติตนหลังเกิดเหตุ

- นำกุญแจห้องและไฟฉายไปด้วย อย่าเสียเวลากับการเก็บของ
- เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณเพลิงไหม้ให้หนีลงจากอาคารทันที
- ถ้าเพลิงไหม้ในห้องพักให้หนีออกมาแล้วปิดประตูห้องทันที จากนั้นรีบแจ้งเจ้าหน้าที่อาคารและโทรศัพท์แจ้งเพลิงไหม้ แต่ถ้าไม่ได้เกิดขึ้นในห้องพักก็ควรหนีออกจากห้องเช่นกัน โดยเริ่มจากจับประตูว่าเย็นหรือเปล่า ถ้าเย็นให้เปิดประตูออกแล้วรีบหนีไปยังทางออกฉุกเฉินทันที หากประตู

6. ทัศนคติและการป้องกัน

- ร้อนอย่าเปิดประตูออก ในสถานการณ์เช่นนี้ควรรีบโทรศัพท์แจ้งหน่วยดับเพลิงว่าท่านอยู่ที่ใด และกำลังตกอยู่ในวงล้อมของเพลิงไหม้ หากผ้าเช็ดตัวเปียกๆ ปิดทางเข้าของควัน ปิดพัดลมและเครื่องปรับอากาศ พร้อมกับส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือที่หน้าต่างอาคาร
- คลานต่ำเมื่อควันปกคลุม เพราะอากาศบริสุทธิ์จะอยู่ด้านล่างของพื้นที่ห้อง
  - อย่าใช้ลิฟท์ขณะเกิดเพลิงไหม้

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

ยาเสพติด
และการ
ป้องกัน

ระวัง! ลูกหลานของท่านไว้ให้ดี
อย่าให้ตกเป็นทาสยาเสพติด

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

“ยาเสพติด เป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม” คำกล่าวนี้ยังคงใช้ได้ดีในทุกยุคทุกสมัย เนื่องจากทุกคนต่างทราบถึงพิษร้ายของยาเสพติดกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์อันเนื่องมาแต่สาเหตุนี้ นับเป็นการสูญเสียที่ประเมินค่าไม่ได้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับประเทศใด ดังนั้นจึงช่วยกันสอดส่องดูแลบุคคลในครอบครัว อย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม

“ยาเสพติด” หมายถึง สารเคมีหรือสารใดก็ตามที่เมื่อบุคคลเสพหรือรับเข้าทางร่างกายไม่ว่าจะโดยการฉีด สูบ กิน ดื่ม หรือวิธีอื่น ๆ ติดต่อกันเป็นเวลานาน ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เมื่อเสพไปได้สักระยะหนึ่งจะทำให้ผู้เสพแสดงออกมาตามลักษณะเหล่านี้

- ผู้เสพมีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยาชนิดนั้นต่อเนื่องไป และต้องแสวงหามาเสพให้ได้ไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม
- ผู้เสพจะเพิ่มปริมาณของยาที่เคยใช้มากขึ้นทุกกระยะ
- ผู้เสพจะมีความปรารถนาอยากเสพยาชนิดนั้นอย่างรุนแรงจนระงับไม่ได้ คือ ติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ

▣ ลักษณะที่สังเกตได้ของผู้ติดยา

1. ตาโรย ขาดความกระปรี้กระเปร่า น้ำมูกน้ำตาไหล ริมฝีปากเขียวคล้ำแห้ง และแตก (เสพโดยการสูบ)
2. เหงื่อออกมาก กลิ่นตัวแรง พูดจาไม่สัมพันธ์กับความจริง
3. มีร่องรอยการเสพยาโดยการฉีดที่บริเวณแขนตามแนวเส้นโลหิต
4. ท้องแขนมีรอยแผลเป็นที่เกิดจากการกรีดด้วยของมีคมตามขวาง (ติดเหล้าแห้ง ยากล่อมประสาท ยาระงับประสาท)

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

5. ใส่แว่นตากองแสงเข้มเป็นประจำเพราะมีอันตรายและเพื่อปกป้อง
นัยน์ตาสีแดงกำ

6. มักสวมเสื้อแขนยาวปิดรอยฉีดยา

พบเห็นบุคคลที่มีลักษณะเข้าข่าย 6 ประการข้างต้น ก็ไม่ควรปล่อยให้บุตร
หลานของท่านร่วมเสวนาด้วย เพราะคนเหล่านี้อาจเป็นพาหนะนำยาเสพติดเข้ามาสู่
ครอบครัวท่านก็เป็นได้

สาเหตุของการติดยาเสพติด

1. ความอยากรู้อยากลองด้วยความกึกคะนอง
2. เพื่อนชวน หรือต้องการให้เป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
3. มีความเชื่อในทางที่ผิด เช่น เชื่อว่ายาเสพติดบางชนิดอาจช่วยให้สบายใจ
ลืมความทุกข์ หรือช่วยให้ทำงานได้มาก
4. ขาดความระมัดระวังในการใช้ยา เพราะคุณสมบัติของยาบางชนิดอาจ
ทำให้ผู้ใช้ยาเกิดการเสพติดได้โดยไม่รู้ตัว หากใช้ยาอย่างพร่ำเพรื่อ หรือ
ใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยขาดการแนะนำจากแพทย์หรือเภสัชกร
5. สภาพแวดล้อม ถิ่นที่อยู่อาศัยมีการค้ายาเสพติด หรือมีผู้ติดยาเสพติด
6. ถูกหลอกให้ใช้ยาเสพติดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์
7. เพื่อหนีปัญหา เมื่อมีปัญหาและไม่สามารถแก้ปัญหาให้กับตัวเองได้

รู้จักยาบ้า ยาอี ยาเลิฟ

"หลายแหล่งยาบ้า"... "บุกจับปาร์ตี้อาอี" จนมาถึงคำว่า "ยาเลิฟ" ปรากฏทางสื่อมวลชนแทบทุกวัน คงสร้างความสงสัยให้ผู้อ่านมากทีเดียวว่าแท้ที่จริงแล้ว ยาบ้า ยาอี ยาเลิฟ คือยาอะไรกันแน่

ยาบ้า เดิมผู้เสพเรียกว่า "ยาม้า" แต่ด้วยฤทธิ์ของยาที่ทำให้ผู้เสพล้มคลั่ง คล้ายคนบ้า จึงเปลี่ยนชื่อเรียกเป็น "ยาบ้า" ในยาบ้าจะมีส่วนผสมของสารเคมีที่สำคัญ คือ เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) มีฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาททำให้ผู้เสพประสาทตึงเครียด ตกใจง่าย หงุดหงิด สับสน กระวนกระวายใจ นอนไม่หลับ แต่เมื่อยาหมดฤทธิ์ผู้เสพจะรู้สึกอ่อนเพลียมาก เพราะสมองและร่างกายขาดการพักผ่อน ประสาทจะล้า ทำให้การตัดสินใจช้าและผิดพลาด จนเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้ การเสพยาบ้าเป็นระยะเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม มีอาการประสาทหลอน หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง อาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้ ดังที่เป็นข่าวอยู่เสมอๆ

ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี (Ecstasy) เป็นยาเสพติดในกลุ่มเดียวกัน จะแตกต่างกันบ้างในด้านโครงสร้างทางเคมี นอกจากชื่อยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซีแล้ว ยังมีชื่อเรียกในกลุ่มผู้เสพอีกหลายชื่อ เช่น Adam Batman Enjoy Essence ฯลฯ ส่วนยาเลิฟ เป็นชื่อเรียกตามลักษณะอาการของผู้เสพ เพราะเมื่อเสพยาชนิดนี้แล้วจะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ทำให้เกิดการมั่วเพศ

ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี เริ่มแพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทยโดยชาวต่างชาติ และชาวไทยที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศนำเข้ามาเพื่อใช้เสพในกลุ่มของตน จากนั้นจึงเริ่มกระจายไปสู่กลุ่มวัยรุ่นนักเที่ยวที่ชอบการเต้นรำ จนเกิดปาร์ตี้อาอีตามข่าว

ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทในระยะสั้นๆ หลัง

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

จากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง ฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพรู้สึกร้อน เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว การมองเห็นภาพและการรับฟังเสียงต่างๆ ผิดไปจากความเป็นจริง ผู้เสพรู้สึกคล้อยตามไปกับเสียงเพลง โดยเฉพาะเพลงที่คนทั่วไปฟังแล้วรู้สึกแสบแก้วหูและรำคาญ แต่ผู้เสพยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี จะถูกกระตุ้นด้วยฤทธิ์ยาให้เต้นรำไปตามจังหวะเพลงอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย ซึ่งการเต้นรำอย่างหักโหมนี้เองที่ทำให้ร่างกายเสียเหงื่อมากยิ่งขึ้น เป็นเหตุให้ช็อคและเสียชีวิตได้

รู้จัก “สารระเหย”

ปัจจุบันผู้ติดยาเสพติดได้หันไปเสพยาตัวอื่นที่มีราคาถูกและหาได้ง่ายกว่า ผงขาว ซึ่งก็คือ สารระเหยชนิดต่างๆ เช่น ทินเนอร์ผสมสี น้ำมันเบนซิน น้ำมันไฟแช็ก น้ำมันก๊าด น้ำมันแล็คเกอร์ กาวชนิดต่างๆ น้ำมันชักเงา ยาทาเล็บ ตลอดจนสเปรย์ชนิดต่างๆ โดยหารู้ไม่ว่าสารเสพติดประเภทนี้มีฤทธิ์ร้ายแรงกว่าเฮโรอีนหลายเท่าตัว

เพราะเฮโรอีนทำให้สุขภาพทั่วไปทรุดโทรมก็จริง แต่ก็ไม่ได้ทิ้งความพิการถาวรไว้ให้แก่อวัยวะใดๆ ในร่างกาย ซึ่งเมื่อเลิกเสพ เพียงพักผ่อนไม่นานสุขภาพก็จะแข็งแรงกลับสู่สภาพปรกติได้ แต่สารระเหยเหล่านี้ เมื่อเสพจนคิดเป็นเวลานานจะทำให้ร่างกายเป็นโรคหรือมีความพิการถาวรและไม่สามารถแก้ไขได้ เช่น เป็นมะเร็ง ในเม็ดเลือด สมองพิการ ดับพิการ พิการทางพันธุกรรม

พิษภัยของสารระเหย

พิษของสารระเหยต่อร่างกาย หากเสพไปนานๆ จะเกิดอาการได้ 2 แบบ คือ

- พิษระยะเฉียบพลัน
- พิษระยะเรื้อรัง

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

เมื่อสุุดมสารระเหยเข้าไปในกระเพาะอาหารก็จะดูดซึมเข้าไปในหลอดเลือดไหลเวียนไปสู่อวัยวะต่างๆ ของร่างกายโดยจะไปออกฤทธิ์โดยตรงด้วยการไปกดสมองส่วนกลาง ดังนั้นพอสุุดมไปไม่กี่นาทีก็จะเกิดอาการเมาที่คล้ายกับคนเมาเหล้าคือ เวียนหัว ตาพร่า เวลาทำอะไรจะเพ่งจะจ้องเหมือนตาขวาง ลึนไถ่สั้น เดินโซเซ ง่วงซึม จิตใจกรึกรึ้น เหนื่อย เหน็ดเหนื่อยซึ่งอาจทำให้ก่ออาชญากรรมได้ สถิติปัญญาทึบ มีหูแว่ว เกิดประสาทหลอน เกิดความคิดแบบหลงผิด หากสุุดมต่อไปนานๆ จะทำให้อาการโคม่าถึงตายได้ซึ่งมักจะมีสาเหตุจากการสุุดยาเกินขนาดทำให้ยาไปกดที่ศูนย์ควบคุมการหายใจและหยุดหายใจในที่สุด นอกจากนี้ยายังไปออกฤทธิ์ต่อหัวใจ ทำให้หัวใจเต้นเร็วและไม่เป็นจังหวะ

สำหรับกลุ่มคนต่างๆ ที่มักจะเสพสารระเหยเหล่านี้ ที่น่าเป็นห่วงที่สุดคือเยาวชนของชาติ ซึ่งกำลังศึกษาในระดับมัธยมต้นและปลาย โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และในจังหวัดภาคเหนือ ซึ่งนับวันจะมีแนวโน้มว่ามีการเสพยาดิษยานิธิอย่างแพร่หลาย และเด็กเหล่านี้จะมีอายุระหว่าง 8-10 ปี โดยเสพกันเป็นกลุ่ม ในวัด ในห้องที่ลับตาคน โดยใช้สำลี ผ้าเช็ดหน้าหรือเสื่อยัดซุบทินเนอร์จุ่มแล้วสุุดมเข้าปอดหมุนเวียนส่งต่อไปจนเมามา ย บางคนอาจฉีดสเปรย์เข้าตู้เสื้อผ้าวหรือคู้ลับ แล้วยื่นหน้าเข้าสุุดม

จะเห็นได้ว่ายาเสพยาดิษพวกสารระเหยนี้มีอยู่ในผลิตภัณฑ์ของใช้แทบทุกครัวเรือน หรือหาซื้อได้ทุกแห่ง มีราคาถูก และทุกชนิดมีกลิ่นหอมที่ประชาชนจำนวนไม่น้อยชอบกลิ่น จึงทำให้เสพยาดิษได้ง่ายด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยเฉพาะเด็กนักเรียนทั้งชายและหญิง

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

ตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ.2533 ได้กำหนดมาตรการควบคุมไม่ให้นำสารระเหยมาใช้ในทางที่ผิดไว้หลายประการ และกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนมีความผิดและต้องโทษ ดังนี้

1.กำหนดให้ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขายสารระเหย ต้องจัดให้มีภาพหรือข้อความที่ภาษาบรรทัดหรือหีบห่อบรรจุสารระเหย เพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารดังกล่าว ผู้ฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.ห้ามมิให้ผู้ใดขายสารระเหยแก่ผู้ที่มีอายุไม่เกิน 17 ปี เว้นแต่เป็นการขายโดยสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ผู้ฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

3.ห้ามมิให้ผู้ใดขาย จัดหา หรือให้สารระเหยแก่ผู้อื่นซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย ผู้ฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4.ห้ามมิให้ผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม หรือใช้อุบายหลอกลวงให้บุคคลอื่นใช้สารระเหย บำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ผู้ฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

5.ห้ามมิให้ผู้ใดใช้สารระเหยบำบัดความต้องการของร่างกายหรือจิตใจ ไม่ว่าจะด้วยวิธีสูดดมหรือวิธีอื่นใด ผู้ฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พึงระลึกไว้เสมอว่าการเสพสารระเหยนอกจากจะเป็นโทษต่อร่างกายแล้วยังเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอีกด้วย

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

■ บทลงโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษชนิดอื่น

เฮโรอีน

- ผู้จำหน่ายหรือมีเฮโรอีนไว้ในครอบครอง น้ำหนักไม่เกิน 100 กรัม จำคุกตั้งแต่ 5 ปีถึงตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ 50,000 - 500,000 บาท
- เกิน 100 กรัม ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต
- มีเฮโรอีนไว้ในครอบครองโทษจำคุกตั้งแต่ 1 - 10 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 - 100,000 บาท
- ผู้เสพเฮโรอีนมีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน - 10 ปี และปรับตั้งแต่ 5,000 - 100,000 บาท

กัญชา

- มีกัญชาไว้ในครอบครอง เพื่อจำหน่ายหรือผลิต มีโทษจำคุกตั้งแต่ 2 - 15 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 150,000 บาท
- ผู้ใดเสพกัญชา จำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- มีกัญชาไว้ในครอบครอง โทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 50,000 บาท

ยาบ้า

- ผู้ผลิต นำเข้าหรือส่งออกยาบ้าเพื่อจำหน่าย มีโทษประหารชีวิต
- มียาบ้าตั้งแต่ 20 กรัมขึ้นไป (สารบริสุทธิ์) ถือเป็น การกระทำเพื่อจำหน่าย มีโทษประหารชีวิต
- จำหน่ายหรือครอบครองเพื่อจำหน่ายไม่เกิน 100 กรัม (สารบริสุทธิ์) โทษจำคุก

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

- 5 ปีถึงตลอดชีวิต และปรับ 50,000 - 500,000 บาท
- เกิน 100 กรัม โทษจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
- ครอบครองไม่เกิน 20 กรัม โทษจำคุก 1 - 10 ปี ปรับ 10,000 - 100,000 บาท
- ผู้เสพโทษจำคุก 6 เดือน - 10 ปี ปรับ 5,000 - 100,000 บาท

▣ การป้องกันการติดยาเสพติด

1.ป้องกันตนเอง ไม่ใช้ยาโดยไม่ได้รับคำแนะนำจากแพทย์และอย่าทดลองเสพยาทุกชนิดโดยเด็ดขาด

2.ป้องกันครอบครัว ควรสอดส่องดูแลเด็กและบุคคลในครอบครัว อย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ต้องคอยอบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษและภัยของยาเสพติดที่สำคัญ ควรให้ความรักความอบอุ่นกับลูกหลาน เพราะความรักของครอบครัวจะเป็นปราการสำคัญต้านภัยยาเสพติดได้ หากมีผู้เสพยาในครอบครัวควรจัดการให้เข้ารับบำบัดที่โรงพยาบาลให้หายเด็ดขาด อย่าแสดงความรังเกียจหรือดูหมิ่น ควรให้กำลังใจให้ความรักต่อเขา และการรักษาแต่เริ่มแรกที่ติดยามีโอกาสหายได้เร็วกว่าปล่อยไว้นานๆ

3.ป้องกันเพื่อนบ้าน ช่วยชี้แจงเพื่อนบ้านให้เข้าใจถึงโทษและภัยของยาเสพติด หากพบว่าเพื่อนบ้านติดยาเสพติด อย่าแสดงความรังเกียจ ควรช่วยแนะนำให้ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล

4.ป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ เมื่อทราบว่าสถานที่แห่งใดมียาเสพติดแพร่ระบาด ขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกแห่งทุกท้องที่ที่ทราบ หรือที่ศูนย์ปราบปรามยาเสพติดให้โทษ กรมตำรวจ โทร.252-7962, 252-5932 หรือ

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

"1688" และที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)
สำนักนายกรัฐมนตรี โทร.2459350-9

▣ การปฐมพยาบาลผู้ติดยาเสพติด

หากพบเห็นบุคคลใดมีอาการลงแดงอันเนื่องจากการติดยาเสพติด ขอให้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

- 1.อย่าตื่นตระหนก พยายามสงบสติอารมณ์ตนเอง
- 2.พยายามให้ผู้ติดยาอยู่ในที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์อย่างเพียงพอ
- 3.ให้ผู้ติดยานอนตะแคงข้างใดข้างหนึ่งเพื่อไม่ให้อาเจียนปิดกั้นทางเดินหายใจ พร้อมทั้งปลดเสื้อผ้าออกให้สบายที่สุด
- 4.อย่าปล่อยให้ผู้ติดยาอยู่เพียงลำพัง
- 5.เรียกรถพยาบาลโดยเร็วที่สุด
- 6.เก็บตัวอย่างยาเสพติดไว้ให้แพทย์วินิจฉัย

▣ สถานที่ให้คำปรึกษาด้านการป้องกัน และแนะนำการบำบัดรักษาขั้นต้น

- 1.สำนักงานศึกษาป้องกันการติดยา (กระทรวงสาธารณสุข)
โทร.282-4180-5
- 2.สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ศูนย์อาสาสมัครยาเสพติด
ดิคมหิตล โทร.245-5522
- 3.ศูนย์สุขวิทยาจิต โทร.281-5241
- 4.สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย โทร.245-2733
- 5.สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)

7. ยาเสพติดและการป้องกัน

โทร.245-9340-9

■ สถานบำบัด

- 1.โรงพยาบาลตำรวจ แผนกจิตเวช โทร.252-8111-7
- 2.โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า แผนกจิตเวช โทร.246-1946
- 3.โรงพยาบาลธัญญารักษ์ รังสิต โทร.531-0080-8
- 4.โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า โทร.461-1116-20
- 5.โรงพยาบาลทหารเรือ โทร.411-2191
- 6.ศูนย์บริการสาธารณสุข ลุมพินี โทร.251-2970
- 7.ศูนย์บริการสาธารณสุข สีพระยา โทร.236-4055

ก ำ ร
ทะเบียณ
ราชกร

จะแจ้งเกิดหรือแจ้งตาย
อย่าลืมบอกรายละเอียดให้ครบ
จะได้ไม่มีปัญหานั้นจ๊ะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

8.การทะเบียนราษฎร

การรวมอยู่ในสังคมจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์กติกาคอยจัดระบบระเบียบให้สังคมนั้นมีความปรกติสุขเรียบร้อย ยิ่งประเทศไทยมีประชกรนับล้าน ทำอย่างไรจึงจะจัดระบบคน 60 ล้านคนให้เป็นระเบียบ ง่ายต่อการจัดการ และทุกคนได้ประโยชน์เท่าเทียมกันอย่างทั่วถึงไม่ว่าคน “ นั้นจะอยู่แห่งหนตำบลใด

“กฎหมายการทะเบียนราษฎร” จึงเกิดขึ้นมาเพื่อการจัดระเบียบนั้น และการที่จะเป็นประชาชนไทยที่ถูกต้องไม่ใช่เพียงแค่ถือสัญชาติไทยแล้วจะถือว่าเป็นคนไทยที่สมบูรณ์แบบ เราจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมายการทะเบียนราษฎรอย่างเคร่งครัด ซึ่งการทะเบียนราษฎรพื้นฐานที่ควรตระหนักให้ความสำคัญได้แก่ การเกิด การตาย การย้ายที่อยู่ และการทำบัตรประชาชน

กล่าวสำหรับสถานที่ราชการที่ท่านสามารถติดต่อในการทะเบียนราษฎรในกรณีข้างต้น ท่านสามารถแจ้งหรือดำเนินการยังสถานที่ราชการดังต่อไปนี้

1. ถ้าอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ให้แจ้งที่นายทะเบียนผู้รับแจ้งประจำตำบลหรือหมู่บ้าน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนัน หรือแจ้งโดยตรงต่อนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนอำเภอ ณ ที่ว่าการอำเภอ

2. ในเขตเทศบาล ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนท้องถิ่น ซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเทศบาล

3. ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งที่สำนักทะเบียนท้องถิ่น ซึ่งตั้งอยู่ ณ สำนักงานเขต หรือสำนักงานเขตสาขา

การแจ้งเกิด อยากให้ลูกหลานเป็นคนไทยหรือ “คนเถื่อน” พ่อแม่ทุกคนจงฟังทางนี้ จะเกิดอย่างไรให้เป็นคนไทยที่ถูกต้องโดยสมบูรณ์ไม่ใช่แค่เพียงคลอดออกมาจากท้องแม่เท่านั้น เด็กทุกคนจะต้อง “เกิดจากท้องของกฎหมาย” และจะทำอย่างไรล่ะ พ่อแม่ก็ต้องไปทำการ “แจ้งเกิด” ต่อนายทะเบียนที่อำเภอ แล้ว

8.การทะเบียนราษฎร

ทางการจะออก “ใบสูติบัตร” ซึ่งเป็นเอกสารที่แสดงชาติกำเนิด วันเดือนปีเกิด พ่อแม่ และรายละเอียดสำคัญอื่น ๆ แล้วเจ้าใบสูติบัตรใบเดียวแค่นี้จะทำให้ลูกหลานได้รับสิทธิต่าง ๆ มากมายเท่าที่คนไทยคนหนึ่งพึงได้ การแจ้งเกิดนี้ไม่เสียค่าธรรมเนียมใด ๆ แต่ถ้าไม่แจ้งเกิดตามที่กฎหมายกำหนดมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

☐ เกิดที่ไหน ใครมีหน้าที่แจ้ง แจ้งเมื่อใด

1. *เกิดในบ้าน* เจ้าบ้าน หรือบิดา หรือมารดา มีหน้าที่แจ้งเกิดต่อนายทะเบียนท้องที่ที่เด็กเกิด ภายใน 15 วันนับแต่วันที่เด็กเกิด

2. *เกิดนอกบ้าน* บิดาหรือมารดา มีหน้าที่แจ้งการเกิดภายใน 15 วันนับแต่วันที่เด็กเกิด

3. *เกิดในโรงพยาบาล* ผู้อำนวยการโรงพยาบาล มีหน้าที่จะต้องแจ้งเกิด หรืออาจให้ใครไปแจ้งแทนก็ได้ เมื่อนายทะเบียนรับแจ้งเกิดแล้วจะเพิ่มชื่อเด็กที่เกิดในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียนกรณีบิดามารดาของเด็กเป็นคนอยู่ท้องที่อื่น แล้วออกใบแจ้งย้ายให้เพื่อมอบบิดามารดานำไปแจ้งย้ายเข้าทะเบียนบ้านต่อไป ส่วนกรณีบิดามารดาเป็นคนในท้องที่เดียวกับสำนักทะเบียนที่รับแจ้งการเกิด ก็เพิ่มชื่อเด็กลงในทะเบียนบ้านของบิดา มารดาเลย โดยไม่ต้องออกใบแจ้งย้ายที่อยู่

4. *เกิดในต่างประเทศ* ลูกของคนสัญชาติไทยไปเกิดในต่างประเทศ ถ้าต้องการให้มีสัญชาติไทย ต้องแจ้งต่อสถานกงสุลไทยหรือสถานทูตไทย ณ ประเทศนั้น ๆ

หากไม่สามารถแจ้งเกิดเด็กภายในกำหนดเวลาได้ ต้องไปยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดเกินกำหนดเวลาต่อนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี โดยจะต้องนำพยานบุคคลไปให้ตรวจสอบและสอบสวนข้อเท็จจริงด้วย

8.การทะเบียนราษฎร

วิธีการแจ้งเกิด

ผู้มีหน้าที่แจ้งเกิด จำเป็นจะต้องมีรายละเอียดสำหรับแจ้งต่อนายทะเบียนดังต่อไปนี้

- * 1.รายละเอียดเกี่ยวกับเด็กที่เกิด คือ ชื่อ นามสกุล เพศ สัญชาติของเด็กที่เกิด วันเดือนปีเกิด เวลาตกฟาก ตลอดจนวันข้างขึ้นข้างแรม ตลอดจนสถานที่เกิด บ้านเลขที่ ถนน ตำบล เขต จังหวัด
  - * 2.รายละเอียดเกี่ยวกับมารดาของเด็กที่เกิด คือ ชื่อ นามสกุล และ นามสกุลเดิมก่อนสมรส อายุ สัญชาติ ที่อยู่โดยละเอียด
  - * 3.รายละเอียดเกี่ยวกับบิดา คือ ชื่อ นามสกุล อายุ สัญชาติ
- * รายละเอียดทุกอย่างเป็นเรื่องสำคัญ ขาดไปเพียงนิด ระวังชีวิตจะยุ่งยาก

☐ หลักฐานที่ต้องนำไปแสดงต่อนายทะเบียน

- 1.สำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน (ท.ร.14)
- 2.บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวอื่นๆ ของเจ้าบ้าน และของ คนที่ไปแจ้งแทน
3. หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.1/1) ซึ่งแพทย์หรือพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่อนามัย หรือผดุงครรภ์แล้วแต่กรณี ออกให้ (ถ้ามี)
- 4.บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวอื่นๆ ของพ่อแม่ เด็กที่เกิด

8.การทะเบียนราษฎร

การแจ้งตาย บ้านใดมีคนตายก็อย่ามัวแต่ร้องห่มร้องไห้จนลืมความสำคัญของ “การแจ้งตาย” เสียล่ะ เพราะถ้าไม่ไปแจ้งตายตามกฎหมายแล้ว คน ๆ นั้นก็จะยังมีสภาพเหมือนมีชีวิตอยู่ สิทธิต่าง ๆ ของเขาก็ยังใช้ได้อยู่ตามกฎหมาย ที่นี้ก็อาจมีผู้ไม่หวังดีทำการ “สวมสิทธิ” หรือพุดง่าย ๆ ก็คือ เอาสิทธิของผู้ตายนั้นไปอ้างในทางมิตินิรภัยเพราะไม่มี “ใบมรณบัตร” ที่แสดงว่าคนนั้นตายแล้วตามกฎหมาย ปัญหาเช่นนี้อาจดูแล้วไม่น่าจะเกิดขึ้น แต่มันก็เกิดมาแล้วนะจะบอกให้ และการแจ้งตายไม่เสียค่าธรรมเนียมใด ๆ แต่ถ้าไม่แจ้งตายภายในกำหนดมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท

☐ ผู้มีหน้าที่แจ้งการตาย ตามกฎหมายแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

- คนตายในบ้าน เจ้าบ้าน หรือผู้ได้รับมอบหมายจากเจ้าบ้าน หรือผู้พบเห็นมีหน้าที่แจ้งตายต่อนายทะเบียนภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ตายหรือเวลาที่พบศพ
- คนตายนอกบ้าน บุคคลที่ไปกับผู้ตาย หรือผู้พบศพแจ้งตายต่อนายทะเบียนท้องที่ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ตายหรือพบศพ
- คนตายยังต่างประเทศ ผู้รู้เห็นการตายไปแจ้งยังสถานกงสุล หรือสถานทูตไทยในประเทศนั้น ๆ

วิธีการแจ้งตาย

ผู้ที่จะไปแจ้งตายจะต้องทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตายดังต่อไปนี้

- * 1.ชื่อ นามสกุล อายุ สัญชาติ เพศ ของผู้ตาย ตลอดจนชื่อ นามสกุล และสัญชาติของบิดามารดาผู้ตาย

8.การทะเบียนราษฎร

- * 2.เวลาที่ตาย ระบุวันเดือนปี เวลาโดยละเอียด
- * 3.ที่อยู่ของผู้ตาย และสถานที่ตาย
- * 4.สาเหตุการตาย
- * 5.การดำเนินการกับศพของผู้ตาย (เก็บ ผัง เผา) ที่ไหน เมื่อไร ซึ่งกฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ผัง เผา ย้ายศพไปจากสถานที่หรือบ้านที่ตายก่อนได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจะต้องดำเนินการยังสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตเท่านั้น หากจะเปลี่ยนแปลงต้องขออนุญาตใหม่
- * รายละเอียดเหล่านี้ต้องบอกให้ครบถ้วน จะได้ไม่เป็นปัญหาในภายหลัง

☐ หลักฐานที่จะต้องนำไปแสดงต่อนายทะเบียน

- 1.สำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน (กรณีคนตายในท้องที่)
- 2.บัตรประจำตัวประชาชน หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือบัตรประจำตัวอื่นๆ ของผู้ตาย (ถ้ามี)
- 3.หนังสือรับรองการตาย(ท.ร.4/1) ซึ่งแพทย์หรือพยาบาลออกให้ (ถ้ามี) หรือกรณีมีพนักงานสอบสวนทำการชันสูตรศพอาจนำสำเนาบันทึกผลการชันสูตรศพ แสดงต่อนายทะเบียนด้วยก็ได้

8.การทะเบียนราษฎร

4. หนังสือรับแจ้งการตาย (ท.ร.4 ตอนหน้า) ซึ่งกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านออกให้กรณีคนตายในหมู่บ้านตำบล

หากไม่สามารถแจ้งตายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้มีหน้าที่แจ้งตายจะต้องไปยื่นคำร้องขอแจ้งการตาย พร้อมกับนำหลักฐานเช่นเดียวกับการแจ้งตายในกำหนดไปแสดงต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง อีกทั้งต้องนำเจ้าบ้านหรือผู้พบศพ และพยานรู้เห็นอย่างน้อย 2 คน ไปให้สอบสวนสาเหตุที่ไม่แจ้งตายภายในกำหนด และต้องไม่ลืมที่จะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับการตายนั้น ๆ ด้วย

☐ การจำหน่ายชื่อผู้ตายออกจากทะเบียนบ้าน

ต้องนำใบมรณบัตรไปขอแก้ไขตามภูมิลำเนาที่ผู้ตายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านนั้น

8.การทะเบียนราษฎร

การย้ายที่อยู่ นอกจากจะต้องขนข้าวของเครื่องใช้ย้ายไปอยู่บ้านใหม่แล้ว ก็ต้องนำชื่อของคนไปใส่ไว้ในทะเบียนบ้านใหม่ให้ถูกต้องตรงความเป็นจริงด้วยการไปแจ้งย้ายที่อยู่ตามกฎหมายให้เสร็จเรียบร้อย นี่ละจึงจะถือว่าได้ย้ายบ้านอย่างสมบูรณ์ อย่าคิดว่าเรื่องนี้ไม่สำคัญ เพราะถ้าไม่ไปแจ้งย้ายที่อยู่ให้ถูกต้องแล้ว เวลาจะทำอะไรที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากราชการ รับรองว่าจะต้องพบเรื่องยุ่งอย่างแน่นอนเพราะจะเกิดความสับสนว่าอยู่บ้านไหนกันแน่ ต้องเสียเวลาสืบค้นกันอีกยี่สิบขวบ

☐ หลักเกณฑ์การย้ายที่อยู่ประเภทต่าง ๆ มีดังนี้

ประเภทการย้าย	ภายในเวลา	หลักฐานที่ต้องนำไปติดต่อ
1.การแจ้งย้ายออก	- 15 วัน นับ แต่วันที่ย้าย ออกจากบ้าน	- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน - บัตรประจำตัวของผู้แจ้ง - บัตรประจำตัวเจ้าบ้าน - หนังสือมอบอำนาจของเจ้าบ้าน - รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้ย้าย เช่น ชื่อนามสกุลของผู้ย้าย วัน เดือนปีที่ย้าย ที่อยู่ของบ้านใหม่ และความเกี่ยวพันของผู้ย้ายกับ หัวหน้าครอบครัว

8. การกะเบียบราษฎร

ประเภทการย้าย	ภายในเวลา	หลักฐานที่ต้องนำไปติดต่อกับ
2. การแจ้งย้ายเข้า	- 15 วัน นับแต่วันย้ายเข้าจริง	- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน - บัตรประจำตัวของเจ้าบ้าน หรือตัวแทน - ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ตอนที่ 1 และ 2 (สำหรับตัวแทน ต้องมีลายเซ็นเจ้าบ้าน ยอมให้ย้ายเข้า) - หนังสือมอบหมายของเจ้าบ้าน (กรณีเป็นตัวแทน)

ปัจจุบันนี้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ไม่จำเป็นต้องไปเสียเวลาแจ้งย้ายเข้าหรือย้ายออกก็ได้ แต่ต้องไปติดต่อกับ “เรื่องการแจ้งย้ายปลายทาง” ไปแจ้งย้ายต่อนายทะเบียนท้องถิ่นของบ้านใหม่ภายใน 15 วัน หลังจากย้ายเข้าบ้านใหม่เสร็จ ไม่ต้องกลับไปแจ้งย้ายออกจากสำนักทะเบียนท้องถิ่นของบ้านเดิม และผู้ที่แจ้งการย้ายที่อยู่ได้นั้น จะต้องเป็นเจ้าบ้าน หรือตัวแทนเจ้าบ้านโดยต้องเสียค่าธรรมเนียม 5 บาท

หลักฐานที่ต้องนำไปแสดงมีดังนี้

- สำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้านที่จะแจ้งย้ายเข้า
- บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ย้ายที่อยู่
- คำยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าบ้านพร้อมบัตรประจำตัวของเจ้าบ้านที่จะย้ายเข้าไปอยู่ใหม่ (กรณีเจ้าบ้านมิได้ไปเอง)

8.การทะเบียนราษฎร

การทำบัตรประจำตัวประชาชน วันนี้ทำบัตรประชาชนหรือยังจะ? บ้านใดที่สมาชิกมีคุณสมบัติพร้อมจะทำบัตรประชาชนได้ ก็ควรรีบไปจัดการเรื่องให้เสร็จสิ้น รู้มั้ยว่าบัตรประชาชนใบเล็ก ๆ แค่นี้ มีประโยชน์มากมายทั้งต่อทางราชการ และต่อตัวผู้ถือบัตรเอง ไม่ว่าจะไปติดต่อธุระทั้งในธนาคาร (การเบิกถอนเงิน) สถานที่ราชการ บริษัทห้างร้านต่าง ๆ จำเป็นต้องมีบัตรประชาชนไปแสดงด้วยทุกครั้ง

บัตรประจำตัวประชาชนฉบับหนึ่ง ๆ มีอายุการใช้ได้ 6 ปี นับแต่วันที่ออกบัตร สามารถใช้ได้ในทุกท้องที่ และสำหรับบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่อายุ 64 ปีขึ้นไป ในบัตรจะระบุ “ใช้ได้ตลอดชีพ” โดยไม่ต้องขอมีบัตรใหม่อีก

เมื่อคิดว่าตัวเองมีคุณสมบัติดังนี้ ก็จงรีบไปทำบัตรประชาชนไทยให้เสร็จสิ้นเรียบร้อย

- สัญชาติไทย
- มีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปีบริบูรณ์
- ไม่ได้เป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ตามที่กฎหมายกำหนด (แต่เมื่อพ้นสภาพแล้วบุคคลดังกล่าวจะต้องยื่นคำขอมีบัตร)
- ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

☐ สถานที่ที่ให้ไปยื่นคำขอทำบัตรประจำตัวประชาชน ได้แก่

- 1.ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ (ในเขตต่างจังหวัด)
- 2.สำนักงานเขต (กรุงเทพมหานคร)
- 3.สำนักงานเทศบาล
- 4.สำนักงานปลัดเมืองพัทยา

8. การทะเบียนราษฎร

ในวันยื่นคำขอทำบัตร ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านท้องที่ใดก็ให้ไปยื่นทำบัตรในท้องที่นั้น และต้องไปยื่นคำขอด้วยตนเอง จะให้บุคคลอื่นไปทำแทนไม่ได้ เพราะต้องมีการถ่ายรูปและพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ยื่นคำขอทำบัตรด้วย

▣ ประเภทของการขอทำบัตรประจำตัวประชาชน มีอยู่ 3 ประเภท คือ

1. การขอมีบัตร แบ่งเป็น

1.1 ขอครั้งแรก คือ ขอเมื่ออายุครบ 15 ปีบริบูรณ์

1.2 บัตรเดิมหมดอายุ คือ เคยทำบัตรประชาชนมาก่อน แล้วบัตรที่ใช้อยู่นั้นหมดอายุ

1.3 กรณีขอมีบัตรหลังจากที่เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน กรณีนี้หมายถึงว่าบุคคลสัญชาติไทยที่เกิดก่อนวันที่ 1 มิ.ย.พ.ศ.2499 และไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพราะตกสำรวจตรวจสอบทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2499 หรือตอนเกิดพ่อแม่แจ้งเกิดเกินกำหนดเวลา ดังนั้นก็ต้องไปทำเรื่องเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านให้เสร็จเสียก่อน แล้วจึงจะทำบัตรประชาชนได้

1.4 ขอมีบัตรกรณีได้สัญชาติไทย หรือได้กลับคืนสัญชาติไทย

2. การขอมีบัตรใหม่ จะขอมีบัตรใหม่ได้ก็ต่อเมื่อบัตรเดิมสูญหายหรือถูกทำลายอย่างสิ้นเชิง

3. การขอเปลี่ยนบัตร จะขอเปลี่ยนได้เมื่อบัตรของเราเกิดมีรอยขาดตรงชื่อนามสกุล จนไม่สามารถระบุเจ้าของบัตรได้ หรือเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุล หรือทั้งชื่อและนามสกุล

▣ หลักเกณฑ์การทำบัตรประชาชนแต่ละประเภท มีดังนี้

8.การทะเบียนราษฎร

ประเภทของการขอทำบัตร	กำหนดเวลา	หลักฐานที่ต้องเตรียม	ค่าธรรมเนียม
1.การขอมีบัตร * ขอครั้งแรก	90 วัน นับแต่วันที่มีอายุครบ	- สำเนาทะเบียนบ้าน - สูติบัตร - หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อ-นามสกุลของตนและพ่อแม่ (ถ้ามี)	-
* บัตรเดิมหมดอายุ	90 วัน นับแต่วันที่บัตรหมดอายุ	- สำเนาทะเบียนบ้าน - บัตรประจำตัวเดิม	-
* กรณีขอมีบัตรหลังจากเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน	60 วัน นับแต่วันที่เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน	- สำเนาทะเบียนบ้าน - สูติบัตร - หลักฐานที่แสดงว่าได้เพิ่มชื่อแล้ว - นำบุคคลไปรับรอง	-
* ขอมีบัตรกรณีได้สัญชาติไทยหรือกลับคืนสัญชาติไทย	60 วัน นับแต่วันที่ได้สัญชาติไทยหรือได้กลับคืนสัญชาติไทย	- สำเนาทะเบียนบ้าน - หลักฐานที่แสดงว่าได้รับสัญชาติไทยแล้ว - นำบุคคลไปรับรอง	-

8.การทะเบียนราษฎร

ประเภทบัตร	กำหนดเวลา	หลักฐานที่ต้องเตรียม	ค่าธรรมเนียม
2.ขอมีบัตรใหม่	90 วัน นับแต่วันที่บัตรหายหรือถูกทำลาย	- สำเนาทะเบียนบ้าน - สูติบัตร - ใบแจ้งความบัตรหาย - พยานบุคคลมารับรอง	10 บาท
3.ขอเปลี่ยนบัตร	90 วัน นับแต่วันที่บัตรชำรุด	- สำเนาทะเบียนบ้าน - บัตรประจำตัวเดิม - หลักฐานแสดงการเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล	10 บาท

ทุกประเภทมีขั้นตอนโดยยื่นแบบบ.ป.1 พร้อมหลักฐานที่ระบุต่อเจ้าหน้าที่

☐ ข้อควรทราบเกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

บุคคลต่อไปนี้ กฎหมายยกเว้นให้ไม่ต้องขอมีบัตรประชาชน คือ

- 1.สมเด็จพระบรมราชินี
- 2.พระบรมวงศานุวงศ์ ตั้งแต่ชั้นพระองค์เจ้าขึ้นไป

8.การทะเบียนราษฎร

- 3.องคมนตรี
- 4.ข้าราชการการเมือง
- 5.ข้าราชการพลเรือน
- 6.ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
- 7.ข้าราชการครู
- 8.ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
- 9.ข้าราชการฝ่ายตุลาการ
- 10.ข้าราชการฝ่ายอัยการ
- 11.ข้าราชการทหาร และคนงานหรือลูกจ้างในสังกัดกระทรวงกลาโหม
- 12.ทหารกองประจำการ
- 13.ข้าราชการตำรวจ
- 14.สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- 15.สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่า
เลขาธิการผู้ว่าฯ ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าฯ และข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- 16.สมาชิกสภาจังหวัด และข้าราชการส่วนจังหวัด
- 17.สมาชิกสภาเมืองพัทยา ปลัดเมืองพัทยา รองปลัดเมืองพัทยา และ
พนักงานเมืองพัทยา
- 18.สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล
- 19.กรรมการสุขาภิบาล และพนักงานสุขาภิบาล
- 20.พนักงานองค์การของรัฐ
- 21.กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
ฝ่ายรักษาความสงบ แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน

8.การทะเบียนราษฎร

22.ภิกษุ สามเณร นักพรต และนักบวช

23.กรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

24.ผู้มีกายพิการเดินไม่ได้ เป็นใบ้ ตาบอดทั้งสองข้าง หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

25.นักโทษที่จำคุกโดยกฎหมาย

26.ข้าราชการบำนาญ

บุคคลเหล่านี้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประชาชน

และจะขอมีบัตรเมื่อ

- กรณีพ้นสภาพจากการยกเว้นแล้ว จะต้องยื่นคำขอมีบัตรภายใน 60 วัน นับแต่วันที่พ้นสภาพโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมซึ่งสามารถยื่นคำขอมีบัตรตามแบบบ.ป.1 ต่อเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งสำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน และหลักฐานแสดงว่าพ้นสภาพการได้รับยกเว้นแล้ว

- กรณีขอมีบัตรในขณะที่เป็นบุคคลได้รับการยกเว้น สามารถกระทำได้ ตลอดระยะเวลาดังกล่าว โดยยื่นคำขอมีบัตรตามแบบ บ.ป.1 ต่อเจ้าหน้าที่พร้อม สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน และแสดงหลักฐานว่าเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้น (สำหรับชายไทยอายุ 22-30 ปี ให้นำหลักฐานการพ้นสภาพทางทหารของตนไป แสดงในการทำบัตรทุกกรณี)

ก ร ร

ทะเบียน

ชื่อบุคคล

การตั้งชื่อหรือตั้งนามสกุล
ก็มีหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย
เหมือนกันนะจ๊ะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

9.การทะเบียนชื่อบุคคล

มีใครบ้างในบ้านนี้เมืองนี้ที่ไม่มีชื่อ เมื่อแรกเกิดสิ่งที่พ่อแม่พยายามขบคิดกันหัวแทบแตกก็คือ ชื่อของลูก เพราะความสำคัญของมนุษย์ทุกคนที่ต้องมีชื่อ จะชื่อนายสมชาย นางสาวสมหญิง นางสาวสมจริง หรืออะไรก็แล้วแต่ ทุกคนต้องมีนามประจำกายกันทั้งนั้น

ตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ผู้มีสัญชาติไทยต้องมีชื่อตัวและชื่อสกุล และจะมีชื่อรองก็ได้ เพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ การตั้งชื่อตัว หรือชื่อรอง และการตั้งชื่อสกุล (นามสกุล) มีหลักเกณฑ์ดังนี้

การตั้งชื่อนั้นสำคัญไฉน สำคัญหรือไม่ ลองไปถามพ่อแม่หลายคนดูสิว่า ให้ความสำคัญกับชื่อลูกกันแค่ไหน บ้างก็ไปขอให้พระตั้งให้เพื่อความเป็นสิริมงคล บ้างก็เที่ยวค้นหาชื่อตามตำราให้วุ่นวายว่าชื่อใดจะทำให้โชคดีเป็นศรีแก่ตัว

หลักเกณฑ์ง่าย ๆ เบื้องต้นสำหรับการตั้งชื่อตัวหรือชื่อรองมีดังนี้

1. ต้องไม่ฟ้องหรือมุ่งหมาย ให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี หรือราชทินนาม

2. ต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

3. ผู้ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ หรือผู้เคยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ แต่ได้ออกจากบรรดาศักดิ์นั้นโดยมิได้ถูกถอด จะใช้ราชทินนามตามบรรดาศักดิ์นั้นเป็นชื่อตัวหรือชื่อรองก็ได้

9.การทะเบียนชื่อสกุล

การตั้งชื่อสกุลก็สำคัญไม่แพ้กัน เมื่อได้ชื่อตัวที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์แล้ว ก็ต้องมีชื่อสกุลที่ถูกหลักเกณฑ์ด้วย จะใช้คำสวยหรืออย่างไรก็แล้วแต่ ถ้าไม่ถูกหลักเกณฑ์ ชื่อสกุลนั้นก็ยังไม่ใช้ได้ ทางที่ดีถูกหลักไว้ก่อน ส่วนถูกใจเอาไว้ทีหลังก็แล้วกัน

☐ คุณสมบัติของบุคคลที่สามารถขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือตั้งชื่อสกุลใหม่

1. มีสัญชาติไทย
2. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในท้องที่ที่ยื่นคำขอ

☐ หลักเกณฑ์ง่าย ๆ ที่ขาดไม่ได้เวลาจะตั้งชื่อสกุลมีดังนี้

1. ต้องไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย หรือพระนามของพระราชินี
2. ต้องไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่ราชทินนามของคนของผู้บุพการี หรือของผู้สืบสันดาน
3. ต้องไม่ซ้ำกับชื่อสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ หรือชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว
4. ต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย
5. ต้องมีพยัญชนะไม่เกินกว่าสิบพยัญชนะ เว้นแต่กรณีใช้ราชทินนามเป็นชื่อสกุล

☐ ข้อห้ามของการตั้งชื่อสกุล

1. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดใช้ “ณ” นำหน้าชื่อสกุลของตน นอกจากชื่อสกุลที่โปรดเกล้าฯ ขนานพระราชทาน
2. ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดที่มีได้เป็นผู้สืบสายราชตระกูลใช้คำ ณ อยุธยา เป็นชื่อสกุลหรือต่อท้ายชื่อสกุลของตน

9.การทะเบียนชื่อบุคคล

3. ห้ามอย่าให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาศัพท์ที่เป็นพระบรมนามาภิไธยมาตั้ง หรือเอามาประกอบกับศัพท์อื่นตั้งเป็นชื่อสกุลของคน เช่น จักรี นฤบาล เทพ
4. ห้ามอย่าให้ผู้หนึ่งผู้ใดเอาศัพท์ที่ใช้เป็นนามเมือง ซึ่งเคยเป็นราชธานีมาแล้วแต่ก่อนหรือปัจจุบันนี้ประกอบกับศัพท์อื่นใช้เป็นชื่อสกุล เช่น กรุงเทพ บางกอก สุโขทัย เว้นแต่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตพิเศษ

▣ เตรียมนามสกุลที่คิดว่าถูกต้องและถูกใจพร้อมแล้ว ต้องเตรียมเอกสารเพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่ดังนี้

- บัตรประจำตัวประชาชน
- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน
- สำเนาทะเบียนบัตรฐานันดร (กรณีขอใช้ราชทินนามของคนเป็นชื่อสกุล)
- สำเนาทะเบียนบัตรฐานันดร และหลักฐานแสดงความเป็นผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดาน (กรณีขอให้ราชทินนามของผู้บุพการีหรือของผู้สืบสันดานเป็นชื่อสกุล)
- สำเนาพระราชหัตถเลขาพระราชทานชื่อสกุล (กรณีขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลที่ได้รับพระราชทาน)

การเปลี่ยนชื่อ จะต้องเป็นการเปลี่ยนชื่อโดยสุจริต ไม่มีเจตนาทุจริตแอบแฝง หากอายุยังไม่ครบ 20 ปีบริบูรณ์ ก็ต้องให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้ยื่นคำขอแทน โดยจะต้องไปยื่นคำขอตามแบบ ช. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ในท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ หรือสำนักงานเขต พร้อมหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

9.การทะเบียนชื่อบุคคล

เมื่อได้รับอนุญาต นายทะเบียนท้องที่จะออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรอง (แบบ ช. 3) ให้แก่ผู้ขอไว้เป็นหลักฐานและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 25 บาท

การเปลี่ยนชื่อสกุล ถ้าเกิดไม่พอใจชื่อสกุลเดิม จะเปลี่ยนให้เพราะกว่าเดิมก็ได้ คือต้องตั้งชื่อสกุลขึ้นมาให้ลูกหลักเกณฑ์ แล้วขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลนั้นเท่านั้นก็เปลี่ยนชื่อสกุลได้แล้ว เมื่อได้รับอนุมัติ นายทะเบียนท้องที่จะออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือตั้งชื่อสกุลใหม่ให้แก่ผู้ขอและเรียกเก็บค่าธรรมเนียม 50 บาท

ที่นี้มันก็มีบางกรณีสำหรับผู้หญิงที่สามารถเปลี่ยนชื่อสกุลได้ก็คือหญิงที่แต่งงานแล้วใช้ชื่อสกุลของสามี เมื่อมีการหย่า หญิงนั้นจะต้องกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน โดยนำหลักฐานใบสำคัญการหย่าไปแสดงต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเขต หรือนายทะเบียนอำเภอ เพื่อขอแก้ไขชื่อสกุลในทะเบียนบ้านเป็นชื่อสกุลเดิมของตน แล้วขอทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ หรือกรณีที่สามีถึงแก่กรรม หญิงนั้นจะยังใช้ชื่อสกุลของสามี หรือกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนก็ได้

ก ำ ร
ทะ เปี ย น
ค ร อ บ ค ร ี ว

รักชอบกัน อยากแต่งงานกัน
แต่อายุยังไม่ถึง 20 ปี
จะทำยังไงดีล่ะ? รู้ไหมเอ๋ย

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

10.การทะเบียนครอบครัว

“ครอบครัว” ถือเป็นสถาบันปฐมภูมิที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นสถาบันแรกที่จะทำหน้าที่หล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตเป็นอนาคตที่ดีของชาติชาย-หญิงเมื่อตกลงปลงใจจะสร้างครอบครัวด้วยกันแล้ว จำเป็นจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายเพราะจะได้มีสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

การจดทะเบียนสมรส สังคมไทยเรายังคงให้ความสำคัญกับการจดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย แม้ว่าในปัจจุบันจะมีแนวคิดของการ “อยู่ก่อนแต่ง” ผุดพวยขึ้นมาในหมู่หนุ่มสาวยุคใหม่ก็ตาม เนื่องจากการจดทะเบียนสมรสคือหลักฐานที่แน่นอนว่าชายและหญิงเป็นสามีภรรยากันอย่างถูกต้องตามครรลองแห่งกฎหมาย ลูกที่เกิดมาก็จะเป็นลูกที่ถูกต้องตามกฎหมายของพ่อแม่ อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน เช่น เป็นหลักฐานในการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษี ข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินค่าช่วยเหลือบุตร ค่าเล่าเรียนบุตร และค่ารักษาพยาบาล

จะงอมือกันไปจดทะเบียนสมรสได้ ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- มีอายุครบ 17 ปีบริบูรณ์
- ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือไร้ความสามารถ
- ไม่เป็นญาติสืบสายโลหิตโดยตรง
- ไม่เป็นพี่น้องคลานตามกันมา หรือไม่เป็นพี่น้องร่วมพ่อหรือร่วมแม่เดียวกัน
- ผู้มีลูกบุญธรรมจะแต่งงานกับลูกบุญธรรมไม่ได้
- ไม่เป็นคู่สมรสของผู้อื่น

10.การทะเบียนครอบครัว

- หญิงหม้ายจะแต่งงานใหม่ต้องรอให้เกิน 310 วันหลังจากที่ชีวิตสมรสครั้งแรกสิ้นสุดก่อน ยกเว้นในกรณีที่
  - คลอดบุตรแล้วในระหว่างนั้น
  - สมรสกับคู่สมรสเดิม
  - มีใบรับรองแพทย์ว่ามีได้มีครรภ์
  - ศาลมีคำสั่งให้สมรสได้

☐ เอกสารที่จะต้องนำไปแสดงต่อนายทะเบียน

- กรณีที่ทั้งชายและหญิงบรรลุนิติภาวะแล้ว (อายุครบ 20 ปี)
  - * บัตรประจำตัวประชาชน
  - * สำเนาทะเบียนบ้านของทั้งสอง
- กรณีที่ทั้งคู่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ (17 ปีแต่ไม่ถึง 20 ปี)
  - * บัตรประจำตัวประชาชน
  - * สำเนาทะเบียนบ้านของทั้งสองคน
  - * บุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอม เช่น พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เป็นต้น ซึ่งการยินยอมสามารถทำได้ 3 ทาง คือ
    1. ลงลายมือชื่อในขณะที่จดทะเบียน
    2. ทำเป็นหนังสือ
    3. ถ้ามีเหตุจำเป็น อาจให้ความยินยอมด้วยวาจาต่อหน้าพยานอย่างน้อย 2 คน ก็ได้
- * ชาย หญิงที่มีอายุไม่ครบ 17 ปีบริบูรณ์ จะแต่งงานกันได้ก็ต้องมีคำสั่งของศาลอนุญาต โดยนำคำสั่งศาลนั้นไปแสดงต่อนายทะเบียน

10.การทะเบียนครอบครัว

☐ วิธีการจดทะเบียนสมรส

ชายหญิงต้องไปให้ถ้อยคำและแสดงความยินยอมเป็นสามีภรรยากันโดยเปิดเผยต่อหน้านายทะเบียนที่อำเภอ กิ่งอำเภอ เขต หรือสถานทูต สถานกงสุลไทย ในต่างประเทศแห่งใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของท้องถิ่นนั้น เมื่อนายทะเบียนสอบถามแล้วเห็นว่ามีความสมบูรณ์ครบถ้วน รับจดทะเบียนได้ คู่สมรสก็จะได้รับใบสำคัญการสมรสฝ่ายละ 1 ฉบับ เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

☐ ค่าธรรมเนียม

- การจดทะเบียนสมรส ณ สำนักทะเบียน ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ
- การจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียน ต้องเสียค่าธรรมเนียม 200 บาท พร้อมทั้งจัดกรับ-ส่งนายทะเบียนด้วย

การจดทะเบียนการหย่า ในบางครั้งชีวิตคู่อาจไม่สวยหรูดังที่วาดไว้ และมักจะลงเอยด้วยการหย่าร้าง ซึ่งสถิติการหย่าร้างของคนไทยกำลังมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกปีอันมีลักษณะใกล้เคียงกับสังคมตะวันตกมากยิ่งขึ้น

เพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของกฎหมาย จึงต้องมีการจดทะเบียนหย่า การหย่าสำหรับคู่สมรสที่ได้จดทะเบียนสมรสแล้วไม่ว่ากรณีใดต้องไปจดทะเบียนหย่า ณ สำนักทะเบียน จะไปจดที่อื่นไม่ได้ และต้องทำต่อหน้านายทะเบียนเท่านั้น การหย่าจะมีผลสมบูรณ์ ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

10.การทะเบียนครอบครัว

1. การหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย คือการที่คู่หย่าไปจดทะเบียนหย่าด้วยตนเองที่สำนักทะเบียนแห่งใดก็ได้ และจะต้องนำหลักฐานติดตัวไปด้วยดังต่อไปนี้

- บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการของทั้งสองฝ่าย
- หลักฐานการจดทะเบียนสมรส เช่น ใบสำคัญการสมรส หรือสำเนาทะเบียนสมรส
- สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านของทั้งสองฝ่าย
- หนังสือสัญญาหย่า

กรณีคู่หย่าไม่สามารถยื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนแห่งเดียวกันได้ เช่น คู่หย่าฝ่ายหนึ่งอยู่ในประเทศ อีกฝ่ายหนึ่งอยู่ต่างประเทศ เป็นต้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะต้องไปยื่นคำร้องขอหย่าพร้อมทั้งหนังสือยินยอมการหย่าที่สำนักทะเบียนแห่งแรก จากนั้นเอกสารจะถูกส่งไปยังสำนักทะเบียนอีกแห่งและแจ้งอีกฝ่ายหนึ่งให้มาดำเนินการ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาคำร้องและเอกสารการหย่า จะออกใบสำคัญการหย่าและให้คู่หย่าฝ่ายหลังรับไป 1 ฉบับ ส่วนใบสำคัญการหย่าอีกใบจะส่งกลับไปยังสำนักทะเบียนแห่งแรก และให้คู่หย่าฝ่ายแรกมารับใบสำคัญนั้น

2. การหย่าโดยคำพิพากษาของศาล หากคู่หย่าต้องการให้นายทะเบียนบันทึกการหย่าไว้เป็นหลักฐาน จะต้องยื่นสำเนาคำพิพากษาของศาลที่แสดงว่าได้หย่ากันแล้วแก่นายทะเบียนจากนั้นนายทะเบียนก็จะบันทึกคำสั่งศาลไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้หากมีข้อตกลงอย่างอื่น เช่น ทรัพย์สิน อำนาจการปกครองบุตร ก็สามารถบันทึกไว้ในทะเบียนหย่าได้

10.การทะเบียนครอบครัว

การจดทะเบียนรับรองบุตร พ่อแม่ของเด็กซึ่งเป็นสามีภริยากันโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเด็กที่เกิดมาจึงเป็นลูกที่ชอบด้วยกฎหมายของแม่ฝ่ายเดียว หากเด็กจะเป็นลูกที่ชอบด้วยกฎหมายของพ่อก็ต้องมีการจดทะเบียนรับรองบุตร เมื่อจดทะเบียนเรียบร้อยแล้ว เด็กก็จะมีสิทธิใช้นามสกุลและรับมรดกของพ่ออย่างถูกต้อง ส่วนผู้เป็นพ่อก็จะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้ ยิ่งถ้าเป็นข้าราชการแล้วก็จะได้รับเงินค่าช่วยเหลือต่าง ๆ ของลูกคนนั้น เห็นมั้ยว่ามีประโยชน์มากมายแค่ไหน

การจดทะเบียนรับรองบุตรนี้ ทำได้เฉพาะฝ่ายชายเท่านั้น ส่วนหนุ่มสาวคู่ใด ริชชิงสักก่อนห้ามจนมีลูกมีเด้าก่อนแต่งงาน เมื่อแต่งงานจดทะเบียนสมรสกันแล้ว เด็กคนนั้นจะเป็นลูกที่ถูกต้องตามกฎหมายทันทีโดยไม่ต้องจดทะเบียนรับรองบุตรอีก ส่วนค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการจดทะเบียนรับรองบุตรก็เช่นเดียวกันกับการจดทะเบียนสมรส

☐ วิธีการจดทะเบียนรับรองบุตร

1. การรับรองบุตรด้วยความสมัครใจของบิดา โดยได้รับความยินยอมจากเด็กและมารดาแล้ว เพื่อความสะดวกก็ควรพาเด็กและมารดาไปยื่นคำร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตรยังที่ว่าการอำเภอ กิ่งอำเภอ สำนักงานเขต สถานทูตหรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ เพื่อให้ทั้งสองคนนั้นลงนามแสดงความยินยอม และต้องเตรียมเอกสารดังต่อไปนี้

- ใบสูติบัตร และ สำเนาทะเบียนบ้านของเด็ก
- บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของมารดาเด็ก
- บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของบิดา (ผู้ยื่นคำร้อง)
- บัตรประจำตัวประชาชนของเด็ก (ในกรณีที่เด็กอายุเกิน 15 ปี)

10.การทะเบียนครอบครัว

และหากเด็กและมารดาไม่ได้ไปด้วย นายทะเบียนจะมีหนังสือแจ้งไปยังทั้งสองคนเพื่อให้มาแสดงความยินยอมหรือคัดค้าน ถ้าเกิน 60 วันหลังจากที่นายทะเบียนแจ้งไปถึง เด็กหรือมารดาเด็กไม่คัดค้านหรือไม่ให้ความยินยอม ให้แจ้งบิดาเด็กทราบ ถ้าเด็กหรือมารดาเด็กอยู่ต่างประเทศให้ขยายเวลาเป็น 180 วัน

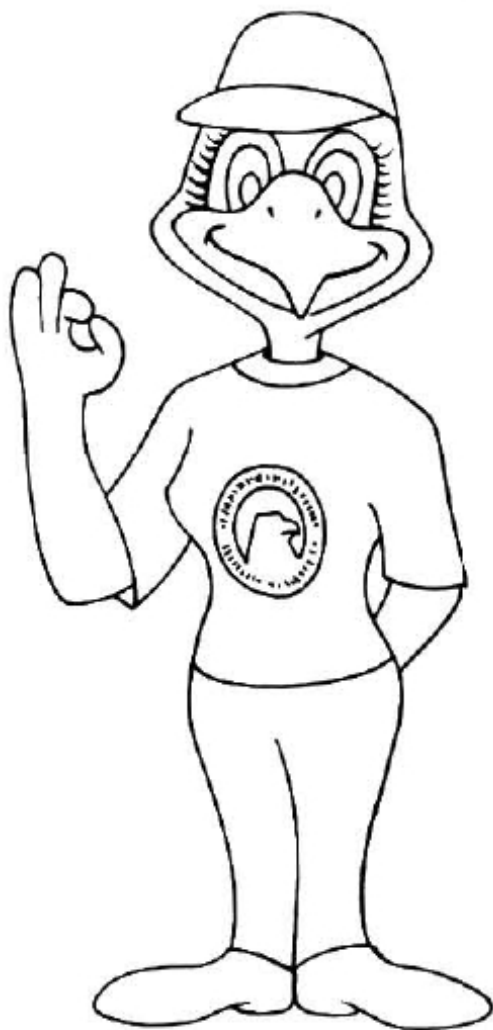
2. คำพิพากษาของศาล เมื่อศาลได้พิพากษาแล้วว่าเด็กคนนั้นเป็นบุตร อาจขอให้นายทะเบียนบันทึกการรับรองบุตรไว้เป็นหลักฐานก็ได้ โดยยื่นสำเนาพิพากษาถึงที่สุดและรับรองสำเนาถูกต้องแก่นายทะเบียน

ก ำ ร

ศึ ก ษ า

ภาคบึงคับ

เด็กไทยจะไม่ด้อยค่า
ถ้าได้รับการศึกษาที่เหมาะสม

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

11. การศึกษาภาคบังคับ

การศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญต่อเด็กและเยาวชนซึ่งถือว่าเป็นอนาคตของชาติ ปัจจุบันนี้เด็กไทยจำนวนไม่น้อยที่ขาดโอกาสทางการศึกษาที่เหมาะสม และมีสถิติที่น่าตกใจเป็นอย่างยิ่งว่า เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนแล้ว ประชาชนไทยยังมีระดับการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ อย่าง อินโดนีเซีย มาเลเซีย มากมายนัก

ทางหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือหน่วยงานอื่นๆ ก็ได้พยายามขยายโอกาสทางการศึกษาต่อเด็กให้สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะเห็นว่ามีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกิดขึ้นมากมายตามเขตชนบท

อีกทั้งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดการศึกษาสามัญที่ประชาชนทุกคนควรได้รับว่าจะต้องไม่ต่ำกว่า 12 ปี โดยรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบดูแลคุณภาพของการศึกษา ตลอดจนค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งมีเป้าหมายให้เยาวชนไทยมีการศึกษาทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน สามารถแข่งขันได้อย่างไม่น้อยหน้าใครเขา และจะสามารถทำได้ตามเจตนารมณ์นั้นหรือไม่ เราคงต้องติดตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติซึ่งกำลังอยู่ในขั้นได้เถียงและตีความกันว่าจะมีรูปร่างหน้าตาออกมาเช่นไร

สำหรับพ่อแม่ทุกๆ คนถ้ารักและหวังดีกับลูกอย่างสุดจิตสุดใจ เมื่อลูกถึงเกณฑ์ที่จะเข้าโรงเรียนได้ก็ควรพาลูกไปสมัครเรียนเสียให้เรียบร้อย ซึ่งคุณสมบัติของเด็กตลอดจนกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่พ่อแม่ควรปฏิบัติตามเพื่อให้ลูกต้องตามกฎหมายไว้ดังนี้

☐ เด็กในเกณฑ์เข้าเรียน

เด็กทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 8 จนถึงอายุย่างเข้าปีที่ 15 จะต้องเข้าเรียน

11. การศึกษาภาคบังคับ

ในชั้นประถมศึกษา ยกเว้นว่าจะสอบไล่ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว

ผู้อำนวยการเขต หรือทางอำเภอจะประกาศให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองไปแจ้งความตามรายการสำรวจเด็กที่ต้องเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา ซึ่งพ่อแม่หรือผู้ปกครองนั้นจะต้องแจ้งการเข้าศึกษา ณ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอที่เด็กมีภูมิลำเนาอยู่ในระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคมของปีถัดไป

☐ หลักฐานที่ต้องเตรียมไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศึกษาธิการ

1. สูติบัตรหรือใบแทน
2. สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน

☐ ข้อยกเว้น

นายอำเภอ หรือ ผู้อำนวยการเขต มีอำนาจยกเว้นเด็กที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ ไม่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนชั้นประถมศึกษา คือ

1. เด็กที่บกพร่องทางกายหรือความคิด หรือเป็นโรคเรื้อรัง โรคติดต่อ
2. เด็กที่อยู่ห่างจากโรงเรียนประถมศึกษาที่สอนเกินสองกิโลเมตร หรือไม่สามารถไปโรงเรียนได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ซึ่งไม่มีทางจะหลีกเลี่ยงได้
3. เด็กที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง ซึ่งทุพพลภาพไม่มีหนทางหาเลี้ยงชีพและไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดูแทน

☐ ข้อพึงปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก

1. พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ของเด็กให้ถูกต้องตรงกับทะเบียนบ้านอยู่เสมอ

11. การศึกษาภาคบังคับ

2. ควรเก็บรักษาสูติบัตรไว้ให้ดี
3. เมื่อเด็กเข้าเรียนแล้ว ต้องตรวจสอบเอกสารทางทะเบียนที่โรงเรียนให้ถูกต้องตรงกับทะเบียนบ้านและสูติบัตร หากผิดพลาดต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง

☐ โทษ

1. ไม่แจ้งความตามรายการสำรวจเด็กตามกำหนด อาจถูกปรับไม่เกิน 100 บาท
2. ถ้าพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กเคยถูกปรับมาแล้วยังขัดขืนอยู่อีก ต่อไปต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ชายไทยอายุ 20 ปีบริบูรณ์
อย่าลืมรับใช้ชาติด้วย
การเป็นทหาร

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

การขึ้น
ทะเบียน
ท ๕ ๑ ๕
กองเกิน

จะได้ใบดำหรือใบแดง
ก็ต้องเสี่ยงกันเอาเองนะจ๊ะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

12. การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน

หน้าที่ของพลเมืองที่ดีคือ การรับใช้ประเทศชาติและสังคม กล่าวสำหรับพลเมืองชายแล้ว ยังมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งในด้านการรักษาความมั่นคงของชาติ คือ การรับราชการทหาร แม้ว่าในปัจจุบันสงครามการต่อสู้ด้วยอาวุธได้กลายเป็นสงครามเศรษฐกิจแบบบริบูรณ์ๆ กลืนประเทศแบบบริบูรณ์ๆ ไม่มีการเสียเลือดเนื้อ ทว่าบทบาทหน้าที่ของทหารก็ยังคงมีความสำคัญต่อประเทศชาติและประชาชน เห็นได้จากการเปลี่ยนภารกิจจับปืนมาสู่ภารกิจเพื่อสังคมมากยิ่งขึ้นของเหล่าทัพทั้งหลาย

ในเดือนกันยายนของทุกปี ทางราชการจะประกาศให้ผู้ที่มียุถึงเกณฑ์ที่จะต้องลงบัญชีทหารกองเกินได้ทราบ ประกาศนี้จะปิดไว้ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และสถานที่สำหรับแจ้งข่าวในชุมชนนั้น

การขอลงบัญชีทหารกองเกิน ชายสัญชาติไทยตามกฎหมายอายุย่างเข้า 18 ปีในปีพ.ศ.ใด ต้องไปแสดงตนขอลงบัญชีทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคมของปีนั้น หากไม่สามารถไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ - เช่น ไปอยู่ต่างประเทศ ติดสอบไล่ หรือป่วยจนไม่สามารถมาได้ (สำหรับเหตุนี้มักจะไม่ได้รับการผ่อนผันเพราะรู้ว่าเป็นข้ออ้างสำหรับการหนีทหารที่นิยมใช้กันอย่างดาษดื่น) ต้องให้บุคคลที่บรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน (ยังไ้ทั้งหนีไม่พ้น) โดยจะต้องเตรียมหลักฐานดังต่อไปนี้

- สูติบัตรหรือใบเกิด
- บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรเหลือง หรือใบแทน (บัตรสีชมพู)
- สำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน ทั้งของตนเองและของบิดามารดา
- ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว (กรณีที่บิดามารดาเป็นคนต่างด้าว)
- หนังสือสำคัญการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล ทั้งของตนเองและของบิดามารดา

12. การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน

(ถ้ามี)

- สำเนาทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม (ถ้ามี)
- หลักฐานการแปลงสัญชาติ (ในกรณีที่มีการแปลงสัญชาติ)
- มรณบัตร (กรณีบิดามารดาถึงแก่กรรม)

▣ สถานที่ลงบัญชีทหารกองเกิน

1. สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่บิดามีภูมิลำเนาอยู่
2. ถ้าบิดาถึงแก่กรรม ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่มารดา มีภูมิลำเนาอยู่ หรือ
3. ถ้าบิดามารดาถึงแก่กรรมทั้งคู่ ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ แต่จะต้อง นำผู้ปกครองไปพบเจ้าหน้าที่ด้วย
4. ถ้าเป็นบุตรนอกสมรส ก็ถือภูมิลำเนาของมารดาหรือผู้ปกครองเป็นหลัก
5. ถ้าเป็นบุตรบุญธรรม ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ที่ผู้รับบุตรบุญธรรมมีภูมิลำเนาอยู่
6. ถ้าเป็นคนที่ไม่ทราบทั้งบิดามารดา ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนา

การตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการ คือการตรวจสอบว่าคนๆ นั้นมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะรับราชการทหารหรือไม่ เมื่อผ่านการตรวจเลือกแล้ว ก็จะเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกอีกครั้งหนึ่ง โดยบุคคลใดที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้แล้ว เมื่ออายุย่างเข้า 21 ปีในพ.ศ.ใด ต้องไปแสดงตนขอรับหมาย

12. การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน

เรียกเพื่อเข้ารับการตรวจเลือกเป็นทหารกองประจำการ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอของท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของตนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 ธันวาคมของปีนั้น โดยจะต้องนำหลักฐานดังนี้

- ใบสำคัญทหารกองเกิน (แบบ ส.ค.9)
- บัตรประจำตัวประชาชน
- กรณีที่เป็นผู้ขอรับหมายเรียกฯ แทน ต้องมีหนังสือมอบอำนาจมาแสดงด้วย

☐ **วิธีการตรวจเลือก** การตรวจเลือกทหารจะกระทำในเดือนเมษายน-พฤษภาคมของทุกปี สถานที่ตรวจเลือกจะกำหนดไว้ในหมายเกณฑ์หรือหมายเรียกซึ่งทหารกองเกินจะเข้าเป็นทหารกองประจำการได้ 2 วิธี คือ

1. เข้ารับการตรวจเลือก ซึ่งได้แก่

- *การตรวจร่างกาย* โดยคณะกรรมการจะตรวจร่างกายทหารกองเกินเมื่อตรวจแล้วผลปรากฏอย่างไรจะแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ
  1. คนที่มีร่างกายสมบูรณ์ดี ไม่มีอวัยวะพิการผิวด้าน สามารถรับราชการในหน้าที่รบได้
  2. คนที่มีร่างกายพิการบ้าง แต่ไม่ถึงกับทุพพลภาพ สามารถรับราชการในหน้าที่ช่วยรบได้ เช่น คนที่ตาเหล่ คอพอก
  3. คนที่มีร่างกายไม่สมบูรณ์พอที่จะรับราชการทหารในขณะนั้นได้ เพราะป่วย ต้องพักรักษาเกิน 30 วัน บุคคลพวกนี้จะต้องถูกตรวจเลือกใหม่ในคราวต่อไป
  4. คนพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคที่ไม่สามารถจะรับราชการทหารได้

12. การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน

- วัตถุประสงค์และรอบอก ส่วนสูงจะต้องสูง 146 ซม.ขึ้นไป และรอบอกจะต้องมีขนาดตั้งแต่ 76 ซม.ขึ้นไป เมื่อหายใจออก

2. โดยวิธีอื่น เช่น สมัครเป็นทหารกองประจำการก่อนมีการตรวจเลือก (จะสมัครในวันตรวจเลือกก็ได้ แต่ต้องก่อนมีการตรวจเลือก)

☐ วิธีการคัดเลือก เมื่อผ่านการตรวจเลือกแล้ว ก็จะมาถึงการคัดเลือก ถ้าพูดอย่างเข้าใจกันทั่วไปก็คือ “การจับใบดำ-ใบแดง” นั่นเอง ซึ่งสีดำ หมายถึง ไม่ต้องเข้ารับราชการทหาร-ส่วนสีแดง หมายถึง ต้องเข้ารับราชการทหาร ส่วนใครจะเซหรือจะโง่กับสี้ใดก็ต้องเลือกกันเอาเอง

การผ่อนผันไม่คัดเลือก

1. บุคคลที่ต้องการเลี้ยงบิดามารดาซึ่งไร้ความสามารถ ทูพพลภาพ ชรา และไม่มีใครเลี้ยงดู ถ้าลูกเข้ากองประจำการพร้อมกันหลายคน ก็ผ่อนผันได้ 1 คน โดยต้องขอผ่อนผันก่อนการตรวจเลือกก่อนนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต ก่อนวันตรวจเลือกไม่น้อยกว่า 30 วัน

2. บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ที่มีระดับถึงปริญญาตรีซึ่งผ่อนผันได้ไม่เกินอายุ 26 ปี โดยสถานศึกษาจะเป็นผู้ดำเนินการให้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีที่มีการตรวจเลือก

รักษาดินแดน หรือ รด. คืออะไร

ยังมีข้อยกเว้นอีกประเภทสำหรับชายที่ไม่ต้องเกณฑ์ทหาร คือ การเป็นนักศึกษาวิชาทหาร หรือที่พูดกันทั่วไปว่า เรียน รด. ดำเนินการโดยกรมรักษาดินแดน

12. การขึ้นทะเบียนทหารกองเกิน

ซึ่งจะมีการรับสมัครจากนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษา นักศึกษาในมหาวิทยาลัย และนักเรียนในโรงเรียนอาชีวะ โดยมีหลักสูตรของการเรียน 5 ปี หากปรกติจะเรียนกันแค่ 3 ปีก็ได้รับยกเว้นในการเข้ารับราชการตามพ.ร.บ.รับราชการทหาร พ.ศ.2497 แล้ว พอเป็นแบบนี้เลยมีนักเรียนชายสมัครเรียนกันเป็นจำนวนมากเมื่ออยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเนื่องจากไม่ต้องไปเกณฑ์ทหาร แต่จะมีการเรียกตัวเข้าไปฝึกเป็นบางครั้ง เพราะถือว่านักศึกษาวิชาทหารเหล่านี้คือกำลังสำรองหลักที่จะต้องเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลาสำหรับเหตุคับขัน

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

ไม่ใช่ว่าจะทำอะไรได้ตามใจ
ถ้าเป็นเรื่องใหญ่ ก็ต้องขอ
อนุญาตจากหน่วยราชการนะ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

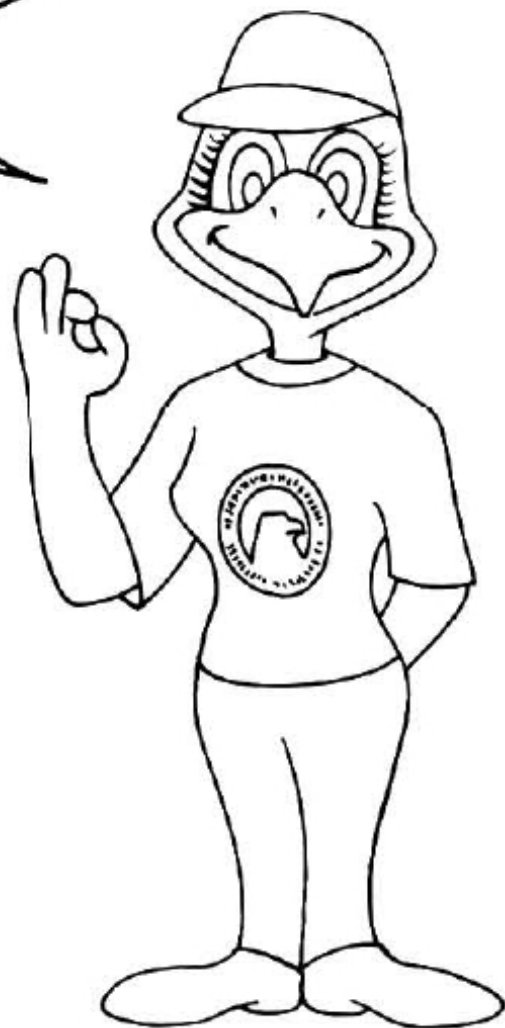

ກ າ ຮ

ບ ອ

ອນຸຍາດ

อยากตั้งสมาคม
จะต้องทำอะไรบ้าง
ตรงนี้มีคำตอบรออยู่แล้ว

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

13. การขออนุญาตต่างๆ

เพื่อความเป็นปรกติสุขของสังคมโดยส่วนรวมการที่จะทำสิ่งใดตามที่สาธารณะหรืออะไรก็ตามที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของคนในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมี “การขออนุญาต” ทำสิ่งนั้นต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จะทำโดยพลการไม่ได้ เช่น ถ้าอยากจัดคอนเสิร์ตตามที่สาธารณะ ก็จะต้องขอทำเรื่องขออนุญาตใช้สถานที่ ใช้เครื่องเสียง หรืออยากจะทำรถ ไซท์ว่ามีรถแล้วจะสามารถขับไปตามท้องถนนได้ จะต้องทำเรื่องขอมอเตอร์ไซค์ เป็นต้น

การขออนุญาตต่างๆ ต่อหน่วยราชการอำเภอ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

◎ การขออนุญาตทำหนังสือเดินทาง

ผู้ที่ต้องการจะเดินทางไปต่างประเทศ ต้องไปยื่นคำร้องขอหนังสือเดินทางที่กองหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งปัจจุบันนี้ได้ขยายสาขาย่อยคือสาขาย่อยรังสิต สาขาย่อยเซ็นทรัลปิ่นเกล้า และสาขาย่อยเมืองทองธานี จังหวัดนครเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยเอกสารหลักฐานที่จะต้องนำติดตัวไปด้วยมีดังนี้

ก. สำหรับประชาชน

- คำร้อง
- บัตรประจำตัวประชาชน ถ่ายสำเนาทั้งหน้าหลัง
- สำเนาทะเบียนบ้าน 1 ชุด
- สำเนาทะเบียนสมรส 1 ชุด (ถ้ามี)
- เอกสารการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี)

13.การขออนุญาตต่างๆ

- ชายอายุไม่เกิน 46 ปี ให้ถ่ายแบบ ส.ค.9 หรือ ส.ค.43 หรือ ส.ค.8 แนบไปด้วย (เพราะเป็นหลักฐานสำคัญทางการทหาร)
- ค่าธรรมเนียม 1,000 บาท ค่าเขียนคำร้อง 5 บาท ค่าแสตมป์ 5 บาท รวม 1,010 บาท

ข.กรณีผู้ขอหนังสือเดินทางเป็นผู้เยาว์ (อายุยังไม่ถึง 20 ปี)

- คำร้อง
- สำเนาทะเบียนบ้าน
- บัตรประจำตัวประชาชน ถ้าอายุไม่ถึง 15 ปีก็ให้นำสูติบัตรมาแสดง
- ทะเบียนสมรสของบิดามารดา และสำเนา 1 ชุด
- บัตรประจำตัวประชาชนของบิดามารดา พร้อมสำเนา 1 ชุด
- ในกรณีเป็นชายอายุเกิน 17 ปี ขึ้นทะเบียนทหารกองเกินแล้วให้นำใบสำคัญทหารกองเกิน (ส.ค.9) และสำเนาแนบมาด้วย 1 ชุด
- เอกสารการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี)
- บิดามารดาต้องมาพร้อมกับผู้เยาว์เพื่อลงนามให้ความยินยอม

◎ การขออนุญาตทำใบขับขี่รถยนต์และรถจักรยานยนต์

การขับรถยนต์หรือขับรถที่วิ่งบนทางจราจรในที่สาธารณะ ต้องมีใบอนุญาตหรือที่เรียกว่า “ใบขับขี่” ซึ่งออกให้โดยเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หากผู้ใดขับรถโดยไม่มีใบอนุญาตจะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

13. การขออนุญาตต่างๆ

■ คุณสมบัติของผู้ที่จะขอใบอนุญาตขับรถ

1. อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี (สำหรับรถจักรยานยนต์ อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี)
2. มีความรู้ความสามารถในการขับรถ
3. มีความรู้ในการขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก
4. ไม่มีร่างกายพิการจนเห็นได้ว่าเป็นไม่สามารถขับรถได้
5. ไม่มีโรคประจำตัวที่เป็นอันตรายขณะขับรถ
6. ไม่เป็นผู้วิกลจริต
7. ไม่มีใบอนุญาตขับรถชนิดเดียวกันอยู่แล้ว
8. ไม่อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถ
9. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษหรือถูกเจ้าพนักงานปรับตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปในความผิดเกี่ยวกับการขับรถ

■ สถานที่ขอใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ ในเขตกรุงเทพฯ ให้ยื่นที่สำนักงานสาขาของกรมการขนส่งทางบก ต่างจังหวัด ยื่นที่สำนักงานขนส่งจังหวัด โดยนำหลักฐานไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ ดังนี้

1. สำเนาทะเบียนบ้าน ฉบับเจ้าบ้าน
2. บัตรประจำตัวประชาชน
3. ใบรับรองแพทย์
4. รูปถ่าย 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
5. ใบอนุญาตขับรถฉบับเดิม (กรณีเปลี่ยนประเภท ขอต่ออายุ หรือใบแทน)

13. การขออนุญาตต่างๆ

▣ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ

เมื่อผู้ขออนุญาตรับแบบคำขอใบอนุญาตขับรถยนต์มากรอกรายการเสร็จแล้ว ให้ยื่นต่อเจ้าหน้าที่พร้อมหลักฐาน เมื่อตรวจสอบหลักฐานว่าถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะให้ไปทดสอบสายตาว่าบอดสีหรือไม่ เมื่อผ่านก็จะไปสู่การสอบข้อเขียนเกี่ยวกับความรู้ในการขับรถ จากนั้นเจ้าหน้าที่จะประกาศผู้ที่ผ่านข้อเขียนซึ่งจะสามารถสอบปฏิบัติขับรถจริงในสนามสอบที่เตรียมไว้ ถ้าสอบไม่ผ่านเจ้าหน้าที่จะนัดวันมาสอบใหม่ เมื่อสอบผ่านเจ้าหน้าที่จะออกใบอนุญาตชั่วคราวให้ เมื่อครบ 1 ปีก็ต้องนำใบอนุญาตชั่วคราวมาเปลี่ยนเป็นใบอนุญาต 1 ปี โดยยื่นเอกสารดังเดิม และผ่านกระบวนการเดิม แต่ไม่ต้องสอบปฏิบัติจริงในภาคสนาม และเมื่อครบ 1 ปี จึงจะสามารถเปลี่ยนเป็นใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพได้

▣ อัตราค่าธรรมเนียม

1. ค่าคำขอใบอนุญาต 5 บาท
2. ค่าใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวหรือหนึ่งปี 100 บาท
3. ค่าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ชั่วคราวหรือหนึ่งปี 50 บาท
4. ค่าใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคลตลอดชีพ 1,000 บาท
5. ค่าใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ตลอดชีพ 500 บาท

◎ การขออนุญาตเก็บน้ำมันเชื้อเพลิง

ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถยื่นคำร้องต่อสถานีตำรวจท้องที่ ส่วนในเขตต่างจังหวัด สามารถยื่นคำร้องต่ออุตสาหกรรมจังหวัด

13. การขออนุญาตต่างๆ

◎ การขออนุญาตตั้งสมาคม สมาคมเป็นองค์กรเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกระทำการใดๆ ที่มีลักษณะต่อเนื่องร่วมกันและไม่ได้เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน ซึ่งจะต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลให้ถูกต้องตามกฎหมาย

▣ ลักษณะของ "สมาคม" ต้องเป็นไปตามข้อต่อไปนี้

1. ใช้คำว่า "สมาคม" ประกอบชื่อสมาคม
2. มีผู้เริ่มการจัดตั้งสมาคมอย่างน้อย 3 คน

▣ เตรียมเอกสารให้ครบเพื่อขอจดทะเบียนก่อตั้งสมาคม ดังนี้

1. คำร้องขอจดทะเบียนใบอนุญาต (แบบ ว.ธ.1)
2. ข้อบังคับสมาคม อย่างน้อยต้องมีรายการดังนี้

- ชื่อสมาคม
- วัตถุประสงค์ของสมาคม
- ที่ตั้งสมาคม รวมถึงที่ตั้งสาขาของสมาคม
- วิธีรับสมาชิก และการขาดจากสมาชิกภาพ
- อัตราค่าบำรุงสมาคม
- ข้อกำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการของสมาคม ได้แก่
  - * จำนวนกรรมการ
  - * การตั้งกรรมการ
  - * วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ
  - * การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ
  - * การประชุมของคณะกรรมการ

13.การขออนุญาตต่างๆ

- ข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการสมาคม การบัญชี และทรัพย์สินของสมาคม
  - ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- 3.รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพ ของผู้จะเป็นคณะกรรมการของสมาคม
  - 4.รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพ ของสมาชิก ไม่น้อยกว่า 10 คน
  - 5.หนังสืออนุญาตให้ใช้สถานที่ตั้งสมาคม และสำเนาทะเบียนบ้านของสำนักงานที่ตั้งสมาคม
    - กรณีสถานที่ตั้งเป็นสถานที่ราชการ สถานศึกษา วัดหรือมัสยิด จะต้องมิตราประทับของสถานที่นั้นในหนังสืออนุญาตด้วย
    - กรณีสถานที่ตั้งเป็นสถานศึกษาเอกชน จะต้องแนบสำเนานหนังสืออนุญาตการจัดตั้งสถานที่นั้น ๆ จากทางราชการ
    - ถ้าจะใช้ชื่อวัด มัสยิดหรือสถานที่ราชการเป็นชื่อสมาคม ต้องได้รับอนุญาตให้ใช้ชื่อจากเจ้าของสถานที่นั้น ๆ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ
  - 6.ประวัติของผู้เริ่มตั้งสมาคม
  - 7.สำเนาบัตรประจำตัวและบัตรประชาชนของผู้จัดตั้ง
  - 8.สำเนาบัตรประจำตัวของข้าราชการผู้รับรองประวัติ (ระดับ 6 ขึ้นไป)

คำร้องและเอกสารประกอบการขอจัดตั้งสมาคมต้องทำเอกสาร 2 ชุด และไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

13. การขออนุญาตต่างๆ

■ สถานที่ยื่นคำร้องขออนุญาตตั้งสมาคม

กรุงเทพมหานคร ยื่นคำร้องที่ กองเอกชนสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ถนนรัชดาภิเษก ห้วยขวาง กทม.

โทร.2470013 ต่อ 308-315

ส่วนภูมิภาค ยื่นคำร้องที่ทำการปกครองจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

รัฐธรรมนูญเพิ่มสิทธิอะไร
ให้ประชาชนไทยบ้าง
อยากรู้หรือเปล่า?

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

สิทธิและ
หน้าที่ของ
ประชาชน
ต ำ ม
รัฐธรรมนูญ

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
สิทธิ และเสรีภาพของ
บุคคลย่อมได้รับความ
คุ้มครอง

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน พ.ศ.2540 ถือว่าหัวใจสำคัญของการเมืองคือ ประชาชน จึงได้ปรับการเมืองให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศมากขึ้น ด้วยการเพิ่มสิทธิเสรีภาพให้ประชาชนในด้านต่างๆ พร้อมทั้งทำให้สิทธิและเสรีภาพนั้นมีผลเป็นจริงในทางปฏิบัติ

คำว่า “สิทธิ” พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ให้คำจำกัดความไว้ว่า หมายถึง อำนาจที่จะกระทำการใดๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย ส่วนคำว่า “เสรีภาพ” หมายความว่า การที่บุคคลสามารถจะเลือกคิด ทำ พูด อย่างไรก็ได้ตามความพอใจของตน

และคำว่า “หน้าที่” หมายความว่า กิจที่ควรทำ กิจที่ต้องทำ ซึ่งแตกต่างกันไปตามบทบาทของแต่ละคน เช่น พ่อแม่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูลูก ส่วนลูกก็มีหน้าที่แสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ นักเรียนมีหน้าที่เรียนหนังสือ เหล่านี้เป็นต้น

ฉะนั้นการคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของคนเราจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรตระหนักรู้ และจะต้องไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น ซึ่งถือเป็นกติกากองสังคมที่จะกำหนดสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของบุคคลว่าจะใช้ทำอะไรก็ได้ ตราบเท่าที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้การรับรองสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาค ตลอดจนหน้าที่ของประชาชนคนไทยไว้ดังนี้

สิทธิและเสรีภาพของประชาชนไทยตามรัฐธรรมนูญ

1. การรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คือการห้ามปฏิบัติต่อมนุษย์เยี่ยงสัตว์หรือเยี่ยงทาส เช่น จะนำมนุษย์มาทดลองเหมือนสัตว์ไม่ได้ และจะใช้สิทธิที่ได้รับการรับรองนี้ทำอะไรก็ได้ แต่ต้องไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ประกอบด้วย

มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อม

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ได้รับความคุ้มครอง

มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 27 สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้งโดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อใช้สิทธิทางศาล หรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

มาตรา 29 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วยบทบัญญัติวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยอนุโลม

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

2. การรับรองความเสมอภาคของบุคคล รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะให้ความคุ้มครองประชาชนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติกับคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ ประกอบด้วย

มาตรา 5 ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญจะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

3. สิทธิในชีวิตและร่างกาย ประชาชนจะได้รับความคุ้มครองในชีวิตและร่างกายตามกฎหมาย โดยห้ามการทรมาน ทารุณกรรม หรือลงโทษด้วยวิธีการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม ประกอบด้วย

มาตรา 31 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย หรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ คမ်းขัง ตรวจค้นบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบ ต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 237 ในคดีอาญา การจับและคุมขังบุคคลใด จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งศาลหรือหมายของศาล หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยผู้ถูกจับจะต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ โดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก และผู้ถูกจับซึ่งยังถูกควบคุมอยู่ ต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อศาลพิจารณาว่ามีเหตุที่จะขังผู้ถูกจับไว้ตามกฎหมายหรือไม่ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมายจับหรือหมายขังบุคคลจะออกได้ต่อเมื่อ

- (1) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรงที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือ
- (2) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่นด้วย

3. สิทธิเสรีภาพในครอบครัวและความเป็นอยู่ส่วนตัว ประชาชนจะได้รับ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ความคุ้มครองในความเป็นอยู่ส่วนตัว มีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกัน มีสิทธิที่จะเลือกเดินทางหรือเลือกอยู่อาศัยที่ใดก็ได้ในประเทศไทยตลอดจนสิทธิของบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวได้รับความคุ้มครองด้วยเช่นกัน ประกอบด้วย

มาตรา 34 สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย ซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชนอันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

มาตรา 35 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 36 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยภายในราชอาณาจักร

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์

การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักรหรือห้ามมิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักรจะกระทำมิได้

มาตรา 37 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วย

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

กฎหมาย การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกัน รวมทั้งการกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกัน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

4. สิทธิในทรัพย์สินส่วนบุคคล ประชาชนจะได้รับความคุ้มครองในทรัพย์สิน การสืบทอดมรดก และการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต่างๆ จะทำโดยพลการไม่ได้ และจะต้องได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากการเวนคืนนั้นอย่างเป็นธรรม

มาตรา 48 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบทอดมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 49 การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดินหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของ ตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำหนดค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงราคาซื้อขายกันตามปกติ การได้มา สภาพและที่ตั้งของ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

อสังหาริมทรัพย์และความเสียหายของผู้ถูกเวนคืน

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ต้องคืนให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสาม และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

5. สิทธิและเสรีภาพในการศึกษาหาความรู้ ประชาชนมีเสรีภาพในการเลือกศึกษาหาความรู้ และรัฐจะต้องมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เปล่าอย่างน้อย 12 ปี

มาตรา 42 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับคุ้มครอง ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

6. สิทธิในการได้รับการรักษาพยาบาล ประชาชนทุกคนจะได้รับการบริการ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

สาธารณสุขที่ได้มาตรฐานอย่างเท่าเทียมกัน และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาฟรีจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

มาตรา 52 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การบริการทางสาธารณสุขของรัฐต้องเป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องส่งเสริมให้องค์กรปกครองท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมด้วยเท่าที่จะกระทำได้

การป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตราย รัฐต้องจัดให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่าและทันต่อเหตุการณ์ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

7. สิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ประชาชนมีสิทธิที่จะจัดการดูแล ส่งเสริม คุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับรัฐและชุมชน และโครงการใด ๆ ก็ตามที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง จะต้องมีการศึกษาอย่างรอบคอบเสียก่อนจึงจะดำเนินการได้

มาตรา 56 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครองส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพหรือคุณภาพชีวิตของคนย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมิน

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าวทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองย่อมได้รับความคุ้มครอง

8. สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะและข้อมูลทางราชการ ประชาชนมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นสาธารณะของหน่วยงานรัฐ และหน่วยงานอื่น ๆ มีสิทธิขอข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐในการดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ ตลอดจนมีสิทธิในการทำประชาพิจารณ์

มาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของ บุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา 60 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางการปกครอง อันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

9. สิทธิในการแจ้งความร้องทุกข์ ประชาชนมีสิทธิร้องทุกข์ในเรื่องต่างๆ และมีสิทธิฟ้องหน่วยงานของรัฐได้

มาตรา 61 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 62 สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

10. สิทธิของบุคคลวัยต่างๆ สิทธิของเด็ก คนชรา และคนพิการ จะได้รับความคุ้มครอง โดยเด็กจะได้รับการดูแลและคุ้มครองโดยรัฐจากความโหดร้ายทารุณ คนชราและคนพิการมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐตามความเหมาะสม

มาตรา 53 เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว มีสิทธิได้รับความคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม

เด็กและเยาวชนซึ่งไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 54 บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา 55 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

11. สิทธิของผู้บริโภค

มาตรา 57 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องบัญญัติให้มีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

12. สิทธิของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญา ศิลปะ และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์กรปกครองท้องถิ่น

มาตรา 46 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 79 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ สงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา 290 เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (1) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่
- (2) การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่นอกเขตพื้นที่ เฉพาะในกรณีที่อาจมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน
- (3) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาเพื่อริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใดนอกเขตพื้นที่ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่

13. สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา ประชาชนจะต้องไม่รับโทษอาญาเว้นแต่มีการทำความผิดตามที่กฎหมายระบุไว้ และผู้ต้องหาที่มีสิทธิจะให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนได้ ตลอดจนถึงศาลตัดสินว่าจำเลยไม่มีความผิด ก็มีสิทธิจะเรียกร้องค่าชดใช้ต่าง ๆ จากรัฐได้

มาตรา 32 บุคคลจะต้องไม่รับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

มาตรา 33 ในคดีอาญา ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

มีความผิด

ก่อนจะมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

มาตรา 241 ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยย่อมมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

ในชั้นสอบสวน ผู้ต้องหา มีสิทธิให้ทนายความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำคนได้

ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของคนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของคน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในคดีอาญาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องแล้ว ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนได้เสีย ย่อมมีสิทธิขอทราบสรุปพยานหลักฐานพร้อมความเห็นของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสั่งคดี ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 246 บุคคลใดตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดี หากปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดในคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดหรือการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายตามสมควร ตลอดจนบรรดาสินทรัพย์ที่เสียไปเพราะการนั้นคืน ทั้งนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

14. สิทธิของบุคลากรรัฐ

มาตรา 64 บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การของรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณ

15. เสรีภาพในการนับถือศาสนา ประชาชนจะเลือกนับถือศาสนาใดก็ได้ที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

มาตรา 38 บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการนับถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การใช้เสรีภาพดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการลิดรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมีควรได้เพราะเหตุที่ถือศาสนา นิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือ แตกต่างจากบุคคลอื่น

16. เสรีภาพในการประกอบอาชีพการงาน ประชาชนสามารถประกอบอาชีพใดก็ได้โดยสุจริตแต่ต้องอยู่ในขอบเขตของความสงบเรียบร้อยของสังคม

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยความบทยุติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข โภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

มาตรา 51 การเกณฑ์แรงงานจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามความบทยุติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉิน หรือโดยอาศัยอำนาจตามความบทยุติแห่งกฎหมายซึ่งกระทำมิได้ ในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือการรบ ในระหว่างเวลาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

17. เสรีภาพทางการเมือง ประชาชนมีเสรีภาพในการรวมตัวกันตั้งพรรคการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย

มาตรา 47 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชน และเพื่อดำเนินกิจการทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้

การจัดองค์กรภายใน การดำเนินกิจการ และข้อบังคับของพรรคการเมือง ต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบ

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือสมาชิกของพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งเห็นว่ามติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

18. เสรีภาพในการชุมนุม ประชาชนมีเสรีภาพชุมนุมกันได้อย่างสงบและมีเสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นองค์กรต่าง ๆ

มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสงบของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การเอกชน หรือหมู่คณะอื่น

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ

19. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นผ่านวิธีการต่าง ๆ ได้ เจ้าของกิจการทางด้านสื่อมวลชนจะต้องมีสัญชาติไทย และการสั่งปิดกิจการของสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ จะกระทำโดยพลการไม่ได้

มาตรา 39 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดโรงพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงครามหรือการรบ แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามความในวรรคสอง

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การให้เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นอุดหนุนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้

มาตรา 40 คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

20. เสรีภาพของสื่อมวลชน สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เสนอข่าวสารได้อย่างอิสระ แต่จะต้องอยู่ในขอบเขตของจรรยาบรรณในอาชีพ

มาตรา 41 พนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ ย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวและความคิดเห็นภายใต้ข้อจำกัดตามรัฐธรรมนูญ โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อาณัติของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าของกิจการนั้น แต่ต้องไม่ขัดต่อจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพ

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ในกิจการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ ย่อมมี

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

เสรีภาพเช่นเดียวกับพนักงานหรือลูกจ้างของเอกชนตามวรรคหนึ่ง

21. ขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพ

มาตรา 63 บุคคลที่จะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้

ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้รู้เห็นการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริง และยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าว แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้พรรคการเมืองใดเลิกกระทำการตามวรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญอาจสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้

หน้าที่ของชนชาวไทย รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้กำหนดหน้าที่ของประชาชนไทยไว้ดังนี้

มาตรา 66 บุคคลมีหน้าที่รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 67 บุคคลมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย

มาตรา 68 บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

บุคคลซึ่งไม่ไปเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่

14. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

อาจไปเลือกตั้งได้ย่อมเสียสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติ

การแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปเลือกตั้ง และการอำนวยความสะดวกในการไปเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 69 บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศรับราชการทหาร เสียภาษีอากร ช่วยเหลือราชการ รับการศึกษอบรม พักผ่อน ปกป้อง และสืบสานศิลปะวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 70 บุคคลผู้เป็นข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชน

ในการปฏิบัติหน้าที่และในการปฏิบัติกรอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนบุคคลตามวรรคหนึ่งต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งละเลย หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง บุคคลผู้มีส่วนได้เสียย่อมมีสิทธิขอให้บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวชี้แจงแสดงเหตุผลและขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสองได้

រ ក ្ស
ក ្ប ួ ្គ
គ ោ ល

มาฝึกสมอง
ประลองปัญญากันดีกว่า

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

15. เกมทดสอบ

ช่วยลุงด้วย!! ลุงตัวจะไปกองหนังสือเดินทาง กระทรวงการต่างประเทศ
 แจ้งขออนุญาตทำหนังสือเดินทาง เอกสารสำคัญอย่างน้อย 3 อย่างที่แกต้องเอาไปคือ
 อะไร ช่วยลุงด้วย

ท	ะ	เ	ปี	ย	น	ร	ถ	ร	ด	บั	น
ะ	ส	บ	ส	น	ง	ก	ม	ด	ด	ด	ท
เ	ม	ว	ว	า	ร	อ	น	ร	ก	ร	ะ
ปี	ร	ส	น	ด	ย	วั	ป	ด	น	ัน	เ
ย	ส	ก	บั	น	ำ	ร	ร	ร	า	ค	ปี
น	า	ดิ	ยิ	จ	ะ	บ	า	ช	บั	เ	ย
ส	สุ	บ	ะ	ช	ะ	ส	า	ด	น	รี	น
ม	ใ	ร	า	ง	ก	ม	กั	ร	ย	ย	ห
ร	ป	ช	อ	อ	ร	ค	ย	ล	ปี	น	ย
ส	น	รั	เ	ก	า	น	ว	ร	เ	ชี	า
ค	ำ	สั	ง	ศ	า	ล	ร	ค	ะ	ม	ข
ค	น	รั	อ	ง	เ	รี	ย	น	ท	ใ	บ

(มีเฉลยด้านหลัง)

15. เกมทดสอบ

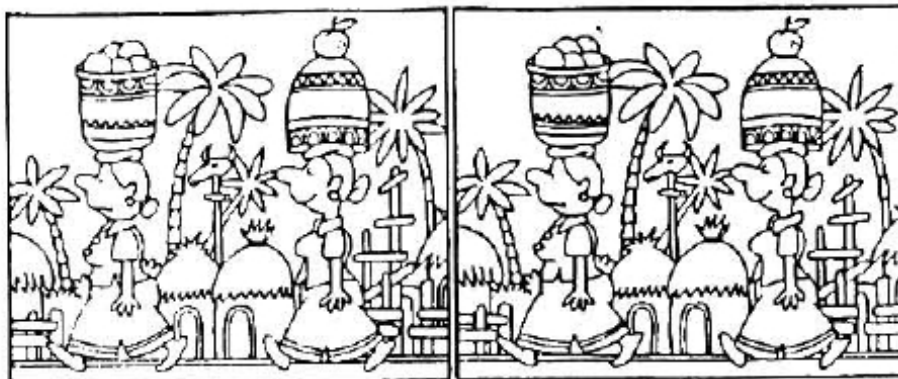
1. ตำรวจจำเป็น

คุณคุ้มทองมาแจ้งความกับตำรวจพร้อมบอกรูปพรรณสัณฐานคนร้าย ซึ่งหล่อจนจำได้เพียงแค่เงา จึงอยากวานคุณพลเมืองดีทั้งหลายดูภาพสเก็ตซ์แล้ว ช่วยชี้ตัวคนร้ายให้ที

2. ไปกลับสับเปลี่ยน

วันนี้คุณวิมลขายผลไม้หมดไวเป็นพิเศษ เลยได้กลับบ้านก่อนเพื่อน แต่ระหว่างทางเข้าหมู่บ้านคุณวิมลรู้สึกถึงความแตกต่างทั้งหมด 8 แห่ง ตรงไหนบ้าง พบแล้วทำเครื่องหมายไว้ได้เลย

(มีเฉลยด้านหลัง)

15. เกมทดสอบ

อักษรมหานอก คำต่าง ๆ เหล่านี้เกี่ยวข้องกับเราทุกคนเวลาที่มีปัญหาเดือดร้อน หรือไปติดต่อขออนุญาตต่าง ๆ มีค่าอะไรบ้างเลย? ช่วยกันเติมอักษรให้สมบูรณ์

1. _____ ะ _____
2. _____ ัว _____
3. _____ ะ _____ ัว _____
4. _____ ะ _____ ะ _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____
5. _____ ัว _____
6. _____ ัว _____
7. _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____
8. _____ ัว _____ ัว _____
9. _____ ัว _____
10. _____ ัว _____ ัว _____ ัว _____

1. ในการติดต่อราชการทุกครั้ง จะต้องมีการเตรียมเอกสารต่าง ๆ ให้พร้อมเสมอ นอกจากเตรียม สำเนาทะเบียนบ้านแล้ว ยังมี
2. บุคคลนี้สามารถประกันคนและผู้อื่นได้โดยใช้หลักทรัพย์ในวงเงิน 60,000 บาท
3. ผู้มีหน้าที่คุมตัวผู้ต้องหาหลังจากที่ตัดสินจำคุกแล้ว
4. การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน สำหรับผู้มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ สามารถไปร้องขอได้ที่
5. ผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินคดีความต่าง ๆ ตามกฎหมาย
6. คดีอาญาที่ยอมความกันได้
7. กรณีเมื่อเกิดอุบัติเหตุรถยนต์ และบริษัทประกันภัยไม่จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นสามารถร้องเรียนได้ที่
8. ในต่างจังหวัด เมื่อต้องการขออนุญาตแสดงมหรสพชั่วคราว ต้องไปยื่นคำร้องต่อ
9. ตัวแทนที่ฝ่ายโจทก์ (ผู้ที่ได้รับความเสียหาย) และจำเลย (ผู้ต้องหา) ตั้งขึ้นมาเป็นตัวแทนในการว่าความหรือแก้ต่างในเรื่องต่าง ๆ
10. เป็นคดีที่คู่ความตกลงยอมความกันไม่ได้ ถือเป็นกรกระทำผิดทางอาญาที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(มีเฉลยด้านหลัง)

คุณหยุดยั้งอาชญากรรม
ได้ง่าย ๆ ด้วยการ
แจ้งข่าว

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

រោង ឈាម

រោង កម្ម

កណ្តាល

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

16.เฉลยเกมทดสอบ

ช่วยลงได้หรือเปล่า เอกสาร 3 อย่างที่ลงด้วงต้องนำไปแจ้งขออนุญาตทำหนังสือเดินทาง คือ บัตรประชาชน, ทะเบียนบ้าน และ ทะเบียนสมรส อยู่นี้ไง

ท	ะ	เ	ปี	ย	น	ร	ถ	ร	ค	บั	น
ะ	ส	บ	ส	น	ง	ก	ม	ค	ต	ต	ท
เ	ม	ว	ว	า	ร	อ	น	ร	ก	ร	ะ
ปี	ร	ส	น	ค	ย	วั	ป	ต	น	นั	เ
ย	ส	ก	บั	น	ำ	ร	ร	ร	า	ค	ปี
น	า	คิ	ยิ	จ	ะ	บ	า	ช	บั	เ	ย
ส	สุ	บ	ะ	ช	ะ	ส	า	ค	น	ริ	น
ม	ใ	ร	า	ง	ก	ม	กั	ร	ย	ย	ท
ร	ป	ช	อ	อ	ร	ค	ย	ล	ปี	น	ย
ส	น	รั	เ	ก	า	น	ว	ร	เ	ชี	า
ค	ำ	สั	ง	ศ	า	ล	ร	ค	ะ	ม	ข
ค	น	รั	อ	ง	เ	รี	ย	น	ท	ใ	บ

(มีเฉลยด้านหลัง)

16. เฉลยเกมทดสอบ

1. คำรวจจำเป็น

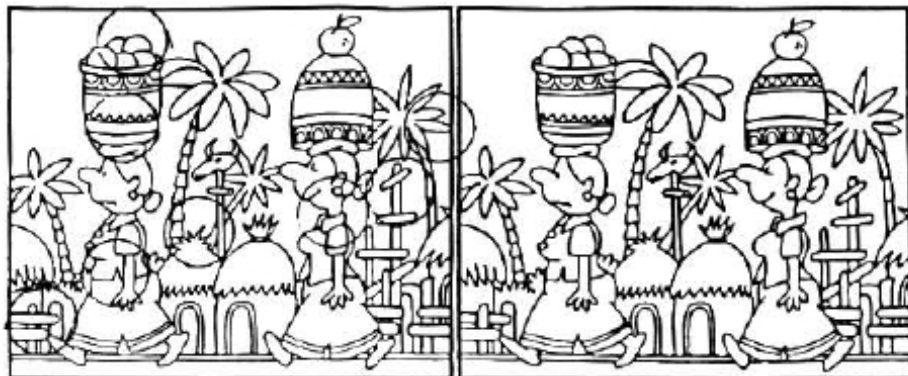
คุณตุ้มทองมาแจ้งความกับตำรวจพร้อมบอกรูปพรรณสัณฐานคนร้าย ซึ่งหล่อนจำได้เพียงแค่เงา จึงอยากวานคุณพลเมืองดีทั้งหลายดูภาพสเก็ตซ์แล้วช่วยชี้ตัวคนร้ายให้ที

เฉลย ภาพ 4

2. ไปกลับสับเปลี่ยน

วันนี้คุณวิมลขายผลไม้หมดไวเป็นพิเศษ เลยได้กลับบ้านก่อนเพื่อน แต่ระหว่างทางเข้าหมู่บ้านคุณวิมลรู้สึกถึงความแตกต่างทั้งหมด 8 แห่ง ตรงไหนบ้าง พบแล้วทำเครื่องหมายไว้ได้เลย

เฉลย ตามสัญลักษณ์วงกลม

16.เฉลยเกมทดสอบ

เฉลยอักษรมหาสนุก

1. บัตรีประชาชน
2. กำนัน
3. ราชทัณฑ์
4. กองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
5. ศาล
6. ยักยอก
7. สำนักงานกองทุนทดแทนผู้ประสบภัย
8. นายอำเภอ
9. ทนาย
10. คดีอาญาแผ่นดิน

พบเหตุแจ้งข่าว
ชาวประชาปลอดภัย

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

เมอริ
โทรศัพท์
ที่ควรรู้

เหตุด่วนเหตุร้าย
แจ้ง 123 หรือ 191

ให้เด็ก ๆ วาดภาพและระบายสีได้ตามใจชอบ

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

โทรศัพท์ฉุกเฉิน

แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	123, 191
กองปราบปราม	195
ลาดพร้าว	9393700-19
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1155 2821200
ศูนย์ดับเพลิงศรีอยุธยา	199 *2860199
ศูนย์ส่งกลับและ รถพยาบาล รพ.ตำรวจ	*2522171-5
สอบถามเด็กหาย	*2823892-3
ศูนย์ปราบปราม ยาเสพติดให้โทษ	1688 2527962
กรมตำรวจ	2525932

บริการโทรศัพท์

1548	ศูนย์ตอบปัญหาทาง ทะเบียนและบัตรประจำ ตัวประชาชน กรมการ ปกครอง
1567	ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย
1599	ศูนย์อำนวยความสะดวก กรมตำรวจ
1555	ศูนย์ติดต่อสอบถามและ รับเรื่องราวร้องทุกข์ กรุงเทพมหานคร
*13	สอบถามหมายเลข โทรศัพท์ในเขตนครหลวง
*183	สอบถามหมายเลข โทรศัพท์ในเขตโทรศัพท์ ภูมิภาค
*17-xxx	แจ้งเหตุขัดข้องในการใช้ โทรศัพท์

หมายเหตุ *หมายเลขโทรศัพท์ไม่เสียค่า
บริการ

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

*189	ศูนย์บริการรับเรื่อง ร้องเรียนเรื่องโทรศัพท์ (บริการ 24 ชม.)	6786800-9	ตำรวจท่องเที่ยว
*197	ศูนย์ควบคุมจราจร	2829773-6	ศูนย์บริการข่าวสาร การท่องเที่ยว
181	สอบถามเทียบเวลา	193	ตำรวจทางหลวง
3994012-3	ศูนย์บริการข่าวอากาศ	*2468661	หน่วยสงเคราะห์ ครอบครัวกรม ประชาสัมพันธ์
*2558222	บริการข้อมูลทางโทรศัพท์	*1125	แจ้งท่อประปาแตก
*2228111-3		101	บริการโทรศัพท์ทางไกล ในประเทศ (รวมมาเล เซีย เวียดนาม)
*2228115	ศูนย์ข่าวจราจร	*3989830	สอบถามพยากรณ์อากาศ
*2257624		*2468657	ศูนย์ช่วยเหลือเด็ก กรม ประชาสัมพันธ์
*2402111	ข่าวจราจร (จส.100)	1677	ร่วมด้วยช่วยกัน
2402682	หมออาสาแปซิฟิก		
2511900-2	ให้ข้อมูลยาทางโทรศัพท์ ต่อ 246		
1454			
3199911	แท็กซี่มิเตอร์		
*184	ศูนย์บริการรับร้องเรียน ขส.มก.		

หมายเหตุ *หมายเลขโทรศัพท์ที่ไม่เสียค่า
บริการ

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

อายัดบัตร ATM โทร.2556024-7

อายัดบัตรเครดิต โทร.2568666-70

หน่วยบริการต่าง ๆ

การทำเรือแห่งประเทศไทย ถ.สุนทรภะยา 2490362, 2490391

การประปา ถ.บำรุงเมือง 2230041

การไฟฟ้านครหลวง

วัดเลียบ 2250112 สามเสน 2430121

คลองเตย 2490600-19 ยานนาวา 2890151

บางกะปิ 3140024 สมุทรปราการ 3950121-5

3142101 3953821-5

ธนบุรี 4112401 ราษฎร์บูรณะ 4270070

นนทบุรี 5884520

5884205-9

ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ 5351111

บริษัทการบินไทย จำกัด

- ระหว่างประเทศ 5130121-36

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

- ภายในประเทศ	2800110-4, 2800090-9
ศูนย์บริการโทรศัพท์ติดตามตัว	โฟนลิงค์ แพลคิงค์ เพจโฟน
- ติดต่อทางตรงอัตโนมัติ	151 1144 161
- ติดต่อผ่านโอเปอเรเตอร์	152 - 162
สถานีขนส่ง	
สายตะวันออกเฉียงเหนือชายฝั่งทะเล ถ.สุขุมวิท	3912504, 3922520
สายใต้ ถ.จรัญสนิทวงศ์	4345557-8
สายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือ	2710101-5
ถ.พหลโยธิน	2794484-7
สถานีรถปรับอากาศ	
สายตะวันออกเฉียงเหนือ ถ.สุขุมวิท	3912504
สายใต้ ถ.ปิ่นเกล้า-นครชัยศรี	4351199, 4351200
สายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือ	2794484-7
ถ.พหลโยธิน	
สถานีรถไฟ	
กรุงเทพฯ (หัวลำโพง) ถ.พระราม 4	2230341
สายใต้ (บางกอกน้อย)	4113102

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

(ประชาสัมพันธ์ทั่วไป) ถ.แจ้งวัฒนะ

5051000, 5749625

รับแจ้งบริการสูบออกจาระ

ฝั่งพระนคร-ธนบุรี

2461975

สอบถามลักษณะอากาศทั่วไป

(02) 399-4012-3

ท่าอากาศยานเลย

(042) 81-5121

ท่าอากาศยานขอนแก่น

(043) 23-6515

ท่าอากาศยานอุดรธานี

(042) 24-4976

ท่าอากาศยานเชียงใหม่

(053) 27-7782

(สอบถามเวลาเที่ยวบิน)

ท่าอากาศยานพิษณุโลก (สอบถามเวลาเที่ยวบิน)

(055) 25-8029

ท่าอากาศยานจันทบุรี (สอบถามเวลาเที่ยวบิน)

(074) 24-4644

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 1 โทร.2805060-79		ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 2 โทร.5853487, 5854385	
1. สน.คูสิต	2415043-4 2414399	1. สน.บางซื่อ	2782130 2791500 2795100
2. สน.พญาไท	2461196-9 2461200	2. สน.สุทธิสาร	2752151-6 2774494
3. สน.มักกะสัน	3181821-2 3146777	3. สน.พหลโยธิน	5122447-9 5137731 5137733
4. สน.ห้วยขวาง	2770630 2772629	4. สน.เตาปูน	5851648-9 5870461
5. สน.ดินแดง	2467706-9	5. สน.ประชาชื่น	5884246-9 5800560
6. สน.นางเลิ้ง	2813002 2822323	6. สน.โคกคราม	5090542 5090666
7. สน.ชนะสงคราม	2827104 2823166 2827059	7. สน.คันนายาว	5103619-22
8. สน.บางโพ	5850638 5857460	8. สน.บางเขน	5211193 5212231
9. สน.สามเสน	2411946 2411257	9. สน.สายไหม	5337363 5133774 5338124
		10. สน.ทุ่งสองห้อง	5761931-8
		11. สน.ดอนเมือง	5663181-2 5661940 5661491

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 3 โทร.5182570, 5182562, 5182789		ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 4 โทร. 5176537, 5177217	
1. สน.มีนบุรี	5437311-3	1. สน.หัวหมาก	3140696 3143340-1
2. สน.นิมิตรใหม่	5437028-9 9886622	2. สน.ลาดพร้าว	3777243-5 3774314
3. สน.ลำหิน	5431863	3. สน.วังทองหลาง	5390171
4. สน.ลำผักชี	5431086-7	4. สน.โชคชัย	5385249 5383897 5387154
5. สน.สุวินทวงศ์	9882460-1	5. สน.บึงกุ่ม	5179529 5178535
6. สน.หนองจอก	5431155-7 5431084	6. สน.บางชัน	5181510-2 5171717 5173717
7. สน.ประชาสำราญ	5432582 5431990	7. สน.ประเวศ	3212234 3216035
8. สน.ลาดกระบัง	3268390-2 3269992	8. สน.อุดมสุข	3775544-6
9. สน.ร่มเกล้า	5439672 916-3390-4		
10. สน.คลองกรุง	7373578 7374836		
11. สน.จรเข้หน้า	3269056		

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 5 โทร.2805060-79		ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 6 โทร. 2805060-79	
1. สน.วัดพระยาไกร	2891300 2915867-72	1. สน.พระราชวัง	2232845 2245050
2. สน.บางโพธิ์พวง	2861218 2868125	2. สน.จักรวรรดิ	2210272 2219884
3. สน.ทุ่งมหาเมฆ	2873004-5 2873004-6	3. สน.สำราญราษฎร์	2262136-41 2262136-40
4. สน.ลุมพินี	2555993-7 2555993-5	4. สน.พลับพลาย 1	2211835 2242610
5. สน.ทองหล่อ	3902240-3 3929027	5. สน.พลับพลาย 2	2262148-52
6. สน.คลองตัน	3140035-7 3140041	6. สน.บางรัก	2340242 2359123-4
7. สน.พระโขนง	3322361-6 3322361-3 3323150 3323151	7. สน.ปทุมวัน	2152902-3 2152991-3
8. สน.บางนา	3966156-8 396-1656-8 3937151	8. สน.ยานนาวา	2337147 2337296-7 2337148-49

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 7 โทร.4487043-50		ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 8 โทร. 4637729-30	
1. สน.บางพลัด	4241108 4243286	1. สน.บางยี่เรือ	4667557-9
2. สน.บางยี่ขัน	4241440 4334302 4339595	2. สน.ตลาดพลู	4650022 4660026 4660343
3. สน.บางขุนนนท์	4113408-10	3. สน.บุปผาราม	4661150 4667556
4. บางกอกน้อย	4113035-8 4129799	4. สน.บุคคโล	4681638-9
5. สน.บางกอกใหญ่	4666691 4650521 4666698 4650689	5. สน.สำเหร่	4680652 4680625
6. สน.บางเสาธง	4109260-6 4108260-5	6. สน.สมเด็จพระเจ้าพระยา	4381030-2
7. สน.ท่าพระ	4578662-4	7. สน.ราษฎร์บูรณะ	4276235 4283994-5
8. สน.คลังชั้น	4486480 4486488 4486360	8. สน.บางมด	4167711-2 4167710 4164713
9. สน.ธรรมศาลา	4413546-9	9. สน.ทุ่งครุ	4261991 4260108-9
10. สน.ศาลาแดง	4211951 4217929	10. สน.ปากคลองสาน	4381034-7 4372111
11. สน.บวรมงคล	4331696 4331707	11. สน.บางคอแหลม	4276286-7 4284538-9

17.เบอร์โทรศัพท์ที่ควรรู้

ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 9
โทร.4513764, 4514069-70

1. สน.ท่าข้าม	4162841-2 4167893
2. สน.แสมดำ	4513617-8
3. สน.เทียนทะเล	8976225 897-3271-3
4. สน.บางขุนเทียน	4150671 4153004
5. สน.บางบอน	8924270-5
6. สน.ภาษีเจริญ	4131660-2 4131114
7. สน.หลักสอง	4217922-7 421-7925-7
8. สน.เพชรเกษม	4552051 455-1718-9 455-1767 4552075
9. สน.หนองแขม	4293103 4293570-2
10. สน.หนองค้างพลู	4552980-9

คำสั่ง กองแผนงาน 2
ที่ 13/2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือคู่มือประชาชน คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและแผนการปฏิบัติการ
การชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โปสเตอร์ สารคดี สปอศทางวิทยุ-โทรทัศน์ แผ่นปลิว และแผ่นพับ

ตามคำสั่ง กองแผนงาน 2 ที่ 20/2541 ลง 13 กรกฎาคม 2541 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหนังสือคู่มือประชาชน คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และแผนการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โปสเตอร์ สารคดี สปอศทางวิทยุ-โทรทัศน์ แผ่นปลิว และแผ่นพับ และด้วยคณะกรรมการดังกล่าวได้รับการแต่งตั้ง โดยย้ายไปดำรงตำแหน่งในสังกัดอื่นทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับจัดทำหนังสือคู่มือประชาชน คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและแผนการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ โปสเตอร์ สารคดี สปอศทางวิทยุ-โทรทัศน์ แผ่นปลิว และแผ่นพับ ล่าช้า

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหนังสือคู่มือประชาชน ภาย ประจำปี 2542 รวดเร็ว เรียบร้อย ถูกต้อง และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับงานด้านชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ กองแผนงาน 2 จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการใหม่ ดังนี้

1. พันตำรวจเอก ทวีชัย วิริยะโกศล	ประธานคณะกรรมการ
รองผู้บังคับการกองแผนงาน 2	
2. พันตำรวจเอก สิทธิพัฒน์ คณิตานนท์	คณะกรรมการ
รองผู้บังคับการกองแผนงาน 2	
3. พันตำรวจเอก สัมพันธ์ ปิ่นแสง	คณะกรรมการ
ผู้กำกับการ 1 กองแผนงาน 2	
4. พันตำรวจเอก วิมล หุตสกุล	คณะกรรมการ
ผู้กำกับการ 2 กองแผนงาน 2	
5. พันตำรวจเอก สมศักดิ์ งามพาณิชย์	คณะกรรมการ
ผู้กำกับการ 3 กองแผนงาน 2	
6. พันตำรวจเอก อนุศักดิ์ โกมลศาสตร์	คณะกรรมการ
ผู้กำกับการอำนวยการ กองแผนงาน 2	
7. พันตำรวจโท หญิง อรณี ไพรสิทธิ์	คณะกรรมการ
รองผู้กำกับการ 2 กองแผนงาน 2	
8. พันตำรวจโท หญิง สุรงค์ จรรย์ศิลป์	คณะกรรมการ
สารวัตรกองกำกับการ 2 กองแผนงาน 2	
9. ร้อยตำรวจเอก กาทศ จินดาวงษ์	คณะกรรมการ
รองสารวัตรกองกำกับการ 2 กองแผนงาน 2	
10. ร้อยตำรวจโท หญิง โสภา ชุมภกา	คณะกรรมการ
รองสารวัตรกองกำกับการ 2 กองแผนงาน 2	
11. ร้อยตำรวจโท หญิง สาสี เจษฑูม	คณะกรรมการเลขานุการ
รองสารวัตรกองกำกับการ 2 กองแผนงาน 2	
12. ร้อยตำรวจตรี กิตติศักดิ์ ดำรงกัน	คณะกรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ
รองสารวัตรกองกำกับการ 2 กองแผนงาน 2	

ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการจัดทำหนังสือ, โปสเตอร์, สารคดี, สปอศทางวิทยุ-โทรทัศน์, แผ่นปลิว และแผ่นพับ ดังกล่าว โดยกำหนด
เนื้อหาในรูปแบบให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน แล้วรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บังคับการกองแผนงาน 2 ทราบทุกระยะ และให้ยกเลิกคำสั่ง
กองแผนงาน 2 ที่ 20/2541 ลง 31 กรกฎาคม 2541

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2542

พลตำรวจตรี

(ธีรยุทธ กิติวัฒน์)

ผู้บังคับการกองแผนงาน 2

คู่มือประชาชนเล่มนี้ นอกจากจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับความรู้และได้รับประโยชน์ให้มากที่สุดแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์อยากให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของในหนังสือนี้ด้วย ดังนั้นหากท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะหรือข้อควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ เพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์หรือพัฒนาให้เกิดความทันสมัยเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นขอความกรุณาได้โปรดแสดงความคิดเห็นแนะนำไปได้ที่

ผู้บังคับการกองแผนงาน 2 สำนักงานแผนงานและงบประมาณ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (อาคารจอดรถชั้น 10B โรงพยาบาลตำรวจ
ถ.พระราม 1) เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 2052195 โทรสาร 2515870

(เจ้าหน้าที่ชื่อว่า “โครงการเพื่อสังคมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ”)

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ตำรวจ ถนนเศรษฐศิริ ดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 2413655 โทรสาร 2431481

พันตำรวจโท สุพรรณ บูรณากาญจน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ก.ย. ๒๕๔๒

[หมายเลขด่วน
เมื่อพบเหตุ]

พบเหตุแจ้งข่าวได้ที่
191

หรือสถานีตำรวจใกล้บ้านท่าน

(ช่องสำหรับตำรวจท้องที่ประทับตราหมายเลขด่วน)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

ที่กองแผนงาน 2 สำนักงานแผนงานและงบประมาณ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร.251-5861, 205-2654

โครงการเพื่อสังคมไทย
จงใจตำรวจแห่งชาติ

(สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามซื้อขาย)